

**MOBİLYA SEKTÖRÜ
PAZAR ARAŞTIRMALARI
RAPORU**

EYLÜL 2010

ÖNSÖZ

2008 yılında dünya mobilya ihracatı 174 milyar \$ olarak kaydedilmiş olup, son yıllardaki çıkışı ile Çin, mobilya ihracatının %24,5'ini gerçekleştirerek, mobilya sektöründe dünyanın en büyük ihracatçısı ünvanını korumuştur. Çin'den sonra dünya mobilya ihracatından en büyük payı alan ülkeler Almanya, ABD, Polonya, Kanada ve Fransa'dır. Türkiye ise 2008 yılında 221 ihracatçı ülke arasından 20. sırada yer alarak dünya pazarlarında iddiasını ispatlamıştır.

Tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de 2009 yılında en etkili şekilde hissedilen ekonomik krize rağmen, 2009 yılında 1 milyar doların üzerinde ihracat yapan Türk mobilya sektörü, potansiyelini sadece bu rakamlar düşünüldüğünde bile ortaya koymaktadır.

Bizler bu rakamları Türkiye için yeterli görmüyoruz. Kendi kumaşını, kendi ahşabını, kendi metalini, kendi camını kısacası onu ortaya çıkararak her şeyi kendi ülkesinde üreten katma değeri yüksek bir sektör "Türk Mobilya Sektörü". Bu nedenle, Türk mobilya sektörünün ihracat rakamını daha da artırılmasını sağlamaya çalışıyoruz.

Bu itibarla; ihracat yapan ve yapmak isteyen tüm firmalarımız için faydalı olacak bir çalışma yapmanın sektöre büyük fayda sağlayacağı düşüncesinden yola çıkarak, Türk mobilya sanayi için ihracatta önem arz eden Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Fransa, Hollanda, İngiltere, İsrail, İtalya, İsveç, Japonya, Kanada, KKTC, Polonya, Rusya Federasyonu, Suudi Arabistan, Türkmenistan, Ukrayna ve Yunanistan'a mobilya ihracatı gerçekleştirilmesi esnasında uyulması gereken kurallar ile gözönünde tutulması gereken hususları içeren bir rapor hazırlanmasının önem arz ettiği düşünülmüştür. Bu kapsamda, ilgili Ticaret Müşavirlikleri'nden buldukları ülkelerde sektörün mevcut durumuna ilişkin bilgiler talep edilmiş, Genel Sekreterliğimizce söz konusu ülkelere ilişkin ilave edilen bilgiler ile Türkiye ve dünyada mobilya sanayinin mevcut durumu da eklenerek ihracatçı firmalarımızın hizmetine sunulmuştur.

Mobilya sektörü için önem arz eden pazarlar hakkında derlenen bu raporun ihracatçılarımıza yararlı olmasını dileriz.

Ahmet KAHRAMAN
Orta Anadolu Ağaç Mam. ve Orm. Ürünleri İhr.Bir.
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ	
Dünyada Mobilya Sanayinin Mevcut Durumu	3
1) Almanya Mobilya Pazarı	5
2) Avusturya Mobilya Pazarı	8
3) Bulgaristan Mobilya Pazarı	12
5) Fransa Mobilya Pazarı	22
4) Güney Afrika Mobilya Pazarı	26
6) Hollanda Mobilya Pazarı	29
7) İngiltere Mobilya Pazarı	50
8) İsrail Mobilya Pazarı	54
9) İtalya Mobilya Pazarı	56
10) İsveç Mobilya Pazarı	63
11) Japonya Mobilya Pazarı	71
12) Kanada Mobilya Pazarı	74
13) KKTC Mobilya Pazarı	78
14) Polonya Mobilya Pazarı	79
15) Rusya Federasyonu Mobilya Pazarı	81
16) Suudi Arabistan Mobilya Pazarı	91
17) Türkiye Mobilya Pazarı	94
18) Türkmenistan Mobilya Pazarı	98
19) Ukrayna Mobilya Pazarı	101
20) Yunanistan Mobilya Pazarı	104

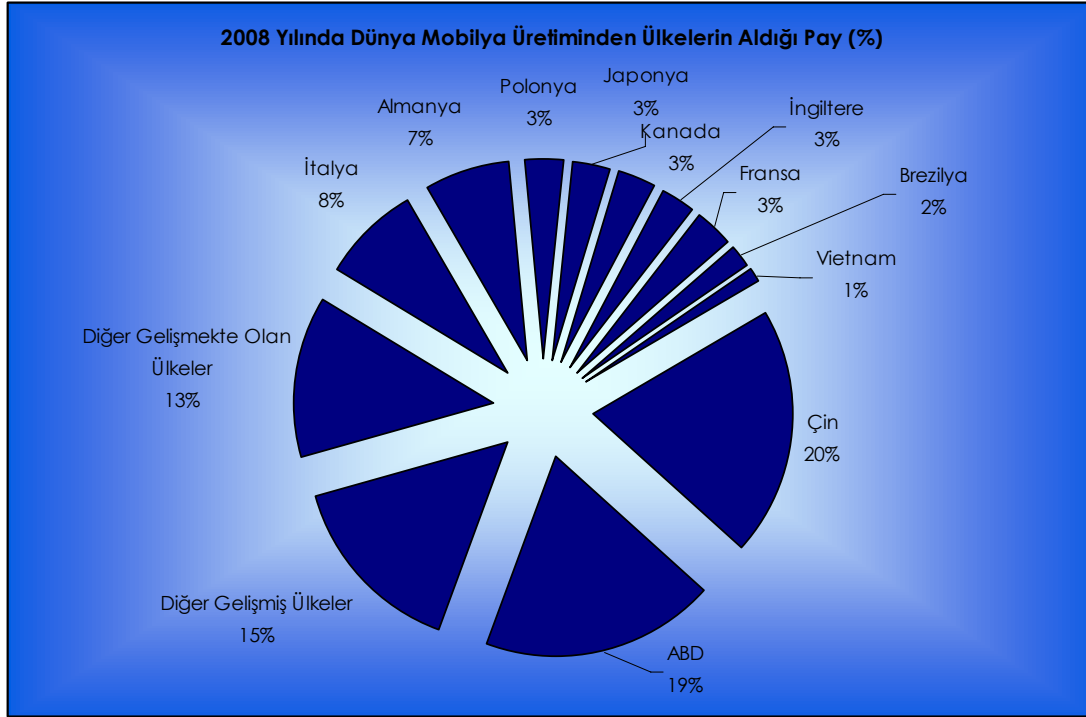
EYLÜL-2010

Hazırlayan: Sevil SAKARYA/Ar-Ge Şubesi

Not: Kaynak gösterilmek kaydıyla alıntı yapılabilir.

DÜNYA'DA MOBİLYA SANAYİİNİN MEVCUT DURUMU

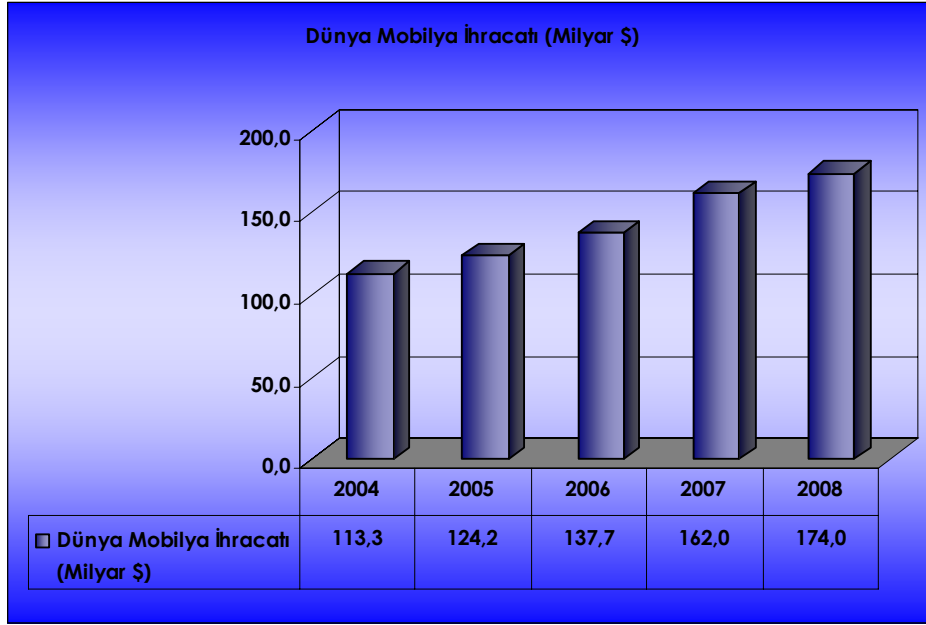
Tüketimdeki hızlı artışın etkisiyle pazarı giderek genişleyen dünya mobilya üretimi 2008 yılında yaklaşık 350 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Toplam üretimin yaklaşık %61'i gelişmiş ülkeler, %39'u gelişmekte olan ülkeler tarafından yapılmaktadır.

Kaynak: CSIL

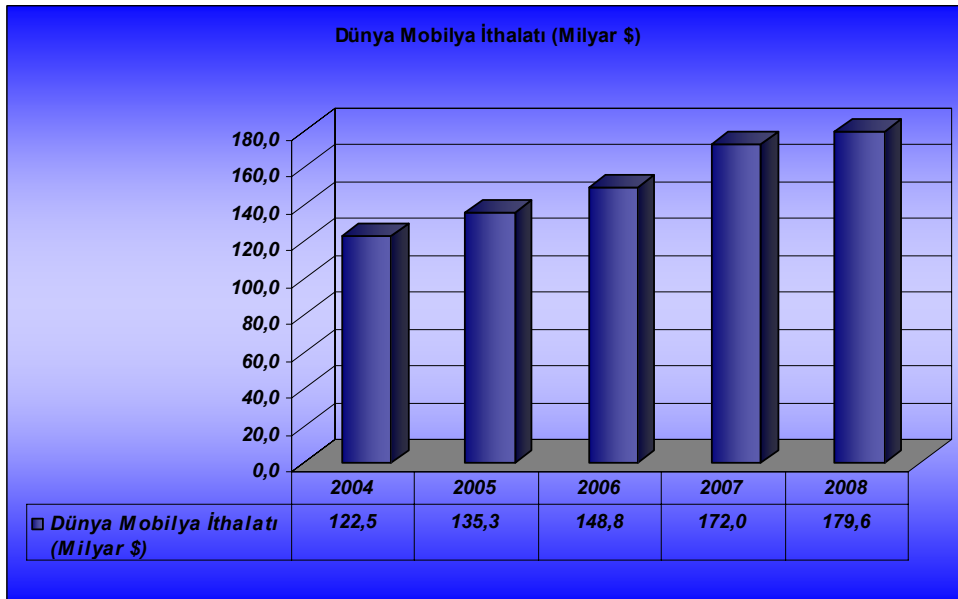
CSIL (Centre For Industrial Studies) rakamlarına göre; 2008 yılında dünya mobilya üretimi yaklaşık 350 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Dünyanın ekonomik anlamda en güçlü 7 ülkesi (ABD, İtalya, Almanya, Japonya, Kanada, İngiltere ve Fransa) dünya mobilya üretiminin %47'sini yapmaktadır. Gelişmiş ülkelerin tamamı göz önüne alındığında, dünya mobilya üretiminin %61'inin gelişmiş ülkeler tarafından yapıldığı da önemli bir veri olarak karşımıza çıkmaktadır. Sektöre yönelik yatırımlarını hızla artıran Çin, Polonya ve Vietnam gibi ülkeler ise dünya mobilya üretiminin %39'unu gerçekleştirmektedir. Dünya mobilya üretiminin %20'si Çin tarafından gerçekleştirilmekte, onu ABD %19'la takip etmektedir. İtalya ise mobilya üretiminde %8'lik payı ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Son beş yıldır sürekli artış gösteren dünya mobilya ihracatı 2004 yılında 113 milyar \$ değerinde iken, 2005 yılında 124 milyar \$'a, 2006 yılında 138 milyar \$'a 2007 yılında ise 162 milyar \$'a ulaşmıştır. 2008 yılında dünya mobilya ihracatı 174 milyar \$ değerinde gerçekleşmiştir. Son yıllardaki çıkışı ile Çin, mobilya sektöründe dünyanın en büyük ihracatçısı olarak yerini korumuş olup, dünya mobilya ihracatının %24,5'ini gerçekleştirmektedir. Mobilya sanayiinde önemli diğer ihracatçı ülkeler ise İtalya, Almanya, ABD, Polonya, Kanada ve Fransa'dır. Türkiye ise 2008 yılında 221 ihracatçı ülke arasında 20. sırada yer almıştır

Kaynak: CSIL

Dünya mobilya ithalatı da ihracata paralel olarak son beş yıldır sürekli artış eğilimi göstermektedir. 2004 yılında 122,5 milyar \$ değerinde olan dünya mobilya ithalatı 2008 yılında 179,6 milyar \$ değerine ulaşmıştır. Dünyanın en büyük mobilya ithalatçısı ABD, 2008 yılında dünya mobilya ithalatının %23,3'ünü gerçekleştirmiştir. ABD'den sonra dünyada en fazla mobilya ithalatı yapan ülkeler Almanya, Fransa, İngiltere, Kanada, Japonya ve Belçika'dır.

ALMANYA MOBİLYA PAZARI

Temel olarak Avrupa Birliği (AB) mobilya sanayi demonte mobilya üretimine dayanmaktadır. Ev, okul, ofis gibi farklı alanlarda kullanılan sandalye, koltuk, masa, gardrop, mutfak mobilyası, yatak gibi çok çeşitli mobilya tipleri üretilmektedir. Günümüzde Avrupa Birliği mobilya sanayi teknoloji, estetik, tasarım, moda ve dünya çapında güçlü imajı ile üretim kalitesi anlamında büyük önem taşımaktadır. Avrupa'da mobilya sektöründe faaliyet gösteren yaklaşık 150.000 firma bulunmaktadır, söz konusu firmaların 126 milyar € cirosu, 38 milyar € katma değeri ve 1,4 milyona yakın çalışanı bulunmaktadır. Üretim değeri açısından bakıldığında, AB ülkeleri arasında İtalya ve Almanya mobilya üretiminde ilk sıralarda yer alırken, İngiltere, Fransa ve İspanya'dan Polonya'ya doğru uzanan bir yelpazede üretim yapılmaktadır.

2008 yılında Almanya'nın mobilya üretimi 14,9 milyar € olarak gerçekleşmiştir. Almanya 2008 yılında miktarı 2,1 milyon ton olmak üzere, 6,7 milyar € değerinde mobilya ithal etmiştir. Almanya, mobilya ithalatının %22'sini geliştirmekte olan ülkelere yaparken, diğer AB ülkelerine kıyasla geliştirmekte olan ülkelere yapılan mobilya ithalatı ortalamasının altındadır. Ancak, Almanya mobilya ithalatının bir kısmını da Hollanda gibi transit geçiş yapılan ülkelere yaptığı için bu şekilde bir durum ortaya çıkmaktadır.

Almanya 18,4 milyar €'luk pazar hacmi ile AB'nin en büyük mobilya piyasasına sahiptir. Almanya mobilya pazarı, İtalya mobilya pazarından %35 oranında büyüktür. AB (27) ülkelerinde kişi başına mobilya tüketimi ortalama 161 € iken, Almanya'da mobilya tüketim oranı kişi başına 224 €'dur.

2008 yılında Almanya'da mobilya satışları düşmesine rağmen, Alman tüketicilerin ekonomik krize nispeten iyimser bakışı üreticileri akılcı yöntemler uygulamaya itmiştir. Bu nedenle, Almanya mobilya pazarında önemli bir fiyat rekabeti ortaya çıkmış ve orta sınıfa yönelik satışlar yapılmıştır. Ürün gruplarına göre 2008 yılında Almanya'da 5,2 milyar € değerinde oturma grubu, 4,2 milyar € değerinde yemek ve oturma odası, 4,2 milyar € değerinde mutfak mobilyası, 2,8 milyar € değerinde yatak odası ile 2 milyar € değerinde diğer mobilya türleri tüketilmiştir.

Alman Ulusal İstatistik Kurumu'na göre, Temmuz 2009'da perakende mobilya ve ev eşyaları satışında %1,4 artış yaşanmıştır. Her ne kadar araştırmalar piyasalara güvenin azaldığını gösterse de, bu durum piyasaya güvenin en açık işaretidir. Almanya ekonomik krizden en fazla etkilenen ülkelere biridir. Ekonomi yorumcuları Alman tüketicilerin tasarruflarını artırmasına ve araba satışlarının hükümet tarafından desteklenerek avantajlı hale getirilmesine rağmen, mobilya gibi dayanıklı tüketim malzemelerinde zararına satışlar olduğunu vurgulamaktadır. Bu durumun, 2010 yılında pazarın büyümesi olarak ortaya çıkacak gecikmiş bir talep yaratması beklenmektedir.

Almanya'nın Mobilya İthalat ve İhracat Verileri

Almanya'nın mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; mobilya ihracatının, ekonomik krizin yaşandığı 2009 yılı hariç, sürekli bir artış eğilimi gösterdiği, ithalatının ise inişli çıkışlı değerler izlediği görülmektedir. 2005 yılında 8,5 milyar \$ olan Almanya'nın mobilya ihracatı, 2009 yılında 10,9 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 10 milyar \$ iken, 2009 yılında 10,9 milyar \$ şeklinde kaydedilmiştir. Almanya'nın en çok ihracat ve ithalatını yaptığı mobilya alt grupları yıllara bağlı olarak değişmemiş aynı kalmış olup, oturmaya mahsus mobilyalar ile aksam ve parçalarından oluşmuştur.

Almanya'nın Mobilya İthalat ve İhracatı (1000 \$)

GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksamları	3.020.302	5.182.747	3.414.869	5.670.054	3.863.324	5.976.640	4.220.375	6.699.117	3.211.165	5.927.731
9402	Tıpta, cerrahide, dış hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksamları	323.914	103.066	368.597	128.283	460.888	143.768	540.276	193.130	538.279	181.502
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksamları	4.770.797	4.086.474	5.518.259	4.180.492	6.776.754	4.428.969	7.688.316	4.798.339	6.602.308	4.517.147
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	453.402	709.867	490.490	751.811	545.080	774.525	592.317	815.111	564.111	904.700
TOPLAM		8.568.415	10.082.154	9.792.215	10.730.640	11.646.046	11.323.902	13.041.284	12.505.697	10.915.863	11.531.080

Kaynak: TradeMap

Almanya'nın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Fransa	944.797	1.124.599	1.353.134	1.630.749	1.511.887
2	Hollanda	1.178.288	1.290.956	1.421.150	1.506.526	1.239.523
3	Avusturya	919.512	998.577	1.135.571	1.264.751	1.181.443
4	İsviçre	858.101	942.264	1.106.016	1.236.626	1.140.478
5	İngiltere	680.719	745.415	907.397	907.383	700.710
6	Belçika	630.244	631.012	701.508	751.688	667.477
7	İtalya	300.283	385.336	438.963	511.477	423.884
8	A.B.D.	338.226	373.742	482.385	517.668	395.303
9	İspanya	357.159	416.446	473.076	485.449	370.300
10	Polonya	204.130	286.999	339.963	415.142	329.839
11	Çek Cum.	270.097	300.824	355.218	381.520	280.933
12	İsveç	158.874	199.115	236.470	268.989	247.005
13	Rusya Fed.	157.447	219.871	304.956	402.170	234.676
14	Çin	96.844	98.764	152.026	170.578	191.952
15	Lüksemburg	119.943	138.280	156.253	186.801	168.622
16	Danimarka	137.086	151.165	162.043	158.562	143.864
17	Slovakya	148.202	163.794	230.088	237.244	139.789
18	Macaristan	94.941	113.734	147.965	167.571	108.176
19	Norveç	43.458	51.240	69.802	94.062	85.438
20	Portekiz	49.544	63.922	102.174	115.507	82.871
24	Türkiye	44.207	55.951	80.041	95.650	59.021
	Diğer	836.313	1.040.209	1.289.847	1.535.171	1.212.672
	TOPLAM	8.568.415	9.792.215	11.646.046	13.041.284	10.915.863

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Almanya'nın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Fransa, Hollanda, Avusturya, İsviçre ve İngiltere'dir. Türkiye ise Almanya'nın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 24. sırada yer almaktadır.

Almanya'nın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Polonya	2.206.169	2.328.164	2.328.217	2.478.036	2.484.479
2	Çin	1.005.533	1.127.074	1.514.577	1.690.309	1.702.094
3	İtalya	1.083.147	1.105.686	1.053.156	1.150.127	1.049.701
4	Çek Cumhuriyeti	638.619	769.983	765.183	905.409	832.819
5	Macaristan	380.438	420.983	478.910	554.492	509.263
6	Avusturya	543.083	644.766	628.195	633.340	483.244
7	İsviçre	323.090	337.058	444.265	510.943	411.341
8	Fransa	288.556	327.144	338.805	405.333	318.012
9	Slovenya	414.502	463.587	433.874	459.846	312.336
10	Türkiye	238.076	269.961	319.020	358.488	308.500
11	Slovakya	188.490	195.638	255.434	315.920	292.532
12	Danimarka	429.418	396.322	344.629	312.275	282.461
13	Romanya	226.521	238.044	173.552	216.860	245.426
14	Hollanda	193.738	193.031	195.825	235.873	239.278
15	Güney Afrika	313.136	300.894	304.185	310.789	227.697
16	İsveç	184.304	188.578	163.888	203.035	200.983
17	Vietnam	123.784	131.759	193.199	228.025	198.700
18	Endonezya	153.199	140.479	163.174	151.743	135.969
19	Norveç	87.154	84.870	64.283	132.338	121.000
20	Çin Tapei	78.920	81.922	93.709	98.921	104.606
	DİĞER	982.277	984.697	1.067.822	1.153.595	1.070.639
	TOPLAM	10.082.154	10.730.640	11.323.902	12.505.697	11.531.080

Kaynak: TradeMap

Almanya'nın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Polonya, Çin, İtalya, Çek Cumhuriyeti ve Macaristan'dır. Türkiye ise Almanya'nın en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 10. sırada yer almaktadır.

AVUSTURYA MOBİLYA PAZARI

Yaklaşık 8,4 milyon nüfusa ve 30 bin Avroyu aşan kişi başına düşen milli geliri ile Avusturya dünyanın en zengin ülkeleri arasında yer almaktadır. Avusturya'nın yaklaşık % 50'si ormanlar ile kaplı olup, orman ürünleri sanayi oldukça gelişmiştir. Özellikle kâğıt ve karton ihracatı önemli ihraç kalemleri arasında yer almaktadır. Beraberinde mobilya üretimi de gelişmiş olup, diğer sektörlerde olduğu gibi mobilya piyasası dışı açık bir yapıya sahiptir.

Bu çerçevede, önemli tutarda ithalat da yapılmaktadır. Avusturya İstatistik Kurumu'nun rakamlarına göre; 3'lü bazda SITC gruplandırması kapsamındaki sıralama baz alındığında, Avusturya'nın ithalat kalemleri arasında en büyük 9'uncu ithal kalemi olarak mobilya yer almış ve 2009 yılında 1,7 milyar Avro mobilya ithalatı yapıldığı dikkat çekmiştir. Aynı yıl itibariyle Türkiye'den gerçekleştirilen mobilya ithalatı ise yaklaşık 20 milyon Avrodur.

Avusturya'da çok sayıda mobilya satıcısı ve mağaza zinciri bulunmaktadır. KİKA/Leiner bunların en önde gelenidir. Alman Begros grubuna ait LUTZ ile İsveçli IKEA da önemli mobilya mağaza zincirleri arasında yer almaktadır. Baumax ve OBI gibi mağaza zincirlerinde diğer ürünlerin yanı sıra mobilya da satılmaktadır.

Mobilya mağaza zincirlerinde; yatak odası, oturma takımları, mutfak mobilyası, yemek ve oturma odası mobilyası, banyo ve bahçe mobilyaları gibi bölümler ile ofis ve otel mobilyalarına dönük ayrımlar yapılmaktadır. Avusturya'da ayrıca, düşük gelir gruplarına hitap eden ve "discount store" olarak tanımlanan mağazalar da bulunmaktadır.

Avusturya'da mobilya sektöründe yapılan tüketici harcamaları yıllar itibariyle aşağıda gösterilmektedir;

(Milyon Avro)					
2004	2005	2006	2007	2008	Ortalama Değişim (%)
2.308	2.375	2.439	2.487	2.502	2

Tablodan da görüleceği üzere, Avusturya'da mobilya sektöründe yapılan harcamalar 2004 yılından 2008 yılına kadar sürekli artış göstermiş olup, ortalama artış oranı %2'dir.

2008 yılı itibariyle 2,5 milyar Avroya ulaşan mobilya sektöründeki tüketim harcamalarıyla, Avusturya'da kişi başına mobilya tüketim harcamasının 301 Avro olduğu ortaya çıkmaktadır. AB genelinde kişi başına harcama tutarı ortalama 161 Avrodur. Avusturya 301 Avro ile AB üyesi ülkeler arasında kişi başına harcamanın en yüksek olduğu ülke olup, AB'nin 7'inci büyük mobilya pazarı olarak kabul edilmektedir. Bu sonucun ortaya çıkmasında, ülkede hayat standartlarının, işgücü maliyetlerinin ve kişi başına milli gelirin yüksek olması dolayısıyla tüketicilerin yüksek alım kabiliyetinde bulunmalarının önemli rolü bulunmaktadır. Ayrıca, ürün kalitesinin de genelde yüksek ve pahalı olması da önemli bir faktör olarak kabul edilmektedir.

Avusturya mobilya sektöründe göze çarpan diğer bir husus da mobilya fiyatlarında artış ve yüksek kalitede malzeme kullanımına doğru bir eğilimin olmasıdır. Bununla birlikte, 2008 yılının ikinci yarsısından itibaren mobilya sektörünün diğer tüm alt gruplarında yapılan harcama ve satışlarda değer olarak düşüş olmasına rağmen mutfak mobilyalarının satışlarında artış yaşandığı gözlenmiştir.

Yapılan araştırmalar, Avusturyalıların giderek evde daha fazla vakit geçirdiklerini göstermektedir. Bu durum mobilya piyasasını etkilemektedir. İlk olarak mutfak mobilyası satışları bu eğilimden etkilenmiş, evde daha fazla vakit geçiren tüketiciler daha yüksek standart ve özelliklerde mutfakları tercih etmeye başlamışlardır. Ayrıca, düz ekran TV'lerin satışlarının artması televizyon üniteleri vb mobilyalara talebin artmasına neden olmuştur.

Ülkede 2008 yılında enflasyonun yüksek çıkması ve küresel ekonomik krizin tüketicilerin reel gelirlerinde düşüőe neden olması kişilerin daha da dikkatli harcama yapmalarına neden olmuştur. Daha öncesinde bilinen ve güvenilen markalara aşırı bağımlı olan tüketicilerin önemli bir bölümü için fiyat markadan daha önemli hale gelmiştir. Krizin etkilerinin iyice hissedildiği 2009 yılında bu durumun daha belirgin hale geldiği görölmektedir.

Diğer taraftan, Avusturya'da Türk kökenli girişimcilerin küçük ölçekli mağazalarında da mobilya satışları yapılmaktadır. Söz konusu mağazaların ürünlerini Türkiye'den ithal ettikleri ve tamamına yakının da Türk kökenli tüketicilere hitap eden ürünler oldukları gözlemlenmektedir.

Avusturya piyasasında oldukça kaliteli ve pahalı ürünlerin yanında, düşük kalitede ve nispeten düşük fiyatlı ürünler de bulunmaktadır. İhracatçılarımızın Türk kökenli tüketicilere hitap eden alıcılarla beraber Avusturya'nın geneline hitap eden ve büyük satış hacimleri olan mağaza zincirleri ile de irtibata geçmelerinde yarar görölmektedir.

Avusturyalı firmalar mobilya ithalatında aşağıda belirtilen hususlara dikkat etmektedir:

- Üreticinin ISO 9000 sertifikasına sahip olup olmadığı,
- Ürünlerin GS, CE, TÜV vb standart ve düzenlemelere uygunluğu,
- Ürünlerin garanti süreleri,
- Firmanın ihracat tecrübesi,
- Firmanın üretim kapasitesi,
- Firmanın teslimatı süresi içerisinde yapıp, yapmadığı,
- Ürünlerin kalitesi ve fiyatı,
- Ürün ambalajlarının ihracat için uygun olup, olmadığı,
- Taşımacılık maliyeti,
- Taşımacılık için seçilen nakliye şirketlerinin uygunluğu.

Ayrıca, Avusturya'daki Türk kökenli mobilya ithalatçılarının Türkiye'den mal temini ve tedarikçi firma seçiminde, ihracatçı firmanın ülkemizde devlet yardımlarından (Turquality vb) yararlanıp, yararlanmadığı hususunu da dikkate aldıkları bilinmektedir.

Avusturya'nın Mobilya İthalat ve İhracat Verileri

Avusturya'nın mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; mobilya ihracatının, ekonomik krizin yaşandığı 2009 yılı hariç, sürekli bir artış eğilimi gösterdiği, ithalatının ise inişli çıkışlı değerler izlediği görülmektedir. 2005 yılında 1,8 milyar \$ olan Avusturya'nın mobilya ihracatı, 2009 yılında 1,9 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 2 milyar \$ iken, 2009 yılında 2,4 milyar \$ şeklinde kaydedilmiştir. Almanya'nın en çok ihracat ve ithalatını yaptığı mobilya alt grupları oturmaya mahsus mobilyalar ile aksam ve parçalarından oluşmuştur.

Avusturya'nın Mobilya İthalat ve İhracatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	508.318	720.075	377.062	698.335	537.964	871.926	572.863	887.313	428.072	754.762
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	9.512	51.137	12.251	48.905	14.100	61.203	21.501	60.764	21.391	57.396
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	1.164.882	1.103.864	1.309.724	1.101.360	1.553.796	1.444.922	1.605.146	1.581.613	1.313.932	1.461.927
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	118.980	151.484	164.916	148.943	195.011	191.130	214.682	220.816	186.107	205.498
TOPLAM		1.801.692	2.026.560	1.863.953	1.997.543	2.300.871	2.569.181	2.414.192	2.750.506	1.949.502	2.479.583

Kaynak: TradeMap

Avusturya'nın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Almanya	732.842	620.611	851.954	931.402	777.629
2	İsviçre	151.358	169.704	204.678	219.311	214.707
3	İtalya	216.397	248.433	266.556	274.722	159.970
4	Polonya	29.113	45.911	77.032	79.454	75.693
5	Çek Cum.	39.987	44.080	57.453	81.936	63.605
6	İngiltere	75.243	89.149	118.369	94.521	62.159
7	Fransa	71.867	65.087	66.617	57.471	56.146
8	Macaristan	31.801	46.653	62.471	76.384	52.510
9	Japonya	69.217	70.211	59.039	57.045	40.452
10	Hırvatistan	15.037	33.361	35.873	39.474	40.165
11	Slovenya	29.679	28.318	45.465	45.171	37.556
12	Rusya Fed.	16.796	24.248	35.119	39.459	32.111
13	Slovakya	23.128	20.684	29.318	38.776	30.717
14	Hollanda	20.685	19.752	26.092	31.576	25.884
15	Avusturya	19.367	26.510	32.517	25.822	23.759
16	Belçika	22.455	25.427	29.113	27.511	23.686
17	Danimarka	21.098	27.265	30.953	30.434	22.243
18	Romanya	15.249	19.582	8.382	19.140	17.409
19	İspanya	27.716	30.515	31.537	18.579	15.697
20	İsveç	33.805	34.276	18.293	14.611	14.177
36	Türkiye	6.109	6.087	4.216	6.485	3.633
	DİĞER	132.742	168.082	209.810	204.899	159.587
TOPLAM		1.801.692	1.863.953	2.300.871	2.414.192	1.949.502

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Avusturya'nın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Almanya, İsviçre, İtalya, Polonya ve Çek Cumhuriyeti'dir. Türkiye ise Avusturya'nın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 36. sırada yer almaktadır.

Avusturya'nın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Almanya	992.241	980.499	1.258.406	1.348.375	1.272.864
2	İtalya	189.116	178.262	212.505	222.025	204.503
3	Polonya	90.128	82.690	150.675	179.685	175.292
4	Çin	63.503	77.958	113.135	158.083	168.677
5	Macaristan	74.273	55.281	93.646	92.956	72.717
6	Çek Cum.	65.491	77.268	84.977	94.506	60.566
7	İsviçre	57.653	55.814	66.002	65.528	57.469
8	Slovenya	56.522	45.938	89.108	81.430	57.277
9	Romanya	72.242	89.488	75.978	72.553	56.501
10	Slovakya	28.823	25.688	53.446	54.741	41.958
11	Danimarka	41.322	44.727	42.221	39.743	37.723
12	Fransa	29.013	26.021	31.659	35.395	28.628
13	Türkiye	22.520	23.112	29.873	38.939	28.000
14	Hollanda	14.382	16.259	22.948	34.932	27.770
15	İsveç	12.603	13.293	14.557	27.377	22.413
16	Hırvatistan	11.908	12.336	12.950	15.822	15.204
17	Vietnam	4.655	6.509	11.954	11.374	13.707
18	Endonezya	11.209	13.119	13.107	11.997	11.470
19	Çin Tapei	8.149	6.725	10.196	10.301	11.132
20	Belçika	9.043	7.277	10.841	13.560	10.627
	DiĞER	171.761	159.276	170.993	141.180	105.075
	TOPLAM	2.026.560	1.997.543	2.569.181	2.750.506	2.479.583

Kaynak: TradeMap

Avusturya'nın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Almanya, İtalya, Polonya, Çin ve Macaristan'dır. Türkiye ise Almanya'nın en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında da 13. sırada yer almaktadır.

BULGARİSTAN EKONOMİSİNİN GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ

Bulgaristan'ın Ekonomik Yapısı: Bulgaristan'da, 1990 yılına kadar devlet güdümlü bir sosyalist ekonomi hakim olmuştur. Doğu Bloğu'nun çözülmesi sonucu, ülkenin Sovyet pazarını kaybetmesi ve kapitalist ekonomiye geçişte karşılaştığı sorunlar nedeniyle, 90'lı yıllar boyunca milli gelirin yaklaşık %70 oranında küçüldüğü görülmüş, ağır bir ekonomik kriz yaşanmıştır. Bulgaristan 90'lı yılların sonuna doğru demokratik bir siyasi düzene ve serbest piyasa ekonomisine geçmiştir. Son yıllarda söz konusu geçiş sürecini tamamlamış ve 2 Nisan 2004'te NATO'ya, 1 Ocak 2007 tarihinde ise AB'ye üye olmuştur.

Türkiye ile Bulgaristan Arasındaki Ekonomik ve Ticari İlişkiler: Türkiye, Bulgaristan'ın önemli bir ticaret ortağı durumundadır. AB üyeliğinin ardından Bulgaristan Türkiye'nin Avrupa'ya açılan kapısı olma pozisyonunu daha da güçlendirmiştir. Türkiye'nin Avrupa ülkeleriyle yaptığı ticaretin karayolu ile taşınan kısmının büyük bir bölümü Bulgaristan güzergâhını kullanmaktadır. Ayrıca Bulgaristan, Balkanların coğrafi olarak merkezi konumundadır. İstanbul, Kocaeli ve Bursa gibi Türkiye'nin üretim merkezlerine de çok yakındır. 2007 yılından itibaren Bulgaristan'ın AB üyeliği ve Türkiye ile AB arasındaki gümrük birliğine dahil olması, bu nedenle ikili ticarete gümrük vergilerinin sıfırlanması, Bulgaristan'da kurumlar ve gelir vergisi oranlarının %10'a düşmesi gibi gelişmeler nedeniyle Bulgaristan'ı Türk yatırımcıları gözünde cazip kılan özellikler daha da artmıştır.

İki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkiler sürekli gelişmektedir. Örneğin, 2002-2007 yılları arasında Türkiye-Bulgaristan toplam ticaret hacmi yıllık ortalama %26 gibi yüksek bir oranda artmış, 980 milyon Euro'dan 3,1 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Aynı dönemde Türkiye'nin Bulgaristan'a ihracatı %274 artarak 415 milyon Euro'dan 1,6 milyar Euro'ya yükselmiştir. Bulgaristan'ın toplam dış ticaretinden Türkiye'nin aldığı pay da sürekli artmıştır. Diğer taraftan, 2006-2008 yılları arasında Türkiye Bulgaristan'ın en büyük ihracat pazarı olma unvanını korumuştur. Bu dönem içinde Bulgaristan toplam ihracatının %10'dan fazlasını Türkiye'ye yapmıştır. Ayrıca bu dönem boyunca iki ülkenin karşılıklı ticareti sürekli dengede olmuştur.

Ancak, uluslararası mali krizin etkisiyle 2008 yılında iki ülke arasındaki toplam ticaret hacmi bir önceki yıla göre %10 azalmıştır. Bulgaristan Merkez Bankası'nın 2008 verilerine göre; Türkiye ile Bulgaristan arasındaki toplam ticaret hacmi 2,8 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde Türkiye'nin Bulgaristan'a ihracatı 1,4 milyar Euro, Bulgaristan'dan ithalatı ise 1,4 milyar Euro olmuştur.

Bulgaristan dünyadan en çok ham petrol ve doğalgaz, makine ve teçhizat, hammaddeler, araçlar, tekstil, maden cevheri, demir-çelik, plastik ve kauçuk ile mobilya ve ev aletleri almaktadır. En önemli ihraç kalemleri ise sırasıyla işlenmiş petrol ürünleri, demir dışı metaller, konfeksiyon ve ayakkabı, hammaddeler ve demir-çeliktir.

BULGARİSTAN'DA MOBİLYA SEKTÖRÜNÜN YAPISI VE ÖZELLİKLERİ

Bulgaristan'da Mobilya Sektörünün Tanımı ve Kapsadığı Ürünler: Mobilya sektörünün kapsadığı ürünler; sandalye ve oturmaya mahsus mobilya, ofis ve ticari mobilya, mutfak mobilyası ve diğer mobilyalardır. Daha açık tanımıyla; oturmaya mahsus mobilyalar, tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, büro mobilyaları, plastik mobilya, resim masaları, sürgülü ve çekmeceli dolaplar ve bunların parçaları, şilte, yorgan, örtü, yastık ve puflar, aydınlatma cihazları, ışıklı pano ve tabelalar ve prefabrik yapılarıdır.

Bulgaristan'da Mobilya Sektörünün Yapısı ve Özellikleri: Bulgaristan'da mobilya üreten yaklaşık 1.700 kayıtlı şirket bulunmaktadır. Bulgaristan, mobilya sektöründe girdi ve hammadde açısından yeterli kaynaklara sahip olduğu için ürün kalitesinin yükseltilmesine öncelik vermektedir. İşgücünün de göreceli olarak ucuz olduğu Bulgaristan'da mobilya ürünleri uluslararası piyasada fiyat açısından rekabet gücüne sahipken, kalite açısından geride kalmaktadır. Bulgar mobilya şirketlerinin büyük bir kısmı, piyasada yer edinmek amacıyla, Avrupa endüstrisinin alt tedarikçisi olarak faaliyet göstermektedir. Bir başka ifadeyle, hammadde ihraç etmek yerine, ara üretim gerçekleştirmeyi tercih etmektedir. Bu ise karma şirket kurulması sonucunu doğurmakta ve yabancı yatırımları ülkeye çekmektedir. Yabancı yatırımları ülkeye çeken diğer bir faktör ise Bulgaristan'da mobilya için niş pazarın bulunmasıdır.

Bulgaristan'ın mobilya üretiminin büyük bir kısmı ihraç edilmek üzere üretilmektedir, çünkü ülke içindeki talep miktarı düşüktür. Genel olarak mobilya sektörü genişleme eğilimi gösterirken, üretimin %40'lık kısmı hala "sipariş üzerine üretim" şeklinde gerçekleşmektedir.

Ülkede mobilya ithalatı ve ihracatı büyüme eğilimi göstermektedir, fakat ihracat miktarı daha hızlı tempoyla büyümektedir. Bulgaristan mobilya ithalatının %40'ını Avrupa Birliği üyesi ülkelere gerçekleştirmektedir ve aynı zamanda mobilya üretiminin %60'lık kısmını yine bu ülkelere ihraç etmektedir. Bulgaristan'da mobilya üretiminin çoğunluğu ülke içinden temin edilen hammadde ile gerçekleştirilmektedir. 1998 ile 2002 yılları arasında gerçekleşen mobilya üretimi için kullanılan hammaddenin sadece %16-20'lik kısmı ithal edilmiştir. Ancak son dönemde, mobilya, aksam, aksesuar ve parçaları ile hammaddesi ithalatında artış gözlenmektedir.

Mobilya Sektöründe Uygulanan Politika ve Stratejiler: 2005 yılında, Bulgar ağaç işçiliği ve mobilya sanayinin geliştirilmesi amacıyla, kamu ve özel kurumların işbirliğiyle, "Aksiyon 2005" planı geliştirilmiştir. Orta vadeli (3 yıllık) bir plan olan "Aksiyon 2005" planında yer alan stratejiler mikro, makro ve orta düzeyde olmak üzere üç ana başlık altında incelenmiştir.

Mikro düzeyde alınacak önlemler arasında finansman, pazarlama ve enformasyon, etik kurallar ve yönetim ile kalite konuları ele alınmaktadır. Finansman konusunda, Bulgaristan'da mevcut olan bütün kredi olanaklarının ve finansman kanallarının ayrıntılı olarak dokümantasyona dökülmesi kararı alınmıştır.

Mobilya Sektöründe Pazarlama ve Enformasyon Alanında Alınan Tedbirler şunlardır:

- Mobilya sektöründen en az 60 firmanın WEB sayfasının düzenlenmesi ve bu sayfalardan sektörle ilgili diğer WEB sayfalarına link verilmesi. Ağaç işçiliği ve mobilya sektöründen en iyi WEB sayfasına sahip olan firmaya ödül verilmesi,
- Müşteri hizmetleri ve pazarlama faaliyetlerinin planlanması ve düzenlenmesi;

- Pazar araştırmalarının yapılması, fiyat politikası belirlenmesi, promosyon ve ürün pazarlaması gibi belirli görevleri üstlenecek en az 60 pazarlama biriminin kurulması,
- 10 üyeye kadar tedarikçi firma birliklerinin kurulması,
- Bulgar mobilya üretici firma ürünlerinin dağıtım ve pazarlamasını sağlayacak birliklerin kurulması,
- Sofya ve bir büyükşehirde daha olmak üzere, en az 20 şirketin katılım ve desteğiyle sürekli faaliyet gösterecek olan ulusal mobilya tanıtım standının (showroom) kurulması,
- Hükümetin desteğiyle, Bulgar mobilyası için imaj kampanyasının düzenlenmesi,

Mobilya Sektörüne Aksiyon 2005 planıyla getirilen etik düzenlemeler şu şekilde sıralanabilir:

- Mobilya sektöründeki firmalar yıllık gelirlerinin en az %10'unu yeni teçhizat ve modernleştirme faaliyetlerine yatırmalı, en az %3'ünü pazarlama faaliyetlerine ayırmalı ve en az %3'ünü personel yetiştirme ve eğitime sarf etmelidir,
- Mobilya ürünlerine ulusal bazda asgari kalite standartları getirilmelidir,
- Aktif bir şekilde faaliyet sürdürecekt pazarlama bölümleri kurulmalıdır,
- Kalite kontrolü açısından alınacak tedbirler: Sertifikalama sisteminin iyileştirilmesi ve sektörde en az 10 firmanın ISO 90001'den 2004'e kadar sertifikalara sahip olmasıdır. Öngörülen başka bir tedbir ise, sektördeki en az 10 firmanın kontrol ve yönetim sağlamak amacıyla modern bir sistem olan MİS sistemlerine sahip olmasıdır.

Aksiyon 2005'in orta düzeyde öngördüğü iyileştirme faaliyetleri 'etkileşim' ve efektif sektör odasının kurulup hayata geçirilmesidir. Etkileşim başlığı şu faaliyetleri kapsamaktadır:

- Sektörle ilgili tüm kamu kurumlarıyla şahsi düzeyde bağlantıların kurulması,
- Dağıtım ağının genişletilmesi amacıyla üretici ve satıcılar arasındaki diyalogu iyileştirecek somut önlemlerin alınması,
- Avrupa Birliği 6. Çerçeve Programın (geliştirme faaliyetleri ve inovasyon fonu) optimum şekilde hayata geçirilmesi.

Mobilya Sektöründe Makro Düzeydeki Faaliyet Planı aşağıdaki gibidir:

- Bulgar firmalarının en az 6 uluslararası anahtar sektör fuarına katılımını desteklemek amacıyla yabancı mali desteğin sağlanması,
- Mobilya sektörü için kilit öneme sahip 5 ülkeye ihracatı düzenleyecek ve destekleyecek merkezlerin kurulması,
- Tüm önemli Avrupa kalite standartları ve normlarının Bulgarcaya çevrilmesi,
- Sektördeki yatırım imkânlarının her yıl kontrol edilip takip edilmesi.
- En az 100 firmayla röportaj yapılması,
- Ağaç İşçiliği ve Mobilya Sanayii Sektör Odası ve Ticareti Teşvik Ajansı işbirliğiyle, mobilya ihracatını geliştirme stratejisi geliştirilmesi.

Bulgaristan'ın Mobilya İthalat ve İhracat Verileri

Bulgaristan'ın mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; mobilya ihracat ve ithalatının, ekonomik krizin yaşandığı 2009 yılı hariç, sürekli bir artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. 2005 yılında 200 milyon \$ olan ihracat, 2009 yılında 235 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 106 milyon \$ iken, 2009 yılında 188 milyon \$ şeklinde kaydedilmiştir.

Bulgaristan'ın Mobilya İthalat ve İhracatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	75.069	30.850	81.579	36.827	106.041	56.401	117.802	69.650	102.974	47.533
9402	Tipta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	816	3.500	3.364	6.552	4.197	7.422	3.829	8.751	2.403	7.455
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	105.046	69.304	116.915	99.760	137.859	160.661	139.305	214.627	92.419	123.479
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	19.744	3.236	17.598	5.625	31.636	8.584	30.437	11.064	37.352	9.804
TOPLAM		200.675	106.890	219.456	148.764	279.733	233.068	291.373	304.092	235.148	188.271

Kaynak: TradeMap

Bulgaristan'ın Mobilya İhracatındaki Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Almanya	23.047	33.255	40.495	37.807	34.746
2	Fransa	21.690	22.472	33.250	38.959	30.576
3	İtalya	24.120	28.143	34.412	38.162	29.701
4	Yunanistan	13.620	14.495	21.051	25.536	19.025
5	A.B.D.	26.503	26.746	29.473	29.990	17.037
6	İngiltere	22.969	23.939	31.222	24.634	15.414
7	İsveç	9.662	9.543	13.857	14.606	13.415
8	Çek Cum.	1.018	990	5.432	11.401	10.091
9	Belçika	6.618	6.249	9.267	8.137	7.874
10	Polonya	5.775	5.425	8.430	7.834	7.148
11	Avusturya	8.011	8.981	7.472	2.856	6.681
12	Romanya	2.187	3.071	4.312	6.677	5.615
13	Hollanda	4.851	7.066	7.571	7.401	5.242
14	Rusya Fed.	830	1.377	3.526	6.803	5.008
15	Danimarka	1.461	1.732	1.719	2.577	3.688
16	İsrail	3.497	3.491	3.464	3.367	2.773
17	İsviçre	273	618	866	1.162	2.290
18	Ermenistan	3	23	391	1.507	1.963
19	Çin	350	1.369	638	975	1.853
20	Hırvatistan	430	314	384	530	1.611
21	Türkiye	1.617	1.188	1.652	2.222	1.512
	DİĞER	22.148	18.966	20.844	18.222	11.878
TOPLAM		200.675	219.456	279.733	291.373	235.148

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Bulgaristan'ın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Almanya, Fransa, İtalya, Yunanistan ve ABD'dir. Bulgaristan'ın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla İtalya, Çin, Polonya, Almanya ve Türkiye'dir.

Bulgaristan'ın Mobilya İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	İtalya	25.606	33.082	52.966	61.151	37.922
2	Çin	6.006	9.790	25.491	44.877	33.494
3	Polonya	22.485	33.545	46.915	54.881	30.521
4	Almanya	14.906	18.561	27.562	30.446	21.516
5	Türkiye	10.915	14.046	20.767	28.648	15.456
6	Avusturya	1.803	2.760	3.783	13.620	5.535
7	Yunanistan	4.627	6.031	11.481	12.304	5.159
8	Romanya	3.517	4.918	6.692	7.723	4.732
9	Fransa	1.524	3.512	4.583	6.762	4.568
10	Çek Cum.	2.076	3.329	3.122	4.573	3.307
11	İspanya	1.658	2.264	3.491	4.785	2.825
12	Sırbistan	0	1.385	2.743	2.798	1.976
13	Ukrayna	1.110	1.223	2.333	3.467	1.897
14	İsviçre	148	927	1.358	399	1.608
15	Danimarka	548	908	1.789	2.020	1.501
16	Endonezya	588	1.246	2.221	2.569	1.489
17	Malezya	62	172	313	2.537	1.322
18	Vietnam	100	237	502	795	1.262
19	Hollanda	436	533	1.215	1.675	1.181
20	Slovenya	914	1.190	1.341	2.077	1.086
	DIĞER	7.851	9.102	12.396	15.986	9.917
	TOPLAM	106.890	148.764	233.068	304.092	188.271

Kaynak: TradeMap

Mobilya Sektöründe Üretim, İç Pazar, Talep Durumu ve Büyük Üreticiler

Bulgaristan'da mobilya üretimi yıllar itibariyle artmaktadır. Bulgaristan'da mobilyaların büyük bir kısmı (%40) Avrupa ülkelerine ithal edilmek üzere üretilmektedirler. Ülke içinde talep az olduğundan üretim genelde sipariş üzerine yapılmaktadır.

Bulgaristan'daki Türk Mobilya Firmaları ve Türk Markaların Ülkedeki Yaygınlığı

Bulgaristan'da İstikbal, Bellona, Deco ve Yataş firmalarının ürünleri, yetkili distribütörler tarafından ithal edilmektedir. Doğtaş'ın ise Bulgaristan'da Plovdiv, Kırçali ve Haskovo'da olmak üzere üç mağazası bulunmaktadır. Bulgaristan'daki Türk mobilya firmaları genellikle büyük şehirlerde yoğunlaşmıştır.

Bulgaristan'da Mobilya Sektöründeki Sivil Toplum Kuruluşları ve Diğer Sektörel Örgütlenmeler

- **Ağaç İşçiliği ve Mobilya Sanayii Sektör Odası (BKDMP)**

Tel: +359 02/963 42 99 /Faks: +359 02/81 64 280

E-mail: Office@timberchamber.com / www.timberchamber.com

Sofya 1113, Fr.J.Kyuri Cad.20, ofis 612

- **Bulgar Orman İşletmecileri Birliği**

Sofya, Hristo Belçev Cad. 2

Tel:+359888 69 55 49 / Faks: +3592/ 988 4403

e-mail : agfb@mb.bia-bg.com, agfb@mail.bg

Bulgaristan'da İlgili Mevzuat

Bulgaristan 01.01.2007 tarihi itibarıyla Avrupa Birliği'nin tam üyesi olduktan sonra Bulgaristan ile Türkiye arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması feshedilmiş ve Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği'nin bir parçası haline gelmiştir. İki ülke arasındaki ticarete gümrük vergisi alınmamakta ve herhangi bir miktar kısıtlaması veya kota uygulanmamaktadır.

Bulgaristan'da geçerli vergi oranları aşağıdaki gibidir:

- Katma Değer Vergisi (KDV) - % 20
- Gelir Vergisi- % 10
- Kurumlar Vergisi- %10

29.04.2008 tarihli, 13 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ve Avrupa Birliği, Avrupa Ekonomik Alanı ve İsviçre hariç üçüncü ülkelere Bulgaristan'dan işlenmemiş ağaç ihracatını yasaklayan Orman Kanunu'nda yapılan değişiklik, 06.02.2009 tarihli, 6 Sayılı Resmi Gazete ile kaldırılmıştır.

Bulgaristan'da Mobilya Sektörüne Yönelik Düzenlenen Önemli Fuarlar

- **Mebel-esen/Sofya**, Milli Kültür Sarayı (NDK), 5.kat/23-27 Eylül 2009
- **Sihre (otel ve restoran mobilyası)/Sofya**, İnter Expo Sofia/14-17 Ekim 2009
- **Expolight (ışıklandırma)/Sofya**, İnter Expo Sofia/14-17 Ekim 2009
- **Stroyko 2000/Sofya**, Milli Kültür Sarayı (NDK)/14-20 Ekim
- **Svetit na mebelite (Mobilya Dünyası)/Sofya**, İnter Expo Sofia/14-17 Ekim 2009
- **Tehnomebel/Sofya**, İnter Expo Sofia
- **Mebelteh (İlkbahar Filibe Fuarı çerçevesinde düzenlenmektedir)/12-17 Mayıs 2009**

Bulgaristan'a Mobilya İhracatı Yapmak İsteyen Firmalara Öneriler

- **Sözleşme Yapılmalı:** Bulgaristan'da senet ve çek kullanımı yaygın değildir. Bankacılık sistemi ise gelişmiştir. Bir ihtilaf halinde izlenecek prosedürün sözleşmede açıkça belirtilmesi önem taşımaktadır. Olası ihtilafların düşünülerek aradaki ilişkinin kayda geçirilmesi gerekmektedir. Zorunlu olmamakla beraber sözleşmelerin Bulgar Noterliklerinde kaydedilmesi sözleşmenin resmîyetini güçlendirmekte ve imzaların teyidi açısından fayda sağlamaktadır. Sözleşme yaparken mümkünse bir Bulgar avukattan faydalanmak güven sağlayacaktır.
- **AB Teknik Mevzuatına Dikkat Edilmeli:** Bulgaristan'ın da üyesi olduğu AB'nin insan sağlığının, çevrenin ve tüketicinin korunması gibi temel gerekleri koruyup gözetleyen teknik mevzuatının gereklerinin yerine getirilmesi ve aranan sertifikaların temin edilip Bulgarca örneğinin de eşya beraberinde bulundurulması büyük önem taşımaktadır. Söz konusu mevzuat Türkiye'de de uygulandığı için yetkili Türk kurumlarından mevzuat hakkında bilgi temin edilebilmektedir. (Yetkili kurumlar için bakınız: www.dtm.gov.tr ve teknik düzenlemeler sayfası.)

- AB'nin ve Bulgaristan'ın marka tescil, fikri ve mülkiyet hakları ile ilgili mevzuatına ve prosedürlerine uyulması gerekmektedir. İhracat yapmak isteyen firmaların markasını Bulgaristan'da tescil ettirmesi büyük önem taşımaktadır. Tescil işlemini firma yetkilisi kendisi değil bir başkası aracılığıyla (distribütör vb.) yapıyor ise işlemleri takip etmesi ve denetlemesi önerilmektedir.
- İhracatçı firmanın Bulgar firma ile temasta mümkün ise Bulgarca bilen eleman kullanması tavsiye edilmektedir,
- İhracatçı firmadan sıra dışı bir vergi/ücret/ceza istenildiği takdirde nedeninin sorgulanmasında fayda görülmektedir,
- İhracatçı firmaların ürününü tanıtan Bulgarca katalog hazırlaması ve potansiyel alıcı firmalara göndermesi tavsiye edilmektedir,
- İhracatçı firmalar varsa ürünleriyle ilgili şikâyetleri takip edip, en kısa zamanda düzeltilmesini sağlamalıdır. Ayrıca, ihracatçı firmaların satış sonrası hizmetin en az satışın kendisi kadar önemli olduğunu göz önünde bulunması pazarda kalıcılık açısından önem taşımaktadır. Özellikle, Bulgar pazarının küçük olduğu da düşünülürse; memnuniyet ve hoşnutsuzlukların söz konusu pazarda çok çabuk yayılmaktadır.
- Bulgaristan'a ihracat yapmak isteyen firmaların özellikle zincir mağazalarla anlaşması önerilmektedir,
- Güncel ve ayrıntılı mobilya firma listesi ve bu firmaların iletişim bilgileri Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliğinden e-posta (dtsofia@bitex.com) aracılığıyla temin edilebilmektedir.

Türkiye'den Mobilya İthal Eden Bazı Bulgar Firmaları:

- Nik Style Ltd.- Türkiye, İtalya ve Yunanistan'dan ev mobilyası ithal etmektedir.
Varna, G. Benkovski Cad. 45
Tel/faks: 00359 526 163 06 / E-mail: nikstyle@abv.bg
- Euroimport Perfect OOD- Türkiye, İtalya ve Polonya'dan ev mobilyası ve aksesuarları ithal etmektedir.
Burgas, Ferdinand Cad. 98
Tel: 00359 568 456 46 / Faks: 00359 568 276 53
- Nov Dom-Simeonov- İtalya, Hollanda, Romanya, Polonya, Slovenya, Türkiye ve Çin'den mobilya ithal etmektedir.
Dobriç, Kiril i Metodiy Cad. 41 / Tel: 00359 585 502 03
Varna, Tsar Osvoboditel Blv. 263 / Tel: 00359 525 049 81
Plovdiv, Nedko Kableşkov Blv. 8 / Tel: 00359 326 855 10
Sofya, Nova Denitsa Mağazası, Mladost 3 / Tel: 00359 297 436 96
Sofya, HİT Lyulin / Tel: 00359 282 488 94
Sofya, G.S. Rakovski Cad. 60 / Tel: 00359 298 367 60
Sofya, A. Stamboliyski Blv. 145 / Tel: 00359 282 919 67
Pernik, 23 Dekemvri Cad. 2 / Tel: 00359 899 904 525
Şumen, Simeon Veliki Blv. / Tel: 00359 548 831 11
- Mebel Plus- Türkiye'den mobilya ve mobilya üretiminde kullanılan makina ve hammadde ithal etmektedir.
Plovdiv, İztoçen Blv. 80, Mikron İş Merkezi
Tel: 00359 326 200 40, 00359 326 200 50
Faks: 00359 326 200 80
- Nem San OOD- Türkiye'den mobilya üretiminde kullanılan makina ithal etmektedir.
Burgas, Gladston Cad. 78 / Tel: 00359 568 361 76
Varna, Preslav Cad. 39 / Tel: 00359 526 335 22

- ‘Mebelni Kıştı – Ralitsa’ OOD- Türk Firması “Yataş”ın ürünlerini ithal etmektedir.
Varna, Vl. Varnençik Blv. 186, Mall Varna
Tel: 00359 52 556631 / Faks: 00359 52 556629

Bulgaristan’da Faaliyet Gösteren Mobilya Sektöründeki Zincir Mağazalar:

- Best Mebels-Sofya ve Plovdiv’te mağazaları bulunan firma İstikbal, Bellona ve Deco markalarının Bulgaristan yetkili distribütörüdür.
Sofya 1592,Drujba 2,Prof.Tsvetan Lazarov Blv.84 /Tel: 0035902/ 9791989, 9791987 Faks: 0035902/ 9791986
- Sofya,Lyulin,Panço Vladigerov Blv.1 Pleven,Asen Halaçev Cad.7 / Tel: 0035964800339
Şumen, Madara Cad. 29 / Tel-Faks: 00359 54833050
Haskovo, Vasil Levski Cad. 15 / Tel: 0035938-621007, 0035938621008 / Faks: 0035938-621009
- Idealen Dom - Sofya, Varna ve Burgas’ta bulunan mağazalarda İtalya’dan ithal edilen ev mobilyası satılmaktadır.
Sofya, Bulgaria Blv. 53 / Tel: 0035929581807
Sofya, Nova Denitsa Mağazası, Mladost 3 / Tel: 0035929740435
Sofya, G.S. Rakovski Cad. 62 / Tel: 983 20 79
Varna, Pirin Cad. 67 / Tel: 0035952 601457
Burgas, k-s Slaveykov, bl. 159 / Tel: 0035956 837821
- Interra-ofis, ev ve banyo mobilyası satılan mağazalarda ürünler İtalya, Türkiye ve Sırbistan’dan ithal edilmektedir
Plovdiv, Pazarcıško Şose Blv., 6. km / Tel:0035932 511 663; 0035932 511 664; 0035932 511 665
- Domko OOD-firmanın Sofya, Plovdiv, Burgas, Vratsa ve Haskovo’da mağazaları bulunmaktadır ve Bulgaristan’ın en büyük zincir mağazalarındandır. Ürünlerini çoğunlukla Almanya’dan ithal etmektedir.
Sofya, Pop Gruyo Cad. 106 / Tel: 0035929468054, 003592 946 80 55
Sofya, Lui Pastyor Blv. 17 / Tel: 003592 925 15 85, 003592 925 14 57
Sofya, Konstantin Veliçkov Cad. 57 / Tel: 003592920 18 89
- Ars Trade AD - İtalya, İspanya, Fransa ve Türkiye’den mobilya ithal etmektedir.
Sofya, Lyulin 10, Dobrinova Skala Blv. / Tel: 003592267201, 003592245233 /Faks: 0035929250140
- **Como** / Sofya, Mladost 4, Okolovristen Pıt Cad. 267 / Tel: 0035929767070 / Faks: 0035929767071
- **Martneli**/ Varna, Debir Cad. 7 / Tel:0035952 664200
Varna, Pirin Cad./ Bratya Miladinovi Cad. / Tel: 0035952626960
Varna, Vladislav Varnençik Blv. 260 / Tel./Faks: 00359527400506
Varna, 27 Yuli Cad. / Tel./ Faks: 0035952601775
Sofya, Ceyms Bauçer Blv. 75 /Tel: 0035929622280, 0035929621031
Sofya, Bulgaria Blv. 12-14 / Tel: 0035928596954
Sofya, Simeonovsko Şose Blv. 110 / Tel: 0035928601718 / Faks: 0035928601639
Sofya, Bulgaria Blv. 56 / Tel./Faks: 00359295823
Plovdiv, Trakya, Mendeleev Cad. 2B / Tel: 0035932964410, 0035932964414
Burgas, Patriarh Evtimiy Cad./ Slivnitsa 37 / Tel.-Faks: 0035956842976
Stara Zagora, Patriarh Evtimiy Cad. 64 / Tel./Faks: 0035942640101, 0035942650820
Ruse, Borisova Cad. / Tel./Faks: 0035982822322
Pleven, Bilgarska Aviatsiya Cad. 2 / Tel./Faks: 0035964807376
Dobriç, Treti Mart Cad. 18 / Tel./ Faks: 0035958604106
Veliko Tirnovo, Tırgovski Park / Tel./Faks: 0035962630021
Bansko, Tsar Simeon Cad. 14 / Tel: 00359887838881
Blagoevgrad, Al. Stamboliyski Cad. 22 / Tel./Faks: 0035973887630
Şumen, Tsra Osvoboditel Blv. 22 / Tel.: 0035954830461

Sliven, Stefan Stambolov Cad. 20 / Tel.-Faks: 0035944680740

Balçık, Dunav Cad. 48 / Tel./Faks: 0035957972122

Slinçev Bryag, Nesebır girişinde / Tel.-Faks: 0035955443105

Kırcaali, Belomorski Blv. 23 / Tel./ Faks: 0035936162004, 0035936162005

- **Platan** / Todor Kableşkov Blv. (Lui Ayer Cad. ile kesiştiği yerde) / Tel./Faks: 0035928685499
Sofya, Pçela Cad. 2A / Tel.: 0035928187054
Sofya, Vitoşa Blv. 150 / Tel.: 0035929549667
Sofya, Ceyms Bauçır Blv. 95 / Tel.: 0035929628650
Sofya, Maria Luiza Blv. 99 / Tel.: 0035929311628
Sofya, Totleben Blv. 95 /Tel.: 00359295196906
Stara Zagora, Nadili Mağazası, İndustrialna Cad. 1 / Tel: 0035942616071
Sandanski, Nikmar Mağazası, E79 otobanı üzerinde / Tel.: 0035974631254
- **Praktiker** / Burgas 8005, Yanko Komitov Blv. 8 / Tel.: 0035956896120 /Faks: 00359896159
Varna 9009, Republika Blv. 55 / Tel.:0035952579120 / Faks: 0035952579158
Veliko Tırnovo 5002, Magistralna Cad. 17 / Tel.:0035962668100 / Faks: 0035962613158
Pleven 5800, Evropa Blv. 6B / Tel.: 0035964887120 / Faks: 0035964887158
Plovdiv 4003, Bulgaria Blv. 117 / Tel.:0035932909100 /Faks: 00359909158
Ruse 7006, Lipnik Blv. 10 / Tel.: 0035982887120 / Faks: 0035982887158
Sofya 1582, Tsarigradsko Şose 323 / Tel.: 0035928170120 /Faks:0035928170158
Sofya 1229, Lyulin, Obelsko Şose Cad. 20 / Tel.: 0035928107120 / Faks: 0035928107158
Stara Zagora 6000, Tsar Simeon Veliki Blv. / Tel.: 0035942696120 / Faks: 0035942696158
- **Mr. Brikolage**/Sofya 1748, Mladost, Tsarigradsko Şose Blv. 115/Tel.: 0035929602060 /Faks: 0035929602050
Sofya 1331, Lyulin, Evropa Blv. 171 / Tel.: 0035929216360 /Faks: 0035929216350
Plovdiv, 6 Septemvri Blv. 223A / Tel.: 0035932605260 / Faks: 0035932605260
Varna, Mladost, Vyara Cad. 3 / Tel.:0035952572560 /Faks:00359252572550
Blagoevgrad, Strumsko, Yane Sandanski Blv. 1 / Tel.:00359273829500 / Faks:00359273829550
Burgas, Todor Grudov Blv. / Tel.:0035956874760 / Faks:0035956840078
Stara Zagora, Nikola Petkov Blv. 48 / Tel.:0035942617460 / Faks: 0035942617480
Pleven, İvan Mindilikov Cad. 2 / Tel.:0035964884900 / Faks:0035964884919
Ruse, Lipnik Blv. 2 / Tel.:0035982887810 / Faks: 0035982887820
Dobriç, Dobrotnitsa Çevre Yolu 56, Albena çıkışı / Tel.: 0035958651680 / Faks:0035958603164
Merkez ofis, Sofya 1164, Papa Yoan Pavel 2 Meydanı 1 / e-mail:doverie-brico@mr-bricolage.bg
- **Mobexpert**/Sofya, Tsaritsa Yoana Blv. 102 / Tel.: 0035929213333 / Faks: 003592 921 33 22
Sofya, Tsarigradsko Şose Blv. 101 / Tel.: 0035928174040 / Faks: 0035928174041

Bulgaristan'daki En Büyük Mobilya Üreticileri (2007 verileri)-(Sıralama büyüklüğe göre yapılmamıştır.)

- OOD İnteriori İ / Sofya, Negovan köyü / Tel.: 0035929963545 / Faks: 0035929964337
- AD Nikrom Tribna Mebel / Merkez ofis: Sofya, Kosta Lulçev Cad. 25
Tel.:0035929713694, 0035929712291 / Faks: 0035929606033
Burgas, Bratya Miladinovi, apt. 91 /Tel.: 0035956844562
Loveç, Loveç City Center, 3. kat / Tel.:0035968621162
Plovdiv, Royal City, 2. kat, Dunav Blv. 3 / Tel.:0035932968938
- EOOD Evro Dom / Ruse, Hristo Botev Blv. 5 / Tel.: 00359822862500 / Faks: 00359822860950
- Grammer AD / Trudovets, Tsar Osvoboditel Cad. 2 / Tel.: 0035972368601 /Faks: 0035972368606
- AD Nikoleti Bulgaria / Teteven 5700, Vırşets Cad. 30 / Tel.: 003596783221
- AD Pirinska Mura / Bansko, Bulgaria Cad. 2 / Tel.: 0035974988188
- AD Tehnokoroza / Loveç, Doyrentsi köyü / Tel.: 0035968601581

- EOOD BKK 95 / Montana, İvan Davidkov Cad. 2 / Tel.: 00359 96 391313 / Faks: 0035996391300
- OOD Buldekor / Sofya, Gyueşevo Cad. 83A / Tel.: 0035928128910 / Faks: 0035928128911
- AD Sredna Gora / Stara Zagora 6000, Kaloyanovsko Şose 2 / Tel.: 0035942600206 / Faks: 0035942600205

Faaliyet Alanları İtibariyle Bulgaristan Mobilya Sektöründe Lider Üretici Firmalar:

Sandalye ve oturmaya mahsus mobilya üretimi:

- GRAMMER AD
- AD SREDNA GORA
- PİRİNSKA MURA AD
- AD LUDOGORİE 91
- AD HEMUS
- NİKROM VENİAR EOOD
- EOOD SEDİA
- EOOD GROS MEBEL
- EOOD RİKO STİL
- OOD TEOHAROVİ

Sandalye hariç, ofis ve ticari mobilya üretimi:

- OOD BONANA
- AD O.P.T.
- OOD MEBELOR
- OOD APEKS PUL
- OOD MM SOLUTIONS
- AD MİM BULGARİA
- OOD STELT
- DELFOS DİZAYN EOOD
- EOOD GALAKSİ PLAZA
- AD FAVO

Sandalye hariç, mutfak mobilyası üretimi:

- OOD İNTERİORİ İ
- ET ANJELA LAZOVA- VİSOTA
- EOOD ORİNOKO D
- AD METRON
- BELAR MEBEL AD
- OOD KLASİK
- OOD ABANOS
- OOD ZORA STİL
- EOOD MEBELİ İVEN
- OOD 2D DİZAYN

Diğer mobilya üretimi:

- AD NİKROM TRIBNA MEBEL
- EOOD PARALEL
- OOD BULDEKOR
- AD NİKOLETİ BULGARİA
- EOOD BKK-95
- EOOD EVRO DOM-EOOD
- ELEKTROMETAL İMALAT KOOPERATİFİ
- EOOD STEFANİ STİL-EOOD
- OOD GOLD APOLO
- OOD MEBEL STİL

Fransa'da Mobilya Endüstrisinin Durumu

Fransa'da mobilya tüketimi, 2007 ve 2008 yıllarında 9,6 Milyar Avro ile tarihteki en yüksek seviyeye ulaşmış, 2009 yılında ise diğer sektörlerle göre nispeten az sayılabilecek bir düşüş ile 9,3 Milyar Avro olarak gerçekleşmiştir. Fransa ekonomisindeki diğer lider sektörlerle göre küçük hacmine rağmen, mobilya sektöründe faaliyet gösteren KOBİ niteliğindeki şirketlerin sağladığı istihdam ekonomi için büyük önem taşımaktadırlar. Bu firmaların %80'inden fazlası 100'ün altında çalışan istihdam etmektedir. Sektörde 80.000'i aşkın kişinin istihdam edildiği tahmin edilmektedir. Fransa'da mobilya sektöründe önde gelen bölgeler şunlardır:

Rhone Alpes: Bölgede 6.189 kişilik toplam istihdam sağlayan 99 firma bulunmaktadır

Pays de la Loire: Bölgede 7.259 kişilik toplam istihdam sağlayan 109 firma bulunmaktadır

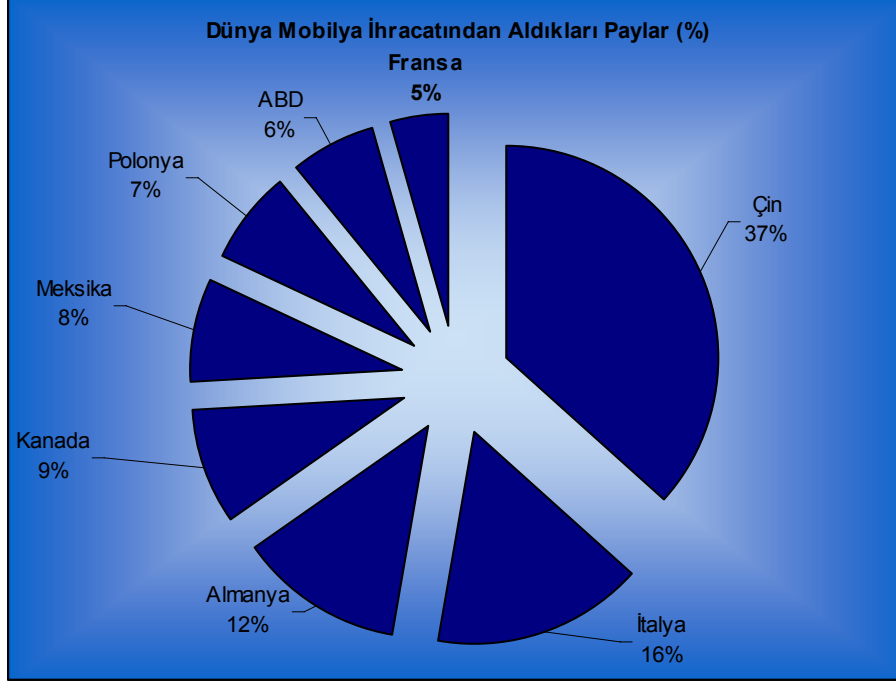
Ile de France: Bölgede 5.068 kişilik toplam istihdam sağlayan 104 firma bulunmaktadır

Merkezi Fransa: Bölgede 4.488 kişilik toplam istihdam sağlayan 50 firma bulunmaktadır

Lorraine: Bölgede 4.061 kişilik toplam istihdam sağlayan 48 firma bulunmaktadır

2000'li yıllarda büyük bir gelişme gösteren Fransa mobilya sektörü, son yıllarda Çin ve İtalya'dan gerçekleştirilen ithalat ile rekabette zorlanmaktadır. 2006'dan bu yana, 2.000'i iş koltukları üreten firmalarda olmak üzere 3.200 sektör çalışanı işini kaybetmiştir. İtalya, yeni tasarımlar ve ürettiği katma değerli ürünlerle, Çin ise fiyat avantajı ile Fransa'yı gerek iç pazarındaki, gerek global pazardaki rekabette zorlamaktadırlar.

2005 yılı itibariyle ülkelerin global pazardaki ihracat pazar payları aşağıdaki gibi(*) özetlenebilir. Bu rakamlar, bugün Çin ve İtalya lehine daha da artmış, Fransa aleyhine de azalmıştır.

(*Kaynak: Meuble de rangement)

İç Pazara İlişkin Bazı Bilgiler

Genel olarak AB'ye ihracatta mobilya sektörü için bir kısıtlama bulunmamaktadır. Aynı şekilde, CE belgesi ile bu ürünlerin ihracatı mümkündür. Ancak muhafazakâr ve tutucu bir alım kitlesi olan Fransa piyasasında uzun vadeli varlık gösterebilmek ve mağaza zincirlerine ürün verebilmek için Fransız standartlarının sağlanması faydalı olacaktır. Her türlü mobilya sınıfı için ayrı standartlar bulunan Fransa'da NF (normalisation française) belgesi önemli bir kriter olup, ayrıca Alman argonmi standardı olan GS ile bu standartlar arasındaki bir karşılaştırmaya Fransızca olan http://www.nf-bureau.com/sc/actu_norme_sc/actu_norme_sc.html internet sitesinden ulaşmak mümkündür.

Fransa'nın Mobilya İthalat ve İhracat Verileri

Fransa'nın mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; mobilya ihracat ve ithalatının, ekonomik krizin yaşandığı 2009 yılı hariç, sürekli bir artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. 2005 yılında 3 milyar \$ olan Fransa'nın mobilya ihracatı, 2009 yılında 3,2 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 6,6 milyar \$ iken, 2009 yılında 7,8 milyar \$ şeklinde kaydedilmiştir. Fransa'nın en çok ihracat ve ithalatını yaptığı mobilya alt grupları yıllara bağlı olarak aynı kalmış olup, oturmaya mahsus mobilyalar ile aksam ve parçalarından oluşmuştur.

Fransa'nın Mobilya İthalat ve İhracatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksamları	1.249.105	2.641.648	1.273.490	2.808.751	1.436.880	3.203.457	1.561.070	3.507.886	1.174.835	2.902.413
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksamları	116.699	107.617	105.875	109.781	111.646	135.148	142.744	174.800	89.435	156.305
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksamları	1.566.416	3.500.467	1.741.101	3.679.425	2.053.140	4.560.860	2.235.151	5.058.148	1.779.377	4.215.795
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	154.605	414.735	180.477	457.809	235.290	550.775	251.414	593.753	212.326	548.285
TOPLAM		3.086.825	6.664.467	3.300.943	7.055.766	3.836.956	8.450.240	4.190.379	9.334.587	3.255.973	7.822.798

Kaynak: TradeMap

Fransa'nın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	İspanya	513.996	563.808	664.384	688.029	529.891
2	Almanya	393.703	410.703	458.983	547.483	441.329
3	Belçika	281.799	291.559	316.273	335.530	288.025
4	İngiltere	246.566	263.949	329.333	323.736	233.583
5	İsviçre	223.217	223.993	250.510	278.162	227.611
6	A.B.D.	297.531	329.271	324.646	249.568	180.578
7	Portekiz	122.635	130.306	172.834	185.850	148.289
8	İtalya	134.001	142.546	168.440	164.433	134.834
9	Polonya	53.816	84.893	111.735	164.086	134.060
10	Hollanda	91.388	79.692	81.558	91.319	70.923
11	Fas	25.260	28.859	30.952	38.007	52.539
12	B.A.E.	74.861	47.252	53.212	72.779	47.959
13	Rusya Fed.	27.048	42.435	53.756	71.150	39.217
14	Çek Cumhuriyeti	18.718	21.947	27.889	39.464	33.873
15	Türkiye	50.880	36.834	47.599	48.533	33.072
16	Romanya	15.767	23.712	24.261	42.148	32.902
17	Avusturya	23.322	31.060	45.137	42.656	28.643
18	S. Arabistan	24.012	17.006	17.016	26.932	22.482
19	Tunus	8.899	10.129	11.771	12.388	21.365
20	Brezilya	16.981	21.533	29.494	34.143	21.299
	DİĞER	442.411	499.457	617.157	733.969	533.506
TOPLAM		3.086.825	3.300.943	3.836.956	4.190.379	3.255.973

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Fransa'nın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla İspanya, Almanya, Belçika, İngiltere ve İsviçre'dir. Türkiye ise Fransa'nın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 15. sırada yer almaktadır.

Fransa'nın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	İtalya	1.350.057	1.389.643	1.586.535	1.747.360	1.454.661
2	Çin	675.269	805.111	1.160.092	1.425.965	1.334.060
3	Almanya	772.968	825.750	1.063.967	1.252.844	1.052.069
4	Polonya	453.052	498.184	642.025	727.668	574.501
5	Belçika	439.954	433.536	492.495	541.708	448.662
6	İspanya	487.332	463.161	497.970	494.136	423.211
7	Portekiz	310.006	320.064	331.980	341.015	296.809
8	Romanya	193.236	223.501	236.285	251.436	233.873
9	Danimarka	162.684	166.069	188.074	175.695	154.335
10	Vietnam	123.847	152.462	166.636	182.443	142.741
11	İsviçre	116.080	123.909	154.985	183.935	136.033
12	Endonezya	171.689	157.783	179.651	179.601	130.046
13	Çek Cumhuriyeti	81.494	108.849	94.767	178.262	127.106
14	Hollanda	85.633	89.142	99.864	134.653	103.055
15	Brezilya	129.155	101.388	109.939	114.077	90.801
16	Avusturya	90.794	91.399	110.425	130.087	84.484
17	Türkiye	73.109	71.036	92.501	91.998	80.160
18	İngiltere	141.666	167.538	162.772	115.127	74.211
19	Hindistan	66.191	77.136	96.062	93.334	71.388
20	A.B.D.	58.961	72.836	85.289	71.145	65.081
	Diğer	681.276	717.283	897.914	902.079	745.509
	TOPLAM	6.664.467	7.055.766	8.450.240	9.334.587	7.822.798

Kaynak: TradeMap

Fransa'nın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla İtalya, Çin, Almanya, Polonya ve Belçika'dır. Türkiye ise Fransa'nın en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 17. sırada yer almaktadır.

GÜNEY AFRIKA MOBİLYA PAZARI

Güney Afrika'ya mobilya ithalatında uygulanan gümrük vergilerine ek olarak ithalatta ayrıca tüm ürünler için %14 oranında KDV uygulanmaktadır. Bunun dışında, bahse konu ürünlerde ek vergi veya kısıtlamalar bulunmamaktadır. Söz konusu bilgilere Güney Afrika Gelirler Servisi'nin (South African Revenue Services-SARS) www.sars.gov.za adresindeki internet sitesinden ulaşılabilmektedir.

Buna göre; 94. fasıl kapsamı mobilya ithalatında ülkemizin de dahil olduğu "Genel" kategorisinde uygulanan gümrük vergisi %20 iken, G. Afrika ile STA imzalamış olan AB ülkeleri için uygulanan gümrük vergisi %4, EFTA ülkeleri için %12,6-20, GAC dahil 14 ülkenin üye olduğu Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (South African Development Community-SADC) ülkelerinden yapılan ithalat ise vergiden muaftır.

2009 yılında GAC'nin 94.01 GTİP'li mobilya ihracatı 327 milyon \$, ithalatı ise 206,6 milyon \$ olarak gerçekleşmiş olup, ihracatın ithalata oranının %158 olduğu hesaplanmaktadır. Aynı yılda 94.03 GTİP'li mobilya ihracatı 56,6 milyon \$, ithalatı ise 149 milyon \$ olmuştur.

G.Afrika Cumhuriyeti'nin Mobilya İthalat ve İhracat Verileri

G.Afrika Cumhuriyeti'nin mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; mobilya ithalat ve ihracatının inişli çıkışlı bir eğilim gösterdiği görülmektedir. 2005 yılında 557 milyon \$ olan G.Afrika Cumhuriyeti'nin mobilya ihracatı, 2009 yılında 400 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 386 milyon \$ iken, 2009 yılında 406 milyar \$ şeklinde kaydedilmiştir.

G.Afrika Cumhuriyeti'nin Mobilya İthalat ve İhracatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	455.943	224.534	419.408	271.885	463.841	279.800	428.793	288.140	327.443	206.617
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	3.885	10.647	2.848	16.652	2.042	13.625	3.759	14.615	5.789	17.492
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	73.680	131.108	50.776	166.982	54.064	203.773	57.367	188.247	56.658	148.996
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	23.965	19.912	14.780	28.811	15.208	32.559	14.371	30.537	10.889	32.652
TOPLAM		557.473	386.201	487.812	484.330	535.155	529.757	504.290	521.539	400.779	405.757

Kaynak: TradeMap

G.Afrika Cumhuriyeti'nin Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Almanya	311.791	290.816	336.439	329.772	262.431
2	İngiltere	64.719	41.228	37.331	25.435	16.456
3	A.B.D.	20.748	22.581	25.470	14.692	14.683
4	Mozambik	10.089	9.345	13.922	12.422	13.964
5	Zambiya	3.729	5.443	9.451	10.586	11.635
6	İspanya	15.304	13.549	20.539	24.364	8.861
7	Angola	11.829	8.173	8.236	7.787	7.588
8	Nijerya	2.972	1.317	2.502	4.057	7.009
9	Zimbabve	2.572	1.523	3.147	4.631	6.631
10	Kongo Cum.	732	1.083	4.143	6.768	4.835
11	Malavi	2.872	2.697	2.955	3.672	4.794
12	Fransa	3.324	3.875	3.330	3.817	3.931
13	Kanada	28.715	24.024	20.754	12.449	3.714
14	Japonya	1.140	2.034	3.630	3.393	3.628
15	Gana	1.582	1.562	2.409	3.031	2.777
16	Eritre	0	26	99	41	2.229
17	Tanzanya	1.849	4.900	2.107	3.876	1.831
18	Kenya	623	906	1.377	1.978	1.793
19	Mauritius	1.669	1.221	1.542	2.325	1.741
20	Avustralya	38.593	21.707	5.176	1.846	1.653
61	Türkiye	51	6	13	270	87
	DİĞER	32.561	29.800	30.585	27.069	18.500
	TOPLAM	557.473	487.812	535.155	504.290	400.779

Kaynak: TradeMap

2009 yılında G.Afrika Cumhuriyeti'nin mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere, ABD, Mozambik ve Zambiya'dır. Türkiye ise G.Afrika Cumhuriyeti'nin en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 61. sırada yer almaktadır.

G.Afrika Cumhuriyeti'nin Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Çin	111.145	176.242	221.508	197.809	179.409
2	Almanya	56.618	58.274	71.004	83.250	49.527
3	Macaristan	12.216	12.440	12.772	14.988	15.721
4	Malezya	20.745	21.227	21.282	18.428	14.234
5	İtalya	16.226	17.196	22.083	21.325	13.255
6	A.B.D.	14.248	19.107	20.400	24.336	12.599
7	Endonezya	13.615	14.720	19.748	17.784	12.130
8	Tayland	4.611	10.395	17.713	15.882	11.400
9	Polonya	8.366	10.633	8.893	8.389	10.837
10	İngiltere	13.029	12.075	8.839	8.716	9.446
11	Çek Cumhuriyeti	8.703	8.360	12.245	12.018	8.728
12	Fransa	4.334	11.373	5.321	5.458	6.772
13	Hindistan	4.765	5.421	5.443	6.220	5.740
14	Türkiye	856	1.636	5.254	15.246	4.419
15	Brezilya	3.574	4.042	5.740	5.265	4.369
16	Çin Tapei	9.649	9.719	8.245	6.895	4.136
17	Portekiz	3.412	3.072	3.628	2.731	4.086
18	İspanya	7.089	5.983	6.055	5.181	3.922
19	Japonya	3.188	7.668	7.235	6.683	3.620
20	Vietnam	3.704	4.315	5.046	4.299	3.290
	DİĞER	66.098	70.423	41.304	40.633	28.105
	TOPLAM	386.201	484.330	529.757	521.539	405.757

Kaynak: TradeMap

G.Afrika Cumhuriyeti'nin en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Çin, Almanya, Macaristan, Malezya ve İtalya'dır. Türkiye ise G.Afrika Cumhuriyeti'nin en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 14. sırada yer almaktadır.

GAC'DE MOBİLYA SEKTÖRÜNDEKİ MESLEKİ KURULUŞLAR

Mobilya ve Yatak Üreticileri Birliği
(Furniture, Bedding and Upholstery Manufacturers' Association)
PO Box 38728, Garsfontein East, 0060 Pretoria
Tel: +27 12 361 4500
Fax: +27 12 361 4932
Email: epm@xsinet.co.za
CEO: Mr. Nico Badenhorst
Web: www.fbuma.co.za

Mobilya Odası (Furniture Traders Association of SA)
Tel: +2711 789 6770
Fax: +2711 789 6645
Email: brb@ftasa.co.za
CEO: Mr. Dick Behrens

Mobilya Toplu Sözleşme Konseyi
(Furniture Bargaining Council)
Tel: 011 242 9206
www.furnbed.co.za
Contact: Louise Pienaar

GAC'DEKİ MOBİLYA SEKTÖRÜ YAYINLARI

Wood Southern Africa & Timber Times
Yayıncı: Malnor (Pty) Ltd
Tel: 011 726 3081
Fax: 011 482 9389
İlgili Kişi: Ms. Mickey Petersen
E-mail: woodsa@malnormags.co.za
www.timbersa.com

Timber & Allied Trades Buyers Guide
Yayıncı: Malnor (Pty) Ltd

Floors in Africa (flooring)
Yayıncı: Media Africa (Pty) Ltd
Tel: 012 347 7530
Fax: 012 347 7523
Email: floors@mediainafrica.co.za

HOLLANDA MOBİLYA PAZARI

HOLLANDA EKONOMİSİNİN GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ

Hollanda, 2008 yılında yaklaşık 875 milyar ABD Doları gayri safi yurt içi hâsıla, 53 bin Doları aşan kişi başına milli geliri, 1 trilyon ABD Dolarını aşan dış ticaret hacmiyle dünyanın en büyük ekonomileri arasında yer almaktadır.

Hollanda ekonomisinde uluslararası ticaret büyük bir öneme sahiptir. Dış ticaret hacminin 2005 yılından bu yana GSMH'nin üzerinde gerçekleşmesi bunun açık bir göstergesidir. Re-eksportun ağırlıklı olduğu ihracat, ithalatın üzerinde gerçekleşmekte ve ülke devamlı dış ticaret fazlası vermektedir. Dış ticaret, ekonomik büyümenin lokomotifi durumundadır. Hollanda, WTO verilerine göre, dünya ticaretinden aldığı pay açısından ihracatta altıncı, ithalatta ise sekizinci sırada yer almaktadır. Toplam dünya ticareti içerisindeki payı, 2006 yılında %3,6 iken 2007 yılında %3,7 ve 2008'de %3,8'e yükselmiştir.

Hollanda, AB üyesi olmasının yanında konumu ve ticaretin ağırlıklı olduğu ekonomik düzeninin bir sonucu olarak başta Belçika, Lüksemburg ve Almanya olmak üzere, AB üyesi ülkelerle çok yakın ekonomik ve ticari ilişkiler içerisinde. AB bünyesinde bütünleşmenin genişlemesi ve ilerletilmesi, gittikçe daha çok konunun AB düzeyinde karara bağlanması sonucunda, AB'nin ekonomik ve ticari ilişkilerde önemi her geçen gün artmaktadır. Hollanda'nın hem ihracat hem ithalatında AB üyesi ülkeler başta gelmektedir.

Diğer taraftan, üretim faaliyetleri, maliyetlerin düşük olduğu ülkelere, özellikle Çin ve diğer Asya ülkelerine kaydırılmakta, söz konusu ülkelere ekonomik ve ticari ilişkiler hızla gelişmektedir.

Ülkemiz ile Hollanda arasında yoğun ekonomik ve ticari ilişkiler bulunmaktadır. Hollanda, ülkemizdeki yabancı doğrudan yatırımlar arasında ilk sıralarda yer alırken, ihracatımızda da ilk on ülke arasındadır. Önemli bir husus ta, Hollanda'da 400.000 kişiyi aşan bir Türk nüfusunun varlığıdır.

HOLLANDA MOBİLYA ÜRÜNLERİ PİYASASI

Hollanda'da Mobilya Üretimi: Hollanda'da 2007 yılında 2,3 milyar Euro'luk mobilya üretilmiştir. Bu değer 2003 yılından bu yana yıllık ortalama %3,4'lük bir artışı göstermektedir. Özellikle Çin'den yapılan ucuz mobilya ithalatı Hollandalı üreticiler için önemli rekabet teşkil etmekle birlikte, 2005 yılından beri Hollanda'nın mobilya üretimi AB içindeki konumunu geliştirmeye başlamıştır. Bu gelişmenin önemli bir nedeni Hollanda mobilya pazarının büyümesidir. Mobilya Perakendecileri Birliği'ne (CBW) göre Hollanda'da satılan mobilyanın 1/3'lük kısmı Hollanda imalatıdır. Diğer bir neden de başta Almanya ve Belçika'ya olmak üzere ihracatın artmasıdır.

Hollanda, AB içinde yedinci büyük mobilya imalatçısı konumundadır. Hollanda mobilya üretimi açısından, İngiltere ve Polonya gibi büyük sanayilerinin oldukça gerisinde, ancak Danimarka ve Belçika'nın önündedir. Hollanda toplam AB mobilya üretiminin %3'ünü yapmaktadır. Üretimin 2/3'ü ilk on firma tarafından gerçekleştirilmektedir. 2007 yılında Hollanda'da mobilya sanayinde faaliyet gösteren 1404 firma bulunmakta olup, söz konusu sektör 13.600 kişi için istihdam alanı yaratmaktadır.

Eurostat'a göre Hollanda mobilya imalatının %22'sini 508 milyon Euro'luk değerle döşeme oturma üniteleri oluşturmaktadır. Bunu %20 pay ve 461 milyon Euro ile diğer mobilyalar takip etmekte, mutfak mobilyası %19 ve 439 milyon Euro, yemek ve oturma odası mobilyası %12 ve 277 milyon Euro, mobilya parçaları %14 ve 323 milyon Euro, döşemesiz mobilyalar %9, 208 milyon Euro ve yatak odası mobilyası %4 ile 92 milyon Euro pay ve değerlere sahiptir.

Trend değişimleri açısından ele alınacak olursa; yemek ve oturma odaları mobilyaları üretimde payı en çok alan ürünler olmuştur. Mobilya parçaları ve mutfak mobilyalarının üretimdeki payları da artmaktadır. Diğer taraftan, döşemeli ve döşemesiz mobilyaların payı azalmaktadır.

Hollanda'da Faaliyet Gösteren Başlıca Mobilya Üreticileri: Ürün grubu itibariyle Hollanda'daki önemli üreticiler şunlardır:

- Bruynzeel Keukens, 100 yıllık bir geçmişi vardır ve 15 milyondan fazla mutfak mobilyası üretmiştir (<http://www.bruynzeelkeukens.nl>)
- Tulp Keukens, diğer bir önemli üreticidir. (<http://www.tulpkeukens.nl>).
- Leolux, oturma üniteleri konseptleri üretmektedir. (<http://www.leolux.nl>).
- Ahrend, büro mobilyası üretmektedir. (<http://www.ahrend.nl>).
- Diğer genel üreticiler arasında Vroomshoop, Vepa and Pastoe sayılabilir.

Hollanda'da Mobilya Üretim Eğilimleri: Hollanda imalatı mobilyalar özgün tasarım ve yeniliklere açık olarak tanınmaktadır. Hollanda mobilya sanayinde yapısal bir değişiklik yaşanmakta, küçük imalatçılar özel üretime yönelmekte ve/veya daha büyük firmalara tedarikçilik yapmaktadır.

Hollanda'da dış kaynak kullanımı da gitgide yaygınlaşmaya başlamıştır. Hollanda İmalatçılar Birliği CBM'ye göre, Hollanda mobilya üreticilerinin %20'sinin gelecek yıllarda Çin, Endonezya, Hindistan veya yeni AB üyesi ülkelerde imalat yaptırmaları beklenmektedir.

Son yıllarda, mobilya parçaları ithalatı ve montaja dayalı üretim artmaktadır. Tasarım, kalite kontrolü ve son rötuşlara daha çok önem verilmektedir.

Hollanda'da Mobilya Pazarının Büyüklüğü: 2007 yılında Hollanda mobilya piyasası 3,8 milyar Euro değerindedir. 2003 yılından bu yana yıllık ortalama artış %1,4'tür. Mobilya piyasasında Hollanda AB ülkeleri arasında 6.sırada yer almaktadır. Kişi başına tüketim 231 Euro ile 27 AB ülkesinin ortalaması olan 165 Euro'nun oldukça üzerindedir.

Hollanda'nın Mobilya Tüketimi (Milyon €)

2003	2004	2005	2006	2007	Ortalama Yıllık Büyüme	Nüfus (Milyon)	Kişi Başı Harcama (Euro)	Evdeki Kişi Sayısı	Ev Sayısı
3.576	3.502	3.519	3.706	3.784	1,4%	16,4	231	2,3	7.091

Kaynak: HBD, Euromonitor, Federcasa (2008)

Hollanda'da ev fiyatlarındaki artışlardan dolayı, insanlar başka bir yere taşınmak yerine evlerini iyileştirmeyi tercih etmektedirler. Özellikle şehirlerde mutfak, yatak odaları ve çatı katları sık sık yeniden döşenmektedir. İç dekorasyona çok talep olmakta, aynı zamanda kişiler basından çeşitli fikirler alarak, kendi kişilik ve hayat tarzlarını yansıtan kendi dekorasyonlar yapmaktadır. En çok modern ve rüstik mobilyalar tercih edilmektedir.

Ekonomik durgunluktan dolayı birçok kişi mobilya alımlarını ertelemiştir. Ancak, buna karşılık küçük mobilya satışları (küçük masa, sandalye, dolap) artmaya devam etmiştir. Hollandalı tüketici daha çok internet vasıtasıyla bilgi sahibi olmakta ve mobilya seçimi ile fiyat konularında eskisine göre daha bilinçli hareket etmektedir.

Hollanda Mobilya Piyasanın Yapısı ve Özellikleri: Hollanda mobilya piyasası aşağıda pazar gruplandırması yapılarak ele alınmaktadır. Pazar gruplandırması tüketici özellikleri ve odalar itibariyle yapılmıştır.

1) Tüketicilerin Psikografik Değişkenlere Göre Gruplandırılması: Araştırma şirketi Retailscan tarafından yapılan bir çalışmada kişiler içe ya da dışa dönük olmaları ve toplumsal ya da bireysel olmalarına göre incelenmiştir. Bu araştırmanın sonucunda kişiler renklerle ifade edilen dört gruba ayrılmıştır. Her grup farklı hayat anlayışlarına ve farklı mobilya satın alma alışkanlıklarına sahiptir.

- **Kırmızı Grup:** Bu grup enerjik, yaratıcı ve genelde gençlerden oluşmaktadır. Dekorasyonda yeni ürünlere ve trendlere açıktırlar. Sık sık değişiklik yapan ve tipik aile hayatı olmayan kişilerdir. Genelde büyük alışveriş merkezlerinde alım yaparlar. Yenilikler, çizimler ve hizmet onlar için önemlidir. 2015 de daha azalacaktır.
- **Sarı Grup:** Bu grup refah durumları iyi olanlardır aynı zamanda aile ve arkadaşlarıyla daha sık ilişkileri olabilmekte, iş yerinde, spor merkezlerindeki arkadaşları ile temasları vardır. İnternette araştırıp aniden alım yapabilmektedirler. Büyük alışveriş merkezlerinden alım yaparlar. Fiyat çok önemlidir ve gitgide verilen hizmetin kalitesine bakmaya başlamışlardır. 2015 yılında bu gruba dahil olanların sayısı biraz azalacaktır.
- **Mavi Grup:** Dinamik, materyalist ve kontrollüdür. Kendine güvenen, güçlü karaktere sahip, akıllı ve sistemli davranmaktadırlar. Kendilerini göstermek isteyen ve kusursuz bir döşemeden hoşlanan kişilerdir. Yeniliklere açıktırlar ve önceden internette takip ederler. En düşük fiyatı araştırırlar. 2015 de aynı miktarda kalacaktır.
- **Yeşil Grup:** Arkadaş canlısı, güvenli bir ortam arayan, tutucu, rutinlere devam eden ve yardım etmekten hoşlanan, verdiği sözü tutan, inatçı olmayan ancak prensipleri olan, genelde daha yaşlı kişilerdir. Klasik, modern ve rüstik tercih edebilmektedirler. Bildikleri yerlerden alışveriş yaparlar. Pazarlık yapmaktan hoşlanırlar. 2015 yılında bu gruba girenlerin sayısı artacaktır.

Hollanda'da mavi ve yeşil gruplardaki tüketiciler geliştirmekte olan ülke ihracatçıları için çok önemlidir. Söz konusu tüketiciler refah durumları iyi olanlardır ve söz konusu geliştirmekte olan ülkeleri ziyaret etmiş olma ihtimali daha çok olanlardır ve bu nedenle o ülke mallarına ilgi göstereceklerdir.

İhracatçıların başarıları, bu grupları birbirinden ayırabilmelerine ve ne şekilde ulaşacaklarını bilmelerine bağlıdır.

2) Odaya göre gruplandırma: Piyasayı gruplandırmada en çok tercih edilen usuldür. Bu usul ticarete geniş çapta kullanılmaktadır; çünkü perakende mobilya ticareti ile uğraşanlar, tüketicilerin mobilyaların evlerinde görünümünü daha kolay canlandırabilmeleri için mobilya çeşitlerini kullanılabilecekleri yerlere göre “oda düzenlemeleri” halinde sunma eğilimindedirler.

- **Oturma odası:** Oturma odası mobilyaları için Hollanda piyasası 1.460 milyon Euro’dur; ancak satışlar son yıllarda düşüş göstermektedir. Oturma odası mobilyaları toplam mobilya tüketiminin %29’unu oluşturmaktadır. 2006-2007 yılları arası divan satışlarında (%-0.4), koltuk satışlarında (%-11) düşme olmuştur. Divan kavramı değişmekte, geleneksel koltuk çeşitleri de daha az satılmaktadır. Rahat divan çeşitlerine olan talep artmaktadır. Bunun nedenlerinden biri “home cinema” düzeninden kaynaklanmaktadır. Divanlar ve sofaların oturma yerleri çok daha geniş yapılmakta, oturumu daha rahat olmakta ve yerinden oynatılabilen modüler parçaları olmaktadır. Diğer koltuklar çok kullanımlı olmakta, koltuğa dahil edilmiş kahve masaları ve dolapları bulunmaktadır. Divanlarda en çok tercih edilen tür deri, baskılı kumaş veya yıkanabilir taklit süettir.
- **Yemek odası:** Yemek odası mobilyalarında 2006 ve 2007 yılları arasında satışlar %8’lik bir artışla 676 milyondan 701 milyon Avroya yükselmiştir. Mobilya tüketiminin %20’si yemek odası mobilyalarıdır. 2007 yılında uzun yemek masaları ile farklı biçimlerde/modellerde sandalyeler popüler olmuştur.
- **Mutfak:** Mutfak mobilyaları satışları 2006-2007 arasında %3,9 artmıştır. Mutfak mobilyalarının toplam mobilya tüketimindeki payı %29’dur. Son model mutfak mobilyaları, modern depolama üniteleri olan, koyu ahşap renkli ve genellikle metal ve alüminyum ile kombinelidir.
- **Yatak odası:** Yatak odası takımlarının mobilya tüketiminde payı %13’tür. Yatak odası mobilyaları satışları 2006 ve 2007 yılları arasında %8,6 artmıştır.
- **Diğer mobilyalar:** %19 payı olan diğer mobilyaların satışları aynı dönemde %4 artmıştır.

Hollanda Mobilya Perakendecileri Birliği CBW’ye göre, ekonomik durgunluk tüketicinin mutfak ve yatak odası mobilyalarını yenilemesini ertelemesine neden olmaktadır. Zaten 2008 yılında her iki ürün grubunun satışlarında düşüşler yaşanmıştır.

Hollanda Mobilya Piyasasındaki Gelişmeler ve Beklentiler

Hollandalılar orijinal ürünleri tercih ettikleri için yeni tasarım mobilyalar daha çok ilgi çekmektedir. İtalya, Almanya, İskandinavya’nın Pazar üzerinde büyük etkisi olmaktadır. Jan des Bouvrie, Piet Boon ve klasik W.H.Gispen gibi popüler tasarımcıların yanı sıra, yeni “Hollanda tasarımı” popüler olmaya başlamıştır. Mobilya parçaları pratik, fonksiyonel olmakta ve yeni tasarımcılar malzeme seçiminde (geri dönüşümlü ahşap, bambu gibi) daha çok deneysel ve ekolojik ürünleri tercih etmektedir. Hollandalı tasarımcılar hakkında bilgi almak için www.mooui.nl WEB sitesinden faydalanılabilmektedir.

Mobilya stilleri hızla karıştırılmaktadır. Örneğin, modern stil ve klasik romantik stilden hoşlanan bir çift, iki stili beraber kullanabilmektedirler. Perakendeciler her iki fikride en iyi şekilde yansıtabilecek imkânlar sunmaktadırlar ve herkes www.vtwohnen.nl/mijnmoodboard gibi WEB siteleri aracılığıyla kendi tercihlerine göre bir stil oluşturabilmektedir. Ana kıstas, mobilyanın güzel olması ve belli bir stil yerine seçim yapan kişilerin kendi şahsiyetlerini yansıtmasıdır. Kişiler eski ve yeni mobilyayı beraber kullanmaya başladıklarından, ikinci el mobilya piyasası büyümeye başlamıştır. 2007 yılında, www.marktplaats.nl WEB sitesinde 15.000 adet mobilya satışa çıkarılmıştır. Bunların bir kısmı artık modası geçmiş gözüyle bakılan özel tasarım mobilyalardır (yemek masa ve sandalyesi, sandalyeler, masalar ve küçük mobilyalar).

Hollandalılar zaman içinde İskandinavyalılardan sonra AB içinde en uzun insanlar olmuşlardır. Dolayısıyla değişen vücut ölçüleri mobilya imalatçıları için önemli bir konu olmakta, özellikle sandalye, yatak, daha az olarak da masa ebatları değişmektedir. Geniş ve uzun yemek masaları ve farklı tarz sandalyeler, iki taraflı kitaplık, TV dolabı gibi farklı amaçlar için kullanılabilen dolaplar özel trendlere girmektedir.

Diğer bir gelişme, ahşap veya ahşap kombineli ürünlere talebin artmasıdır. Meşe, çerez, kiraz, kayın, tropical koyu renkli tahtalar veya açık tahtalar daha çok tercih edilmekte ve kalite belgeli ahşaplar aranmaktadır. Ayrıca, sade renkler ve tasarımlar, deri koltuklar daha çok tercih edilmekte, desenli mobilyalara talep azalmaktadır. Vintage mobilyalar halen popülerdir.

Hollanda mobilya piyasasını gelecekte aşağıdaki unsurların yönlendireceği tahmin edilmektedir:

- Tek başına oturanların sayısı artacak (2007'de 7,1 milyon kişi) ve bu kişilerin küçük ve çok amaçlı mobilyaya ihtiyacı olacaktır.
- Hollanda'ya yerleşmeye gelen varlıklı göçmenlerin oranı artacaktır. 2015 yılında toplam göçmen sayısının Hollanda nüfusunun %20'sine ulaşması beklenmektedir. Bunun sonucu olarak da mobilya talebi ve tasarımda çeşitlilik artacaktır.
- IKEA'nın fiyatlarından %30 daha düşük fiyatlarla mobilya satışı yapan ve 10 yıl içerisinde 200 outlet işletmeyi planlayan Danimarkalı JYSK gibi diğer yabancı perakendeciler Hollanda'ya gelecektir.
- Yapı marketleri (KARWEI), supermarketler (AHOLD) ve moda perakendecileri (Esprit, Zara Home) gibi mobilyacı olmayan mağazaların mobilya satışları artacaktır.

Hollanda'da Mobilya Fiyatları

Hollanda'ya ucuz ürünlerin ithalatı, mobilya tedarik zincirinde kar marjlarını zorlamakta, bu da mobilya perakendecileri arasında yoğun rekabete yol açmaktadır. Birçok toptancı ve perakendeci mobilya ticaretini bırakmıştır. Her iki ticari kanalda da farklı maliyet ve satış fiyatları uygulanmaktadır. Mobilyaların hangi yoldan satıldığına bağlı olarak CIF fiyatın 3,1 ila 4,2 katı oranlarda fiyat belirlenmektedir.

Genellikle bağımsız ihtisaslaşmış perakendeciler daha yüksek marj uygulamakta, büyük perakendeciler ve uzman olmayan perakendeciler düşük marj uygulamaktadırlar. Sadece internetten satış yapan bazı perakendeciler, geleneksel usulle satış yapan perakendeciler kadar sabit masrafları olmadığından, daha düşük marj uygulayabilmektedirler.

Hollanda Mobilya Ticaretinde Fiyat Marjları

	Düşük	Yüksek
İthalatçı/Toptancı	20%	35%
Acenta	10%	15%
Perakendeci	80%	100%
CIF fiyat çarpanı	3,1	4,2
Kaynak: CBI		

Eurostat'ın 2007 yılında yayınladığı bir rapora göre, Hollanda'da mobilya fiyatları Avrupa ortalamasının altındadır. Hollanda'nın fiyat endeksi 90 olurken, AB ortalaması 100 olmaktadır. Almanya ve Avusturya'daki fiyat endeksi Hollanda ile aynı seviyededir.

Bir çalışmaya göre; 2003-2007 yılları arasında mobilya fiyatları yıllık %3 artış göstermiştir. Ancak, ürünler arasında büyük farklar bulunmaktadır. En önemli artışlar yatak odası mobilyasında gözlenmiştir. Buna rağmen mobilya fiyatlarındaki genel artış, Hollanda'daki tüm tüketim malları fiyatlarındaki %4,7'lik artışın altında kalmıştır.

Hollanda ekonomisi 2008 yılından beri bir durgunluk içindedir ve bu durumdan mobilya piyasası da olumsuz yönde etkilenmiştir. Tüketiciler mobilya gibi yüksek tutarlı alımlarını ertelemişler ve dolayısıyla mobilya fiyatları düşüş göstermiş ya da aynı kalmıştır.

Hollanda'nın ithal fiyatları 2003 yılından bu yana yıllık %2,2 düşüş göstermiştir. Gelişmekte olan ülkelerden yapılan mobilya ithal fiyatları ise bu dönemde yıllık %5,9 düşüş göstermiştir. Hollanda ithal fiyatlarındaki düşüş AB ülkeleri ortalama ithal fiyatlarındaki düşüşten fazla olmuştur. Ayrıca, Hollanda ithal fiyatları AB ülkeleri ortalama ithal fiyatlarının altında kalmıştır. İthal fiyatlarındaki değişiklikler doğrudan ülkelerdeki talebi yansıtmadığından, söz konusu trendlerin dikkatle değerlendirilmesi gerekmektedir. Öte yandan, büyük perakendecilerin fiyatları giderek artan şekilde kontrol ettikleri görülmektedir.

Avrupa Tüketici Merkezi devamlı fiyatları kontrol etmekte, çeşitli ürünler üzerinde karşılaştırma yapmaktadır. Bu çalışmaları <http://www.evz.de> WEB sayfasından takip etmek mümkündür. IKEA'nın her ülke için uyguladığı fiyat listesi <http://www.ikea.com> WEB sitesinden bulunabilir. Ayrıca, aylık Eurostat bülteni 'Statistics in Focus' Nisan 2007'de bir karşılaştırmalı mobilya fiyat endeksi yayımlamıştır (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>).

Hollanda'nın Mobilya İthalatı

2007 yılında, Hollanda 1,687 milyon Euro değerinde ve 609.000 ton mobilya ithalatı yapmıştır. Söz konusu ithalat miktar, değer veya hacim olarak toplam AB ithalatının %5,3'üne eşittir. AB ülkeleri arasında Hollanda; Almanya, İngiltere, Fransa, İspanya ve Belçika'dan sonra değer ve hacim açısından 6. büyük mobilya ithalatçısı konumundadır.

Mobilya ithalatı 2003 yılından bu yana değer olarak %1,4 ve miktar olarak %3,1 yıllık artış göstermiştir. En önemli tedarikçi ülkeler Almanya ile Çin'dir. Almanya değerinde %26 ve hacimde %19,8 paya sahipken, Çin değerinde %19 ve hacimde %22 paya sahiptir.

Hollanda'nın mobilya ithalatının %37'si Gelişmekte Olan Ülkelerden (GOÜ) gelmektedir. GOÜ'nün ithalattaki payı 2003 yılında %27'den (437 milyon Euro) 2007 yılında %37'ye yükselmiştir. En büyük GOÜ tedarikçisi %19 payla Çin'dir. Türkiye ise Hollanda'nın mobilya ithalatında %1,1 pay sahibidir.

Hollanda'nın Mobilya İthalatı ve Başlıca Tedarikçi Ülkeler

ÜRÜN	2003	2005	2007	Tedarikçiler ve Payları (2007)		
	Milyon €	Milyon €	Milyon €			
Toplam Mobilya İthalatı	841	1047	1.039	AB	62%	Almanya (26), Belçika (19), Polonya (6), İtalya (3,4)
	316	125	31	Diğer	2%	ABD(0,6), İsviçre (0,5)
	437	610	617	GYÜ	37%	Çin (19), Endonezya (6,8), Vietnam (3,3), Malezya (2,4), Brezilya (1,6), Türkiye (1,1), Hindistan (0,7)
Oturma ve Yemek Odası Mobilyaları	96	109	110	AB	42%	Almanya (9), Belçika (16), Polonya (4,6), Romanya (4,5), İtalya (3,3)
	64	44	3	Diğer	1%	ABD (0,2), İsviçre (0,2)
	112	126	147	GYÜ	57%	Çin (16), Endonezya (20), Vietnam (6,3), Malezya (1,3), Brezilya (6,3) Türkiye (0,1), Hindistan (3,2)
Döşemesiz Oturma Üniteleri	53	70	91	AB	29%	Almanya (7,6), Belçika (6,5), Polonya (4,3), İtalya (3,7)
	27	7	5	Diğer	2%	ABD (0,5), İsviçre (0,3)
	115	171	215	GYÜ	69%	Çin (43), Endonezya (8,7), Vietnam (9), Malezya (5,5), Brezilya (1,1), Türkiye (2), Hindistan (0,2)
Mobilya Parçaları	172	193	223	AB	80%	Almanya (31), Belçika (27), Fransa (4,8), Polonya (3)
	48	14	12	Diğer	4%	ABD (2), Rusya (1,2)
	30	29	44	GYÜ	16%	Çin (10), Endonezya (0,9), Vietnam (0,1), Malezya (2,4), Brezilya (0,1), Türkiye (0,7), Hindistan (0,2)
Bambu Mobilya	7	11	10	AB	25%	Almanya (8), Belçika (7,5), Polonya (1,6), İtalya (2,6)
	1	1	1	Diğer	3%	ABD (0,3), İsviçre (0,4)
	30	28	29	GYÜ	72%	Çin (17), Endonezya (40), Vietnam (7,5), Brezilya (0,1) Türkiye (1,1), Hindistan (0,4), Filipinler (7,3),
Diğer Mobilyalar	114	176	123	AB	58%	Almanya (9), Belçika (34), Polonya (5), Litvanya (5)
	51	37	3	Diğer	1%	ABD (0,3), İsviçre (0,5)
	109	175	87	GYÜ	41%	Çin (16), Endonezya (14), Vietnam (4,6), Malezya (1,5), Türkiye (0,5), Hindistan (0,9)

Kaynak: Eurostat (2008)

Ürün grupları itibariyle Hollanda'nın mobilya ithalatı şu şekildedir:

- **Diğer mobilyalar:** Hollanda mobilya ithalatında 2007 yılında 213 milyon Euro değer ve %13 payla en büyük ürün grubu diğer mobilyalardır. Bu ürün grubunun ithalattaki payı hacim ve değer olarak önemli bir şekilde artış göstermektedir.

Gelişmekte olan ülkeler (GOÜ) değer olarak toplam ithalatın %41'ini temsil etmektedirler (hacim olarak %33). Çin, devamlı bir yükseliş trendiyle, 2007 yılında %16 payla Endonezya'yı geçerek Hollanda'nın en büyük GOÜ tedarikçisi olmuştur. Türkiye'nin bu ürün grubundaki payı %0,5'tir.

Diğer mobilyalar içindeki ürün gruplarına bakılacak olursa, diğer ahşap mobilyalar 121 milyon Euro ile %57 pay; diğer metal mobilya 68 milyon Euro ile %32 pay; diğer plastik mobilya 24 milyon Euro ile %11 pay sahibidir.

- **Oturma/yemek odası mobilyaları:** Hollanda'nın ithalatında 2007 yılında oturma ve yemek odası mobilyası 260 milyon Euro ile ikinci büyük grup olmuştur. Bu miktar Hollanda'nın toplam mobilya ithalatının %15'ini oluşturmaktadır (hacim olarak %20). Oturma ve yemek odası mobilyalarının 2003 yılında payı %17 iken (hacim olarak %26), bu ürün grubunun ithalatında değer ve hacim olarak önemli düşüş görülmektedir.

Gelişmekte olan ülke üreticileri oturma ve yemek odası mobilyaları ithalatında değer olarak %57 ve hacim olarak %49 paya sahiptir. 2003 yılında GOÜ payı değer olarak %41 ve hacim olarak %39 olarak gerçekleşmiştir, dolayısıyla GOÜ ithalattaki payı artmaktadır.

Hollanda'nın ithalatında Endonezya oturma/yemek odası mobilyasında önde gelen GOÜ olmakla birlikte, hızla payını artıran Çin'in bir kaç yıl içinde liderliğe yükselmesi beklenmektedir. Türkiye ve Mısır'dan ithalat gerilerken diğer GOÜ'den gelen ürünlerde artış görülmektedir.

- **Döşemesiz koltuklar:** Bu grup, 2007 yılında 311 milyon Euro değer ve 96.000 ton ile Hollanda'nın toplam mobilya ithalatının %18'ini temsil etmektedir. 2003 yılında payı %12 olan bu grubun ithalattaki payı değer ve hacim olarak artmaktadır.

Gelişmekte olan ülke tedarikçileri döşemesiz koltuklar ithalatının değer olarak %69'unu ve hacim olarak %75'ini karşılamışlardır. 2003 yılında GOÜ payı değer olarak %59 ve hacim olarak %66 oranında gerçekleşmiştir. Çin, 133 milyon ve 49 000 ton ile gelişmekte olan ülkeler arasında başta gelmektedir. Çin'in payı 2003'e göre artmıştır. Özellikle Vietnam ve Türkiye'den olmak üzere genel olarak gelişmekte olan ülkelere yapılan ithalat değer olarak artış göstermiştir. Buna karşılık Tayland ve Hindistan'dan yapılan ithalat azalmıştır.

Ürün gruplarının ithalattaki payları şöyledir: Metal çerçeveli oturma üniteleri 142 milyon Euro (%46), ahşap oturma üniteleri 88 milyon Euro, diğer oturma üniteleri 71 milyon Euro, yatak olabilen oturma üniteleri 9,8 milyon Euro. Metal oturma ünitelerine karşı ilgi artmış, bilhassa ahşap oturma ünitelerine olan ilgi azalmıştır. Yatak olabilen oturma ünitelerine olan ilgi azalırken, diğer oturma yerlerine olan ilgi aynı kalmıştır.

- **Mobilya parçaları:** Bu grup 2007 yılında 279 milyon Euro ile (102.000 ton) Hollanda'nın toplam mobilya ithalatının %17'sini oluşturmuştur. 2003 yılında bu grubun toplam ithalattaki payı %16 olarak gerçekleşmiştir. Bu grubun değer ve hacim olarak ithalatta payı artmaktadır.

Gelişmekte olan ülke (GOÜ) tedarikçileri mobilya parçaları ithalatında değer olarak %16 pay sahibidir (hacim %19). Bu miktarlar 2003 yılında değer olarak %12 ve hacim olarak %13'dür. GOÜ'lerin payı artmaktadır.

Mobilya parçalarında da Çin liderdir. 2003 yılına göre Çin'in payı önemli bir artış göstermiştir. Diğer GOÜ'lerden ithalat da artmaktadır.

Alt ürün gruplarının 2007 yılında payları şöyledir: Mobilyalar için ahşap parçalar 89 milyon Euro ile %32 (2003 yılında %77), metal parçalar ithalatı %25, diğer oturma üniteleri parçaları %26, diğer mobilya parçaları %13, oturma üniteleri için ahşap parçalar %4,8.

- **Bambu mobilya:** 2007 yılında bambu mobilya ithalatı 40 milyon Euro olmuştur. Bu miktar Hollanda'nın toplam mobilya ithalatın %2,4'ünü temsil etmektedir. 2003 yılında bu oran değer olarak %2,7 ve hacim olarak %2,8 gerçekleşmiştir. Bu ürün grubu değer ve hacim olarak önemli düşüş göstermektedir.

Gelişmekte olan ülkelerden yapılan ithalat toplam ithalatın değer olarak %73 ve hacim olarak %76'sı kadardır. GOÜ, 2003 yılında değer olarak 38 milyon Euro ile %84 ve hacim olarak 14.000 ton ile %80 pay almıştır. Endonezya, GOÜ mobilya tedarikçilerinin başında gelmektedir. Onu Çin takip etmektedir. Endonezya'nın payı 2003'e göre düşmüştür. Vietnam ve Filipinler'in payları artmıştır.

Ürün grubu içerisinde bambu mobilyanın payı artarak 2007 yılında %57 (23 milyon Euro, 13.000 ton) olmuştur. Diğer taraftan bambu oturma üniteleri ithalatı ise azalarak 17 milyon Euro veya 4 000 ton (%43 pay) olmuştur.

- **Diğer Ürün Grupları:** Diğer ürün gruplarının ithalatı ise şöyledir: Döşemeli oturma üniteleri 302 milyon Euro (67.000 ton), mutfak mobilyaları 187 milyon Euro (35.000 ton) ve yatak odası mobilyaları 135 milyon Euro (67.000 ton).

Hollanda'nın Mobilya İhracatı

2007 yılında Hollanda'nın mobilya ihracatı 729 milyon Euro (178.000 ton) olarak gerçekleşmiştir. 2003 yılına göre 753 milyon Euro'dan değer olarak bir düşüş ve hacim olarak 201.000 tondan ortalama yıllık %3'lük bir azalma görülmektedir.

Hollanda, 2007 yılında İngiltere, Portekiz ve Macaristan ile birlikte AB içerisinde değer olarak 12. büyük ihracatçıdır. Hacim olarak ise Slovakya, İngiltere ve Macaristan ile 16. sırayı paylaşmaktadır. Hollanda'da önemli seviyelerde üretimi olmasına rağmen, reeksport Hollanda piyasasında kayda değer paya sahiptir. Hollanda ihracatının değer olarak %86'sı AB içine (hacim olarak %90) yapılmaktadır. İhracattaki önemli ülkeler Belçika, Almanya ve İngiltere'dir.

Türkiye'nin Hollanda'ya Mobilya İhracatı

Hollanda'nın genel ithalatındaki artışa paralel olarak Türkiye'den ithalatının da arttığı ve Türkiye'nin Hollanda mobilya ithalatındaki payının %1,2 olarak kaldığı görülmektedir.

Hollanda'nın Mobilya İthalatında Türkiye'nin Payı

Yıl	Toplam İthalat (1.000 €)	Türkiye'den İthalat (1.000 €)	Türkiye'nin Payı
2006	2.672.099	32.492	1,22%
2007	3.015.083	36.679	1,22%
2008	3.129.891	38.391	1,23%
Kaynak: CBS			

TradeMap Verilerine Göre Hollanda'nın Mobilya İthalat ve İhracatı

Hollanda'nın mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; mobilya ihracat ve ithalatının, ekonomik krizin yaşandığı 2009 yılı hariç, sürekli bir artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. 2005 yılında 1,3 milyar \$ olan Hollanda'nın mobilya ihracatı, 2009 yılında 1,5 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 2,6 milyar \$ iken, 2009 yılında 3,2 milyar \$ şeklinde kaydedilmiştir. Hollanda'nın en çok ihracat ve ithalatını yaptığı mobilya alt grupları, oturmaya mahsus mobilyalar ile aksam ve parçalarıdır.

Hollanda'nın Mobilya İthalat ve İhracatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksamları	409.055	843.766	468.358	930.443	587.036	1.158.888	616.508	1.287.091	550.549	1.119.910
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksamları	80.621	60.320	63.604	65.770	49.445	81.446	53.372	100.374	58.235	86.729
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksamları	695.373	1.487.060	739.976	1.574.968	871.671	1.930.851	916.658	2.116.475	792.575	1.667.895
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	134.055	250.853	168.252	282.104	213.492	345.642	219.425	404.876	186.407	348.828
TOPLAM		1.319.104	2.641.999	1.440.190	2.853.285	1.721.644	3.516.827	1.805.963	3.908.816	1.587.766	3.223.362

Kaynak: TradeMap

Hollanda'nın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Belçika	346.355	406.738	478.133	514.537	435.640
2	Almanya	295.167	325.720	397.628	395.872	425.700
3	Fransa	105.973	111.761	132.870	162.953	128.405
4	İngiltere	150.228	147.037	174.558	155.241	102.847
5	İsviçre	30.004	39.626	49.678	60.257	52.377
6	Portekiz	8.931	7.858	9.559	10.112	45.116
7	İspanya	36.625	36.848	47.697	41.312	34.974
8	Avusturya	16.021	21.330	25.750	28.140	27.965
9	İsveç	27.693	28.678	41.803	38.965	26.405
10	Norveç	10.771	14.561	25.647	30.425	25.491
11	Danimarka	22.276	33.863	39.830	34.643	23.296
12	İtalya	14.226	23.817	26.087	30.091	23.004
13	Rusya Fed.	16.990	17.575	23.136	38.670	22.899
14	A.B.D.	68.628	43.066	26.074	24.846	17.848
15	Polonya	17.388	14.308	18.278	22.397	17.362
16	İrlanda	20.429	21.210	20.661	13.965	16.952
17	Finlandiya	6.979	12.197	12.593	13.841	11.096
18	Çek Cumhuriyeti	9.327	9.783	11.685	15.557	10.639
19	Hollanda	6.627	9.687	10.335	12.001	10.165
20	Luxemburg	7.374	9.459	12.517	11.875	9.477
22	Türkiye	4.315	6.940	11.271	7.987	5.982
	DiĞER	96.751	98.126	125.834	142.261	114.121
TOPLAM		1.319.104	1.440.190	1.721.644	1.805.963	1.587.766

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Hollanda'nın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Belçika, Almanya, Fransa, İngiltere ve İsviçre'dir. Türkiye ise Hollanda'nın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 22. sırada yer almaktadır.

Hollanda'nın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Çin	310.742	418.706	612.074	717.145	779.656
2	Almanya	794.457	849.197	1.010.852	1.092.798	771.687
3	Belçika	421.487	453.366	582.779	660.336	498.867
4	Polonya	133.818	172.361	195.305	265.478	227.132
5	Endonezya	187.913	143.267	174.263	167.915	138.943
6	Vietnam	53.552	63.960	85.183	98.797	80.177
7	İtalya	107.430	112.362	129.891	132.447	78.273
8	Danimarka	66.466	64.128	73.933	82.160	72.944
9	Malezya	51.768	43.478	55.114	45.637	54.732
10	A.B.D.	34.070	38.645	45.894	46.667	49.313
11	Türkiye	36.510	40.845	50.403	57.015	48.701
12	Romanya	78.159	81.661	54.973	56.517	47.245
13	Litvanya	16.904	29.102	33.981	41.204	44.572
14	Fransa	65.263	48.647	48.168	44.359	31.700
15	Brezilya	34.739	31.361	38.667	35.663	31.563
16	Hindistan	15.359	17.724	23.521	28.868	24.948
17	Tayland	23.704	24.933	28.672	31.672	24.631
18	İngiltere	36.266	28.241	35.840	45.912	23.561
19	Çin Tapei	9.049	10.617	11.992	22.613	21.271
20	İspanya	23.889	20.156	28.476	22.756	19.837
	DIĞER	140.445	160.528	196.836	212.846	153.611
	TOPLAM	2.641.999	2.853.285	3.516.827	3.908.816	3.223.362

Kaynak: TradeMap

Hollanda'nın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Çin, Almanya, Belçika, Polonya ve Endonezya'dır. Türkiye ise Hollanda'nın en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 11. sırada yer almaktadır.

Hollanda Pazarına Giriş Koşulları

Gelişmekte olan ülkelerin ihracatçılarının Hollanda pazarında rekabet edebilmeleri için öncelikle pazara giriş koşullarının detaylı olarak bilinmesi gerekmektedir. Söz konusu koşullar çevre, tüketici sağlığı ve güvenliği ile sosyal hususları içermektedir. İhracatçıların hem sektörle ilgili AB mevzuatına hem Hollanda'nın aradığı ilave diğer koşullara uyum sağlaması gerekmektedir.

Mobilya Sektörü İle İlgili Yasal Koşullar

Mobilya ürünleriyle ilgili başlıca yasal düzenlemeler aşağıda yer almaktadır. Bu düzenlemelerin bir kısmı tüm AB ülkelerinde geçerli AB mevzuatı iken, diğer kısmı sadece Hollanda'da uygulanan Hollanda ulusal mevzuatıdır.

- **REACH:** Avrupa Birliği'nin yeni kimyasallar politikasını teşkil eden 1907/2006(EC) sayılı REACH Yönetmeliği, 1 Haziran 2007 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bu Yönetmelik, AB'de kimyasallar alanındaki mevcut 40 direktif ve yönetmeliğin yerini almaktadır. Radyo aktif maddeler, gümrük incelemesine tabi maddeler ve nihai kullanıma sunulmuş ilaç, kozmetik ve yiyecekler veya askeri amaçlı kullanılan kimyasallar gibi özel düzenlemelere tabi kimyasallar haricindeki tüm kimyasal maddeler REACH kapsamında bulunmaktadır. Konuyla ilgili detaylı bilgiler (<http://reach.immib.org.tr/web/>) WEB sayfasında bulunmaktadır.
- **Ozon tabakasına zarar veren kimyasallar** (CFCs, HCFCs, halonlar ve diğerleri): 1987 yılında AB dahil bir çok ülke tarafından Montreal Protokolü imzalanmıştır. AB, Montreal Protokolü kurallarına uygun olarak, ozon tabakasına zarar veren kimyasalların kullanımı, üretimi ve ithalatını kontrol etmek üzere (EC) 2037/2000 sayılı yönetmeliği çıkarmıştır. Söz konusu yönetmelik, insan sağlığı ve çevreyi koruyucu kuralları içermektedir. Yönetmelik, bazı ertelemeler ve istisnalar olmakla birlikte, ozon tabakasına zarar veren kimyasalların çoğunluğunun üretimini, satışını, dış ticaretini ve kullanımını yasaklamaktadır.
- **Formaldehit:** AB mevzuatının bulunmadığı bu konuda Hollanda, formaldehit içeren tekstil ve konfeksiyon ürünleri için belirli kurallar oluşturmuştur. Formaldehit kumaşlarda kırışıklık ve çekmeyi önlemek için kullanılmaktadır. Sentetik reçine kullanan üreticiler, formaldehit için belirli sınırlar getiren Tekstil Ürünlerinde Formaldehit Kanunu'na uymak zorundadır.
- **Pentaklorofenol:** Pentaklorofenol Kararı, ürünlerde bulunabilecek pentaklorofenol miktarını 5 mg/kg olarak sınırlandırmıştır.
- **Hatalı Ürünlerin Sorumluluğu:** 85/374/EEC sayılı Direktif, AB pazarına giren ürünlerden kimin sorumlu olacağını ve tüketicilerin haklarının nasıl korunacağını belirlemektedir. İthalatçılar, AB pazarına soktukları ürünler için kendileri sorumlu olmakla birlikte, tüketici taleplerini ihracatçı firmaya yönlendirebilmektedir.
- **Ağaç Paketler:** 2004/102/EC ve 2005/15/EC numaralı AB direktifleri, ağaç paketleme malzemelerinin (kasalar, kutular, paletler vb.) ısıl işleme ya da tütsülemeye tabi tutulması ve markalanmasını gerektirmektedir.
- **Paketleme:** AB paketleme mevzuatına ilişkin temel hususlar 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994) sayılı Direktif ile düzenlenmiştir.
- **Ürün Güvenliği:** 2001/95/EC sayılı Genel Ürün Güvenliği Direktifi, tüketici sağlık ve güvenliğini korumayı amaçlamaktadır.

Mobilya Sektörü İle İlgili Diğer Koşullar

Tüketici sağlığı, çalışma şartları ve işçi güvenliği gibi sosyal sorumluluk ilkeleri, çevre ve kaliteyle ilgili pazar gereksinimleri, fikri mülkiyet haklarının korunması vb. konular uluslararası ticarete gittikçe önemini artırmaktadır. Avrupalı alıcılar, kalite belgeleri, etiketler, yönetim sistemleri vb. yollarla bu koşullara uygunluk aramaktadır. Önemli bazı uygulama ve koşullar şunlardır:

- **Mobilya ürünlerine ilişkin kalite kuralları:** Ürün kalitesi ile ilgili olarak geçerli standartlar hakkında Hollanda Standardizasyon Enstitüsü (NEN), Hollanda Mobilya Üreticileri Merkez Federasyonu (CBM) veya Mobilya Üreticileri Federasyonu (Dufex) WEB sayfalarında bilgi bulunmaktadır.
- **FSC (Forest Stewardship Council):** FSC, ormanların sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesine ilişkin bir belgelendirme sistemi geliştirmiştir. FSC logosu hem bir çevre etiketi hem de kalite işareti olarak değerlendirilmektedir. FSC logosu özellikle yapı marketlerinde ve genelde tüm Hollanda'da iyi tanınmaktadır.
- **ISO 14001:** Çevre yönetimi sistemi.
- **ILO çalışma standartları**
- **SA8000:** Sosyal sorumluluk yönetimi sistemi.
- **OHSAS 18000 ve 18001:** Mesleki sağlık ve güvenlik yönetimi sistemleri.
- **ISO 9001:** Kalite yönetimi sistemi.
- **5S's:** İşyeri organizasyonu yönetimi sistemi.

Paketleme ve Etiketleme

Hollanda'da paketleme, işaretleme ve etiketleme şartları AB mevzuatı ile düzenlenmektedir. AB paketleme mevzuatına ilişkin temel hususlar 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994) sayılı Direktif, 75/106/EEC (OJ L-42 15/02/1975) sayılı Direktif ve 80/232/EEC (OJ L-51 25/02/1980 Direktif ile düzenlenmiştir.

Hollanda'da satışa sunulacak ürünlerde Hollandaca etiket bulunması zorunludur; ancak etikette Hollandaca yanında diğer dillere de yer verilebilir. Bunun yanında, atılması aşamasında tehlikeli atıklar grubuna giren ürünlerin KCA logosu taşıması şarttır. KCA logosuna tabi ürünler aküler, tasarruflu ampuller, boyalar, boya ürünleri ve boya temizleme ürünleridir. KCA logosu belirgin ve silinemeyecek şekilde olmalıdır. Bu konu "Regeling nadere regels KCA-logo" yönetmeliği ile düzenlenmiştir.

Öte yandan, üçüncü ülkelerden AB'ye ithalatta kullanılan ağaç paketleme malzemelerine yönelik olarak 1 Mart 2005 itibariyle geçerli olmak üzere, AB bitki sağlığı mevzuatında yeni düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerde amaç, bitkilere ve bitkisel ürünlere zararlı organizmaların AB'ye ağaç paketleme malzemeleriyle girmesini engellemektir. 2004/102/EC ve 2005/15/EC numaralı AB direktifleri, ağaç paketleme malzemelerinin (kasalar, kutular, paletler vb.) ısıtılma ya da tütülemeye tabi tutulması ve markalanmasını gerektirmektedir. Bu gereklilikler ISPM 15 uluslararası standartlarına uygundur. 1 Mart 2006 tarihi itibariyle yürürlüğe giren değişiklik ile de, ağaçtan yuvarlak paketleme malzemelerinin, kabuğu soyulmuş yuvarlak ağaçtan yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

Paketleme, markalama ve etiketleme, genellikle alıcıyla birlikte belirlenen şekillerde yapılmaktadır. Paketlemenin başta taşınma ve kalitenin korunması olmak üzere bir kaç koşula uygun yapılması zorunludur. Nakliyede AB'nin palet büyüklüklerine ya da hava taşımacılığı paletlerine uygun hacimlerde kutuların kullanılmasına dikkat edilmelidir.

Paketlemeye dair ayrıntılı bilgi ITC WEB sitesinde (www.intracen.org/ep/packaging/packit.htm) temin edilebilmektedir.

Gümrük Tarifeleri ve Kotalar

Hollanda AB'nin kurucu üyelerinden biridir. AB üyeleri arasında gümrük birliği bulunmakta ve ortak dış ticaret politikası uygulanmaktadır. Bunun bir sonucu olarak dış ticaret politikaları ve ilgili mevzuat AB organları düzeyinde belirlenmekte ve üye ülkelerce bu mevzuatlar aynen alınarak ya da ulusal mevzuatlarına aktararak uygulanmaktadır. Dolayısıyla, Hollanda, diğer AB üyeleri gibi, AB dış ticaret mevzuatını uygulamaktadır.

Bu çerçevede, Hollanda dahil tüm AB ülkelerinde Avrupa Toplulukları Entegre Gümrük Tarifesi'ne (TARIC) göre; ortak gümrük tarifesi uygulanmakta, ancak KDV oranları ülkeden ülkeye değişebilmektedir. AB gümrük mevzuatı ve mevzuatın uygulanmasına dair ayrıntılar esas olarak 2913/1992 (OJ L-302 19/10/1992) sayılı Konsey Yönetmeliği ile 2454/1993 (OJ L-253 11/10/1993) Komisyon Yönetmeliği tarafından belirlenmiştir.

Ülkemiz ile AB arasındaki Gümrük Birliği Anlaşması uyarınca, karşılıklı sanayi malları ticaretinde gümrük vergisi alınmamaktadır. Bu çerçevede, ülkemiz mobilya ürünleri Hollanda ve diğer AB ülkelerine girerken sadece KDV'ye tabi olmaktadır. Hollanda'da genel KDV oranı %19'dur ve mobilya ürünleri de genel orana tabidir.

AB, ev mobilya ürünlerinde sadece bambu mobilyalara üçüncü ülkelere %5,6 oranında gümrük vergisi uygulamaktadır; yani, diğer mobilyalar için gümrük vergisi yoktur. Bu durumda ülkemiz mobilya ihracatçılarının rakibimiz olan ülkelere karşı herhangi bir gümrük vergisi avantajı bulunmamaktadır.

AB'nin ve dolayısıyla Hollanda'nın uyguladığı gümrük vergileri ve ithalatta gerekli belgelere dair bilgilere AB'nin Export Helpdesk (<http://exporthelp.Europa.eu>) WEB sitesinden ulaşılabilmektedir.

Pazarlama Kanalları

Diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi özel mobilya outletleri piyasaya hakimdir. Zincir mağazalar ve alım grupları Hollanda mobilya satışlarının yarısından fazlasını temsil etmektedir. Zincir mağazaların en önemlileri IKEA ve Leen Bakker'dir.

Hollanda'daki en önemli alım grupları şunlardır:

- Euretco (<http://www.euretco.nl>): 265 mobilya/mefruşat mağazası.
- Intres (<http://www.intres.nl>): 149 mobilya/mefruşat mağazası.
- Macintosh (<http://www.macintosh.nl>): 8 mobilya/mefruşat mağazası.

Mobilya ticaretinde geleneksel toptancı ve acentaların payı küçüktür. İçinde bulunulan ekonomik krizden bağımsız mobilyacılar sıkıntı çekmektedirler; birçok firma kapanmaktadır, çünkü mobilya uzmanı olmayan mağazaların rekabeti giderek artmaktadır. Bütün bunlara rağmen üçüncü ülkelere Hollanda piyasasına girmeye çalışan ihracatçılar için en iyi yöntem ithalatçılar ve toptancılarla çalışmaktır.

Hollanda'da her biri farklı sektörlere farklı ürünler tedarik etmekte olan çok çeşitli ithalatçılar bulunmaktadır. Önemli ithalatçıların bir kısmı aşağıdadır:

- Marcel van Dam: Ahşap ve deri mobilya konusunda ihtisaslaşmıştır (<http://www.vandammeubelen.nl>).
- Te Boekhorst: Modern ve klasik mobilya konusunda faaliyet göstermektedir (<http://www.teboekhorst.nl>).
- Homemakers Furniture: Toptan satış yapan bir firmadır ve depolama ve bahçe mobilyası konusunda faaliyet göstermektedir (<http://www.homemakers.nl>).
- Budget Wood and Furniture: Doğu ve Orta Avrupa'da üretim faaliyetleri vardır, aynı zamanda dünyadaki mobilya toptancı ve perakendecilerine meşe, kiraz, çam, ceviz ve kayın ağacı tahtası ve mobilya tedarik etmektedir (<http://www.budgetwood.eu>).
- Golden Sun International: Doğrudan Asya ve Amerika'daki fabrikalarla çalışmaktadır (<http://www.alibaba.com/member/mooieweersun/aboutus.html>).

Perakende Ticaret

2007 yılı verilerine göre, Hollanda'da mobilya satışı yapan toplam 4.400 mağaza bulunmaktadır. Bunların 1.000 tanesi mobilya ve mefruşat mağazasıdır. Çoğunlukla mağazalar küçüktür (400-1000 m²). Mutfak ve yatak odası ürünlerine yönelik firmalar genellikle zincir mağaza veya yukarıda bahsedilen alım gruplarına dahildir. 2007 yılında perakende mobilya satışlarının 1/3'ü zincir mağazalarca yapılmıştır; bunda IKEA'nın büyük payı vardır.

IKEA Hollanda'da en önde gelen mobilya zincir mağazasıdır; 13 mağazası bulunmaktadır ve 2007 yılı satışları ev tekstil ürünleri dahil 458 milyon Euro'dur. IKEA'nın başarısı, sattığı mobilyaların herkes tarafından alınabilir fiyatlarda aynı zamanda modern, kullanışlı ve iyi kaliteli olmasına bağlıdır.

Hollanda'da faaliyet gösteren diğer önemli zincir mağazalar şunlardır:

- Leen Bakker: Blokker grubunun bir parçasıdır; 102 outleti bulunmaktadır; önemli bir mobilya mağaza zinciridir (<http://www.leenbakker.nl>).
- Profijt Meubel: (<http://www.profijtmeubel.nl>) Euretco'nun sahip olduğu 37 outleti bulunmaktadır.
- Trendhopper: 56 outlet (<http://www.trendhopper.nl>).
- Beter bed: 70 outleti bulunmaktadır.
- Citymeubel: Intresin sahip olduğu 16 outleti bulunmaktadır.
- Garant Meubel: Intresin sahip olduğu 44 outleti bulunmaktadır.
- Novastyl: Intresin sahip olduğu 29 outleti bulunmaktadır.
- Goed Wonen: Euretconun sahibi olduğu 18 outleti bulunmaktadır.
- Kwantum: Piyasanın en ucuz mamullerinin bulunduğu bir mağazadır.

Bazı spesiyalist mobilya zincir mağazalar:

- Loods 5: Eski moda, klasik, etnik mobilyalar (<http://www.loods5.nl>).
- Baby Dump: Çocuk odası mobilyası
- Babyplanet: Çocuk odası mobilyası.
- Lucky Leder: Deri kaplama mobilya.
- Topform: Büro mobilyası.

Önemli bir yabancı zincir mağaza ise Danimarkalı Jysk'dir. 2007 yılı verilerine göre 17 outleti bulunmaktadır. Her bir outletin satış alanı 1.000 m²'dir. Daha indirimli fiyatlar ile IKEA tipi mobilya satmaktadır. 2016 yılında Jysk, Hollanda'da 150-200 mağazaya ulaşmayı planlamaktadır.

Franchise çalışan firmalar arasında Lundia (19 outlet), Montèl (13 outlet) ve Royal Sleeptrend (30 outlet) bulunmaktadır.

Hollanda'da mobilya satın alınırken gitgide daha çok internetten yararlanılmaktadır. Esasen bunun nedeni fiyat karşılaştırması yapmak içindir. 2007 yılında Hollandalıların %18'i fiilen gidip mobilya satın almadan önce internet üzerinden bilgilenecek alım kararlarını yönlendirmişlerdir. Bununla beraber, yine de artmakta olan bir grup da doğrudan mağazaya giderek alacağı ürünü belirledikten sonra internetten satın alarak eve teslim ettirmektedir.

Bazı online mobilya satıcıları:

- <http://www.maisonjolie.nl>
- <http://www.meubelfabriekoutlet.nl>
- <http://www.meubelonline.nl>
- <http://www.old-basics.nl>
- <http://www.meubelstad.nl>

Diğer mobilya mağaza zincirleri ve küçük mağazalar www.meubel.startpagina.nl web sitesinde bulunabilir.

Perakende Satışlarda Satış Kanallarının Payları (%)

	2005	2007
İhtisaslaşmış Mağazalar	88%	84%
Satın Alma Grupları	30%	22%
Zincir Mağazalar	32%	36%
Bağımsız Perakendeciler	15%	14%
Franchise Mağazalar	11%	12%
Diğer Mağazalar	12%	16%
Yapı Marketleri	1%	2%
Büyük Mağazalar	8%	7%
İnternet Satışları	2%	3%
Doğrudan Satışlar	1%	1%
Diğerleri (ikinci el dahil)	1%	3%
Toplam	100%	100%
Kaynak: CBW Woonmonitor (2008)		

Birçok ve çeşitli perakendeciye bir çatı altında veya bir yerde toplayan mobilya alış-veriş merkezleri veya mobilya bulvarları Hollanda'da oldukça yaygındır. 2007 yılında 70 mobilya bulvarı bulunmaktadır. En büyük mobilya bulvarları Rotterdam'da bulunan Alexandrium (55 outleti bir araya toplamıştır, 60.000 m²), Amsterdam yakınlarındaki Villa Arena (70 outlet) ve Lahey'deki Mega Stores'dur (60 outlet).

Spesiyalist olmayanlar mobilya satışlarının %16'sını gerçekleştirmektedir. Bunların en önemlileri Gama, Karwei, Praxis ve Formido gibi yapı marketleridir.

Ayrıca, Maxeda grubuna dahil çeşitli ürünler satan ve 290 outleti bulunan Hema ilginç dizaynlarda renkli çocuk odası mobilyası satmaktadır ve hem çocuk odası hem de diğer mobilya satışlarında başarılı olmuştur. Aynı gruba dahil 10 outleti bulunan Bijenkorf da shop-in-shop sistemiyle tasarımcı mobilyaları satmaktadır.

Hollanda Mobilya Piyasasındaki Gelişmeler

Hollanda mobilya piyasasında iki farklı strateji gelişmektedir. Bir tanesi, IKEA gibi her şeyi bir çatı altında toplama stratejisidir. Diğeri ise, Euretco ve Intres gibi, farklı alanlarda ve değişik düzenlerdeki perakendecilerin lojistik, toptan ticaret ve benzeri diğer faaliyetleri ortak kullanarak daha verimli çalışmasını sağlamaktır.

Öte yandan, internet üzerinden satış yapan firma sayısı gittikçe artmaktadır. Yasal altyapı geliştikçe, tüketici haklarının korunmasındaki ilerlemelerle paralel şekilde internet satışlarının artması beklenmektedir.

Medyada Reklam ve Tanıtım Olanakları

Ticaret dergilerinde reklam yapmak hedef kitleye ulaşmakta çok etkili olmaktadır. Mobilya sektöründe en önemli ticaret dergisi Meubel'dir (<http://www.meubel.nl>). Meubel, Belçika'da da dağıtılmaktadır.

Web Sayfası Unsuru

Diğer taraftan, firmanızın tanıtımında, profesyonelce hazırlanmış ve hedef kitleye hitap eden bir WEB sayfası çok önemli bir ihtiyaçtır. Interaktif yapıda olan, zamanında güncellenen ve doğru mesajları içeren bir WEB sayfası firmaların başarısında çok etkili olmaktadır.

WEB sayfası her şirket için çok önemlidir. Gelişmekte olan ülke ihracatçıları için, özellikle güvenilirliği sağlamada etkili bir araç olarak kullanılabileceği göz önünde bulundurulursa, iyi hazırlanmış bir WEB sayfasının önemi açıkça anlaşılacaktır. Firmaların tarihçesi, faaliyet alanı, iyi tanımlanmış ve görüntülenmiş ürünler, firmaların sunduğu avantajlar (kalite belgeleri, maliyet azaltma uygulamaları, teslim süreleri vb.) ve önemli müşterilerin listesi, şirket yönetimi ve iletişim bilgileri ve diğer gerekli görülecek bilgileri içeren profesyonel bir WEB sayfası alıcılar nezdinde güven sağlama açısından oldukça etkilidir.

Mobilya Sektörünün Tanıtıldığı Fuar ve Sergiler

Nieuwegein şehrindeki Home Trade Centre mobilya ticaretiyle uğraşan firmaların en önemli buluşma noktasıdır. Her yıl Eylül ayında Home&Interior Exhibition (<http://www.htc.nl>) yapılmaktadır. Home Trade Center, yıl boyunca başka sergilere ve organizasyonlara da ev sahipliği yaptığından diğer zamanlarda da ziyaret edilmesi yararlı olmaktadır.

Utrecht'te de her yıl Eylül ayında fuar (<http://www.trademart.nl>) düzenlenmektedir. Ayrıca, Rotterdam'da iç mimari üzerine odaklanan yıllık bir fuar (<http://www.100percentdesign.nl>) yapılmaktadır.

Fuarları ziyaret etmek ya da ürünlerini sergilemek muhtemel alıcılarla buluşabilmek için önemli bir yöntemdir. Ancak, sadece çok özel durumlarda fuara yapılan ilk ziyaret büyük siparişler ile sonuçlanmaktadır. Genelde ciddi bir işe başlamak ve ilişki kurmak bir kaç yıl almaktadır. Bundan dolayı ticari fuarlara istikrarlı şekilde katılmak çok faydalı olmaktadır.

Ticaret Ortağı Seçimi

İhracat sürecinin en önemli kısmı, uygun ticaret ortağının seçimidir. Herhangi bir ticari ilişkinin temel unsuru güvendir. Bulunan ticari ortak ile uzun süre iyi ilişkiler içinde olunabileceğine inanmak gerekmektedir. Burada her firmanın kendi kararı ve içgüdüğü çok önemlidir. Yeni bir ticaret ortağı bulabilmek için etkili yöntemler olarak; fuarlara katılım, memnun müşterilerin referansları, hedef ülke ziyaretleri ve potansiyel müşterilerin firmaya davet edilmesi sayılabilir. Ayrıca, uluslararası rakiplerinizin çalıştığı firmaları incelemek ve onların Hollanda'ya ihracat yapmak isteyen firma için uygun iş ortağı olup olmadığını değerlendirmek de faydalı bir yöntemdir. Ayrıca, uygun iş ortağı belirlemede ürün grubu ve hedef kitle asıl belirleyici unsurdur.

Diğer taraftan, ticari ortak bulmanın diğer bir yolu da önemli ticari kaynaklarla temas geçmektir. Hollanda Mobilya Üreticileri Birliği (Association of Dutch Furniture Manufacturers) ve Hollanda Mobilya Perakendecileri Birliği (Association of Dutch Furniture Retailers) temas kurulabilecek önemli kuruluşlardır.

Muhtemel alıcılarla görüşmelerde ürün katalogu, ürünlerin teknik detay bilgileri ve kalite belgeleri, üretim kapasite belgeleri ve diğer önemli belgelerin Hollanda'ya ihracat yapmak isteyen firmanın yanında bulunması yararlı olacaktır. Bu belgeler olmadan firma ciddiye alınmayacaktır.

İthalatçı/toptancı seçerken aşağıdaki konularda bilgi almak yararlı olacaktır:

- Hangi çeşit mobilya sattıkları (malzeme, stil ve fiyatı)
- Hangi hedef gruplara satış yaptıkları,
- Hollanda'nın hangi yerlerinde temsil edildikleri,
- İhracat yapıyorlarsa hangi AB ülkelerine ihracat yaptıkları,
- Kime sattıkları: örneğin küçük/orta ölçekli perakendeciler mi, büyük mağazalar mı?

Bu bilgileri, firmanın WEB sitesine bakarak veya diğer sitelerden firma profilini bularak temin etmek de mümkündür. Muhtemel ticaret ortakla e-mail ile temas kurup, birkaç hafta sonra telefon ile takip etmek mümkündür. E-mail ve telefon ile temas yanında şahsi temas kurmakta fayda vardır. Şahsi temas kapsamında numune göndermek, üretim tesislerine davet etmek, ilgi çekecek, güven yaratacak ve iletişimin devamını sağlayacak başka yöntemler kullanmak faydalı olacaktır.

Ticaret Ortağı ile Anlaşma

Muhtemel iş ortağını seçim, iş birliği kurma, teklif verme, sözleşme yapma (ödeme şekilleri, teslim şartları) gibi genel bilgiler CBI "Export Planner" ve "Your image builder" adlı kılavuzlardan temin edilebilir.

Hollandalı alıcılar genel ve özel ticari sözleşmelere açıktır. Tüccar bir millet olan Hollandalılar uluslararası ticaret kurallarını çok iyi bilmektedirler. Bu nedenle, Hollandalı şirketlerle yapılacak sözleşme hükümlerinin açık ve anlaşılır olmasına ve gerektiği takdirde bir uzmanca gözden geçirilmesine ihracatçılarca özen gösterilmelidir.

İhracatçı ürününün yurt dışı fiyatını belirlerken; piyasadaki rekabet, ürünün maliyeti (üretim, pazarlama, satış, nakliye, reklam vb.), talep ve piyasada oluşan en yüksek fiyat unsurlarını göz önünde tutmalıdır. Piyasa fiyatlarına uyum ihracat yapmak isteyen firmanın ürünün ayırt edici özelliklerine bağlıdır.

Nakliye giderlerinin hangi tarafa ait olduğu, ürünün mülkiyetinin ve taşıma sorumluluğunun hangi noktada alıcıya geçtiği sözleşmede açıkça belirtilmelidir. Bu hususla ilgili olarak en çok FOB, CFR ve CIF teslim şekilleri kullanılmaktadır. Ayrıca, üretim ya da nakliye sürecinde sipariş edilen ürünün normal koşullara göre teslimini engelleyici nitelikte beklenmedik durumların oluşması halinde nasıl davranılacağına ilişkin hükümler mutlaka sözleşmede yer almalıdır. Çünkü geç teslim, kalite farklılıkları, eksik teslim gibi durumlara çok sık rastlanmakta, sözleşmede hüküm olmadığı durumlarda ithalatçı bu nedenlerle ürünü teslim almayabilmekte, ödemelerini eksik yapabilmekte ya da hiç ödeme yapmayabilmektedir.

Muhtemel iş ortağı hakkında mutlaka anlaşma imzalamadan önce kredi kontrolü yaptırılmalıdır. Kredi kontrolü hizmeti "Dun and Bradstreet" (www.dnb.com) gibi firmalardan doğrudan ya da Ticaret Müşavirliği WEB sitesinde bulunan danışman firmalar aracılığıyla oldukça düşük bir bedel karşılığında temin edilebilmektedir. Ayrıca, Ticaret Müşavirliği tarafından Ticaret Odası kayıtlarından firmaların sicil bilgileri, iflasta olup olmadıkları, sermaye ve ortaklık yapıları ve benzeri diğer güvenilirliği etkileyecek bilgiler temin edilebilmekte olup, bu bilgiler Türk firmalarına ücretsiz olarak sunulmaktadır.

Kültürel Farklılıklar

Hollanda iş kültürünü iyi bilmek uzun soluklu bir ticari ilişki kurmak için önemli bir husustur. Modern iletişim araçlarının varlığına rağmen, sürekli ticari ilişki kurabilmek halen karşı taraf ile kurulacak kişisel ilişkiye bağlıdır. Hollanda iş kültürünün ana hatları şunlardır:

- Genelde gayri-resmidirler ve kısa süreli tanışıklık sonrası muhatabını doğrudan adlarıyla çağırırlar.
- Doğrudan konuya girmeyi, kısa ve açık iletişimi tercih ederler. Uzun iş harici konuşmaları sevmezler
- Soru sormaktan hoşlanırlar ve proaktiftirler. Karşı tarafın da iletişimde aktif olmasını, soru sormasını beklerler.
- Satın alma yetkilileri şirketleri adına karar alma yetkisine sahiptirler; patronlarından vs. bahsetmenize gerek yoktur.
- Hollandalılar için en önemli hususlardan biri fiyattır; görüşmenin başlarında fiyatı sorarlar.
- Şova yönelik sunumlara soğukturlar. Pahalı ve renkli broşürlere genelde olumsuz tepki verirler.
- Zamanlama (randevu, siparişlerin teslimi) konusunda oldukça katıdırlar.

Hollandalı işadamlarıyla ilişkilerde yukarıda belirtilen genel kurallar göz önünde bulundurulmakla birlikte, iyi bir iletişim ve ilişki kurabilmek için temas edilen kişinin özellikleri de değerlendirilerek hareket edilmelidir.

Hollanda Mobilya Sektörü Hakkındaki Bilgi Kaynakları

Hollanda mobilya sektörü hakkında bilgilere mobilya sanayini temsil eden başlıca kuruluş Mobilya Fabrikaları Merkezi Birliği (Centrale Bond van Meubelfabrikanten/<http://www.cbm.nl>) ile Mobilya Perakendecileri Birliği (Association of Furniture Retailers/<http://www.cbw.org>). WEB sayfalarından ulaşılabilmektedir. Diğer faydalı bilgi kaynakları şunlardır:

- The Dutch Retail Association (<http://www.hbd.nl>).
- The Dutch Furniture Export Association (<http://www.dufex.nl>).
- The Association of Furniture Agents (<http://www.vnt.org/nl/page41.asp>).
- The Dutch Furniture Chain Store Association (<http://www.vgwonen.nl>).

- Central Bureau for Statistics - <http://www.cbs.nl>
- Euratex - <http://www.euratex.org>
- Export Helpdesk - <http://exporthelp.europa.eu>
- Euromonitor – <http://www.euromonitor.com>
- Eurostat – <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

SONUÇ VE BULGULAR

- Hollanda, dünyanın en büyük ekonomileri arasında yer almaktadır.
- Ülkemiz ile Hollanda arasında yoğun ekonomik ve ticari ilişkiler bulunmaktadır. Ayrıca, Hollanda'da 400.000 kişiyi aşan Türk nüfusu ticari ilişkilerimizin geliştirilmesi için fırsatlar sunmaktadır.
- Hollandalılar açık fikirlidirler ve birçok kültürün gitgide büyümekte olan etkisi ile insanlar yeni fikirlere, yeni tasarımlara açıktırlar; ancak aynı zamanda çok eleştireldirler.
- Hollanda gelişmekte olan ülke ihracatçıları için önemli bir ülkedir. Belçika ve Hollanda, mobilya ihracatçıları için AB'ye giriş noktası ve diğer ülkelere geçiş rotası durumundadır. Bu ülkelerdeki ithalatçılarla işbirliğini geliştirmek önemlidir.
- 2007 yılında Hollanda mobilya piyasası 3,8 milyar Euro değerindedir. 2003 yılından beri yıllık ortalama %1,4 artış olmuştur. 2007 yılında mobilya üretiminin 2,3 milyar Euro değerinde olacağı beklenmektedir. Bu da 2003 yılından bu yana yıllık ortalama %3,4'lük bir artışı göstermektedir.
- Hollanda'nın mobilya ithalatı hem hacim hem değer olarak artmaktadır. İthalatta en büyük ürün grupları döşemesiz oturma grupları, mobilya parçaları ve diğer mobilyalardır.
- Gelişmekte olan ülkelere yapılan ithalatın değer olarak payı artarken hacim olarak artış daha yüksektir; bu durum fiyatların düşmesine neden olabilmektedir. Ancak, ihracatçıların uzun süreli devamlılık sağlayamayacakları düşük fiyatlarla veya zararına ticaret yapmamaya dikkat etmeleri gerekmektedir. Piyasaya girebilmek için kısa bir süreyle böyle bir yola başvurulması anlaşılabilir, ama uzun süre için böyle bir şey ne tavsiye edilebilir ne de uygulanabilmesi mümkündür.
- En önemli tedarikçi ülke Çin olup, Endonezya ikinci sıradadır. Vietnam, Türkiye ve Hindistan'dan ithalat artmaktadır.
- En çok ilgi evde çalışmaya ve dinlenmeye uygun mobilyalardır. Bu ürünlerde uygun fiyat, kullanışlı ve rahat dizaynlar aranmakta, pahalı üst grup mallar çok fazla talep görmemektedir.
- Tek kişilik evlerin artması GOÜ ihracatçıları için iyi bir fırsattır. Küçük mobilyalara artan talep de deniz aşırı ülkelere kaliteli malların gelmesini teşvik etmektedir.
- Kullanışlı, montaja hazır ve değiştirilebilir yatak odası, çocuk odası ve veranda mobilyaları talebi artmaktadır.
- Çeşitli ürün gruplarının piyasada gösterdikleri performanslarda büyük farklılıklar vardır. En büyük paya sahip olan döşemesiz oturma üniteleri ve mobilya parçaları en cazip fırsatları sunmaktadır. Diğer mobilya gruplarında da, büyüme rakamları çok etkileyici olmasa da, fırsatlar vardır.
- Oturma ve yemek odası mobilyalarının ithalattaki payı azalmaktadır.
- Hollandalı tüketici mobilya piyasası hakkında yeterli bilgiye sahiptir ve piyasa bölümlere ayrılmış ve rekabete açıktır.
- Hollandalılar eleştiricidir, tasarımda yenilik ve çeşit görmek isterler. Mümkün oldukça düşük fiyatlı, kullanışlı, esnek kullanımlı mobilyaları tercih ederler ve öncelikle ikinci el satış yapan yerleri araştırırlar.

- Hollandalı ithalatçılar tedarikçisine çok sadık değildirler; daha uygun koşullar sunan aynı ülkeden ya da diğer bir ülkeden bir tedarikçiye hemen kayabilirler.
- Hollandalı ithalatçıların geliştirmekte olan ülkeler ile ticaretle dikkat ettikleri en önemli noktalar fiyatta rekabet edilebilirlik, kalite, teslimatta güven ve teslim zamanıdır.
- Hollandalı firmalar, Hollanda piyasasına uygun, modern tasarım ürünleri tedarik edebilen firmalar ile çalışmaktadır.
- Pazara girişte çeşitli yasal düzenlemeler ve yasal olmayan diğer gereksinimler bulunmaktadır.
- Hollanda pazarına giriş için etkili yöntemler olarak; fuarlara katılım, memnun müşterilerinizin referansları, hedef ülke ziyaretleri ve potansiyel müşterilerin firmanıza davet edilmesi sayılabilir.
- Hollanda iş kültürünü iyi bilmek uzun soluklu bir ticari ilişki kurmak için önemli bir husustur.
- Global ekonomik kriz nedeniyle mobilya piyasasının büyümesinin yavaşlaması beklenmektedir. Ayrıca, kriz nedeniyle her sektörden çok sayıda firma finansal sıkıntılar yaşamakta ve iflas etmektedir.

ÖNERİLER

- Piyasa ve şirketinizin kabiliyetleri hakkında yeterli ve doğru bilgi edinilmeli ve şirketlerimiz piyasa tercihlerine cevap verebilecek şekilde yapılandırılmalıdır.
- Rekabetçi kalite ve fiyatta ürünlerle piyasaya girilmeli ve alıcılarla devamlı iletişim içinde olunmalıdır.
- Güncel moda uygun, kaliteli, özel tasarım ürün üretimine önem verilmelidir.
- Pazara giriş koşullarına uyum sağlanmalı, bu amaçla ilgili mevzuat güncel takip edilmelidir.
- Sektörün önemli fuarlarına katılmalı ve her yıl yeni ürünlerimizi piyasaya sürme ve tanıtma aracı olarak kullanılmalıdır.
- Her firmanın mutlaka profesyonelce hazırlanmış ve hedef kitleye doğru mesajları verebilen bir WEB sayfası olmalıdır.
- Muhtemel alıcılarla görüşmelerde ürün kataloğu, ürünlerin teknik detay bilgileri ve kalite belgeleri, üretim kapasite belgeleri ve diğer önemli belgelerin yanınızda bulundurulması yararlı olacaktır.
- Hollanda iş kültürüne uygun hareket etmeli, mutlaka yazılı ticari sözleşme ile çalışmalı, sözleşme şartları çok iyi incelenmeli ve sözleşmeye uygun hareket edilmelidir.
- Muhtemel iş ortağınız hakkında mutlaka anlaşma imzalamadan önce kredi kontrolü yaptırılmalıdır.

İNGİLTERE MOBİLYA PAZARI

İngiltere’de 1988 yılında yürürlüğe giren ve 1989 ile 1993 yılında revize edilen mobilya, döşeme ve diğer ürünlerin döşemelik kumaşlarının ateşe dayanıklılık değerini belirleyen kurallarla ilgili “(Alev Almazlık) (Güvenlik) Mobilya ve Döşemecilik Düzenlemeleri” bulunmaktadır. İngiltere’ye ihracat yapmak isteyen firmaların adı geçen düzenlemeye uyması büyük önem taşımaktadır.

İngiltere’nin Mobilya İthalat ve İhracat Verileri

İngiltere’nin mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; mobilya ihracat ve ithalatının, 2005-2008 yılları arasında sürekli bir artış eğilimi gösterdiği, ekonomik krizin yaşandığı 2008 ve 2009 yıllarında ise düşüş yaşadağı göze çarpmaktadır. 2005 yılında 1,9 milyar \$ olan İngiltere’nin mobilya ihracatı, 2009 yılında 1,6 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 7,4 milyar \$ iken, 2009 yılında 6,8 milyar \$ şeklinde kaydedilmiştir. İngiltere’nin en çok ihracat ve ithalatını yaptığı mobilya alt grupları, oturmaya mahsus mobilyalar ile aksam ve parçalarıdır.

İngiltere'nin Mobilya İhracat ve İthalatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksamları	656.889	2.898.479	794.113	3.147.914	1.014.392	3.774.415	983.819	3.491.551	648.496	2.523.298
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksamları	103.245	120.450	133.158	116.133	140.856	144.848	90.679	154.670	86.615	153.632
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksamları	1.041.756	4.047.466	1.089.094	4.251.612	1.254.207	5.230.561	1.109.889	5.066.174	770.488	3.687.036
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	103.799	359.845	95.709	430.099	117.495	540.006	108.292	544.819	102.524	452.029
TOPLAM		1.905.689	7.426.240	2.112.074	7.945.758	2.526.950	9.689.830	2.292.679	9.257.214	1.608.123	6.815.995

Kaynak: TradeMap

2009 yılında İngiltere’nin mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla İrlanda, ABD, Almanya, Fransa ve Hollanda’dır. Türkiye ise İngiltere’nin en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 26. sırada yer almaktadır.

İngiltere'nin Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	İrlanda	501.684	554.220	645.866	534.477	339.527
2	A.B.D.	256.561	271.948	450.637	370.377	267.898
3	Almanya	140.290	178.549	189.910	177.964	166.695
4	Fransa	219.842	214.430	241.117	168.732	102.466
5	Hollanda	66.838	64.122	71.379	72.842	54.620
6	İtalya	47.746	57.173	59.317	53.997	39.916
7	B.A.E	18.575	19.387	35.850	48.905	39.394
8	Kuzey Kore	22.366	28.301	25.236	42.047	37.701
9	Hong Kong	10.549	10.535	19.392	52.624	36.449
10	İspanya	62.677	55.791	57.692	57.247	34.692
11	Belçika	73.444	84.574	98.017	53.810	34.577
12	Kanada	29.837	73.456	69.213	53.562	30.126
13	Çin	15.578	18.814	25.427	57.276	26.402
14	İsviçre	18.986	25.363	33.553	32.375	26.163
15	Japonya	69.045	67.524	58.573	58.565	24.460
16	Rusya Fed.	11.882	23.500	27.091	33.312	20.173
17	İsveç	31.565	42.250	47.535	28.451	19.318
18	Danimarka	22.846	17.600	21.591	21.087	18.103
19	Avusturya	22.301	21.399	25.769	28.437	16.974
20	S.Arabistan	15.676	14.677	13.810	21.806	15.886
26	Türkiye	8.546	14.228	12.516	11.925	9.161
	DİĞER	238.855	254.227	297.448	312.856	247.435
	TOPLAM	1.905.689	2.112.074	2.526.950	2.292.679	1.608.123

Kaynak: TradeMap

İngiltere'nin en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Çin, İtalya, Almanya, Polonya ve ABD'dir. Türkiye ise İngiltere'nin en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 20. sırada yer almaktadır.

İngiltere'nin Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Çin	1.617.250	2.030.941	2.757.168	2.715.236	2.218.863
2	İtalya	1.315.587	1.253.790	1.346.690	1.192.099	740.865
3	Almanya	686.594	688.616	948.990	964.698	656.808
4	Polonya	302.170	338.178	422.412	434.580	356.737
5	A.B.D.	216.493	259.969	322.493	317.113	230.048
6	Vietnam	159.686	175.534	254.034	272.807	212.438
7	Fransa	239.380	217.991	296.187	304.803	212.381
8	Malezya	212.224	211.116	228.621	211.810	196.722
9	İsveç	145.650	121.955	183.562	181.821	140.543
10	Tayland	153.722	149.934	177.604	165.103	120.396
11	Endonezya	145.597	173.331	181.757	136.317	115.329
12	Çek Cumhuriyeti	153.022	113.400	207.631	180.508	110.570
13	İspanya	141.511	127.850	160.646	170.417	109.982
14	Danimarka	241.430	211.205	232.248	157.629	100.263
15	İrlanda	130.984	117.621	132.656	125.548	93.084
16	Litvanya	77.949	91.368	102.757	95.982	87.882
17	Hollanda	144.795	139.638	157.250	134.541	85.744
18	Çin Tapei	109.129	115.745	129.713	124.002	83.269
19	Belçika	130.271	125.765	133.193	110.257	82.166
20	Türkiye	42.680	51.567	73.567	101.516	79.583
	DİĞER	1.060.106	1.230.251	1.240.639	1.160.420	782.325
	TOPLAM	7.426.240	7.945.758	9.689.830	9.257.214	6.815.995

Kaynak: TradeMap

İngiltere'de Mobilya Sektörü ile İlgili Bilgi Alınabilecek Kaynaklar

Kamu Kurumları:

- Department for Business, Innovation and Skills (www.bis.gov.uk)
- A Guide to the Furniture and Furnishings (Fire) (Safety) Regulations (<http://www.bis.gov.uk/files/file24685.pdf>)
- The Office of Public Sector Information (<http://www.opsi.gov.uk/>)
then search for UK Legislation for the Furniture and Furnishings (Fire) (Safety) Regulations
- TSI- The Trading Standards (<http://www.tradingstandards.gov.uk>, <http://www.tsi.org.uk>)
- UK Trade & Investment
Kingsgate House, 66-74 Victoria Street, London, SW1E 6SW
Tel: +44 (0)20 7215 8000 / Fax: +44 (0)20 7828 1281
<http://www.uktradeinvest.gov.uk> / enquiries@uktradeinvest.gov.uk
- The Health and Safety Commission (www.hse.gov.uk)
(For furniture industry: www.hse.gov.uk/woodworking/index.htm)

Meslek Kuruluşları:

- British Furniture Manufacturers
Tel: +44 20 7724 0851 / Fax: +44 20 7723 6177 / www.bfm.org.uk / info@bfm.org.uk
- Association of Master Upholsterers and Soft Furnishers
Tel: +44 1633 215454 / Fax: +44 1633 244488 / www.upholsterers.co.uk / susan.spencer@thefurnishinggroup.co.uk

- Furniture Industry Research Association
Tel: +44 1438 777700 / Fax: +44 1438 777800 / www.fira.co.uk / info@fira.co.uk
- British Antique Furniture Restorers Association
Tel: +44 1305 854822 / Fax: +44 01305 854822 / www.bafra.org.uk / headoffice@bafra.org.uk
- British Contract Furnishing Association
Tel: +44 1494 896790 / Fax: +44 (0)1494 896 799 / www.thebcfa.com / enquiries@bcfa.org.uk
- British Office Supplies and Services Federation – BOSS
Tel: +44 845 450 1565 / Fax: +44 870 770 6789 / www.bossfederation.co.uk / info@bossfederation.co.uk
- British Shops and Stores Association
Tel: +44 1295 712277 / Fax: +44 1295 711665 / www.british-shops.co.uk / info@bssa.co.uk
- Contract Flooring Association
Tel: +44 115 941 1126 / Fax: +44 115 941 2238 / www.cfa.org.uk / info@cfa.org.uk
- Door and Hardware Federation
Tel: + 44 1827 52337 / Fax: + 44 1827 310827 / www.dhfonline.org.uk / info@dhfonline.org.uk
- Institute of Roofing
Tel: +44 20 7436 0103 / Fax: +44 020 7636 1287 / www.instituteofroofing.org.uk
info@instituteofroofing.org.uk
- The Kitchen Bathroom Bedroom Specialists Association
Tel: 01905 621787 / Fax: 01905 621887 / www.kbsa.co.uk / info@kbsa.co.uk
- British Ceramic Confederation
Tel: +44 1782 744631 / Fax: +44 1782 744102 / www.ceramfed.co.uk / bcc@ceramfed.co.uk
- Leisure and Outdoor Furniture Association
Tel: +44 1243 839593 / Fax: +44 1243 839467 / www.lofa.com / info@lofa.com
- The Lighting Association
Tel : +44 1952 290905 / Fax : +44 1952 290906 / www.lightingassociation.com / enquiries@lightingassociation.com
- Lighting Industry Federation
Tel: +44 20 8675 5432 / Fax: +44 20 8673 5880 / www.lif.co.uk / info@lif.co.uk
- Painting and Decorating Association
Tel: +44 247 635 3776 / Fax: +44 247 635 4513
www.paintingdecoratingassociation.co.uk / info@paintingdecoratingassociation.co.uk
- Timber Research & Development Association – TRADA
Tel: +44 1494 569600 / Fax: +44 494 565487 / www.trada.co.uk / information@trada.co.uk

İSRAİL MOBİLYA PAZARI

İki ülke arasında serbest ticaret anlaşmaları kapsamında, Türkiye'den mobilya ithalatı gümrük vergisinden muafır.

İsrail'in Mobilya İthalat ve İhracatı

İsrail'in mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; İsrail'in mobilya sektöründe ithalatçı bir ülke olduğu göze çarpmaktadır. 2005 yılında 42,5 milyon \$ olan İsrail'in mobilya ihracatı, 2009 yılında 93 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 278 milyon \$ iken, 2009 yılında 384 milyon \$ şeklinde kaydedilmiştir.

İsrail'in Mobilya İhracat ve İthalatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	8.956	105.669	2.063	116.425	1.118	150.869	5.082	169.122	3.695	154.270
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	1.691	12.395	2.642	11.247	2.182	12.240	2.307	19.175	2.176	11.695
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	31.786	143.604	25.218	157.366	27.762	191.415	58.597	222.889	86.427	194.264
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	122	16.854	165	19.663	505	24.070	1.946	28.274	1.164	24.645
TOPLAM		42.555	278.522	30.088	304.701	31.567	378.594	67.932	439.460	93.462	384.874

Kaynak: TradeMap

İsrail'in Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	İspanya	1.034	837	656	5.313	12.231
2	Rusya Fed.	368	1.169	1.261	3.679	10.388
3	A.B.D.	15.478	11.945	8.875	12.702	9.393
4	Fransa	5.428	1.129	1.071	3.675	6.477
5	İngiltere	3.303	3.039	3.811	3.297	6.286
6	Almanya	1.428	961	1.815	3.199	6.091
7	Kanada	758	288	184	2.656	5.814
8	İtalya	2.026	180	280	3.322	4.907
9	Belçika	2.831	712	931	2.786	3.243
10	Yunanistan	1.756	292	537	2.683	2.841
11	Slovenya	11	1	284	365	2.103
12	Kıbrıs	272	918	476	1.431	2.050
13	Ukrayna	12	27	776	2.770	1.871

İsrail'in Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
14	Polonya	10	22	366	1.640	1.751
15	Romanya	396	292	1.300	2.649	1.740
16	Kazakistan	5	14	1.768	1.773	1.420
17	Portekiz	483	77	116	1.408	1.371
18	Angola	0	0	0	690	1.366
19	Hollanda	894	465	369	1.230	1.320
20	Gürcistan	0	1	30	610	998
27	Türkiye	485	430	424	1.166	333
	DiĞER	5.577	7.289	6.237	8.888	9.468
	TOPLAM	42.555	30.088	31.567	67.932	93.462

Kaynak: TradeMap

2009 yılında İsrail'in mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla İspanya, Rusya, ABD, Fransa ve İngiltere'dir. Türkiye ise İsrail'in en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 27. sırada yer almaktadır.

İsrail'in Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Çin	60.928	72.952	109.174	129.957	117.979
2	İtalya	60.366	66.267	80.222	93.465	84.468
3	A.B.D.	23.689	21.409	25.015	26.408	22.164
4	Almanya	13.828	19.778	21.261	26.606	20.803
5	Hong Kong	8.701	8.521	9.872	17.279	19.024
6	Türkiye	16.823	17.912	19.865	22.200	18.650
7	Polonya	11.369	11.765	15.622	15.900	15.228
8	Fransa	10.231	9.012	12.816	14.082	12.855
9	İspanya	5.175	5.302	6.104	7.658	6.206
10	Çin Tapei	4.375	5.214	6.433	6.503	5.250
11	İngiltere	3.978	3.764	4.386	5.392	5.088
12	Endonezya	2.122	2.487	3.635	4.982	4.474
13	Hollanda	3.896	4.765	5.643	7.649	3.975
14	Hindistan	7.010	6.600	7.210	6.976	3.935
15	Litvanya	675	717	1.645	3.351	3.899
16	Bulgaristan	4.237	4.245	3.831	4.060	3.226
17	Avusturya	215	316	688	1.543	3.200
18	Danimarka	3.152	4.597	3.396	4.694	3.051
19	Belçika	3.314	3.710	3.538	4.377	2.813
20	Romanya	3.440	2.931	2.866	2.559	2.759
	DiĞER	30.998	32.437	35.372	33.819	25.827
	TOPLAM	278.522	304.701	378.594	439.460	384.874

Kaynak: TradeMap

İsrail'in en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Çin, İtalya, ABD, Almanya ve Hong Kong'dur. Türkiye ise İsrail'in en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 6. sırada yer almaktadır.

İtalya Mobilya Sektörü

İtalyan Dış Ticaret Enstitüsü (ICE) tarafından yapılan açıklamalara göre, 2000 yılından itibaren düşüş kaydetmeye başlayan dünya mobilya ihracatı, 2009 yılında genel olarak, sektör içerisindeki bölümlerde farklı gelişmelere rağmen, zor bir süreç geçirmektedir. İtalyan mobilya üreticilerinin rekabet gücü, rakipleri karşısında kullanılan materyallerin kalitesi, estetik ve proje unsurlarına bağlı olarak yüksektir. Bu unsurlar, İtalyan mobilyalarının Uzak Doğu ve Doğu Avrupa ülkeleriyle rekabet etmesine imkan vermektedir.

2009 yılında İtalyan mobilya şirketlerine, yurtdışında düzenlenen fuarlara kolektif katılım ve İtalya'daki önemli mobilya fuarlara (Abitare il Tempo ve Salone del Mobile gibi) alım heyetlerinin, editörlerin ve işadamlarını davet edilmesine yönelik bir takım ticari nitelikte teşvikler sunulmaya başlanmıştır. İtalyan mobilya ürünleri ve teknolojilerinin imajını desteklemek ve "Made in Italy" nin kendine has özelliklerini daha geniş kitlelere tanıtmak amacıyla yönelik bir takım organizasyonlar hayata geçirilmiştir. Bahse konu ticari nitelikteki teşvikler, Rusya ve Ukrayna gibi gelişmekte olan pazarlara daha fazla önem vermenin yanında, İtalya'nın ABD'deki pozisyonun güçlendirmeyi hedeflemektedir. Bunların yanı sıra, Uzak Doğu ve Hong Kong, İtalya için stratejik önemini korumaya devam etmektedir.

Mobilya sektörüne ilişkin ekonomik göstergeler incelendiğinde, 2005-2008 yılları arasındaki dönemde üretim seviyesinde, cari fiyatlar bazında, kayda değer bir artış görülmemektedir. Mobilya sektöründe faaliyet gösteren şirket sayısında küçük bir artış olmuş ancak, istihdam düzeyi tam aksine azalmıştır. 2003 yılı baz alınarak hesaplanan endekslere göre; mobilya sektörü katma değer endeksi yılda ortalama %4 civarında artış kaydederken, şirket cirolarında önemli bir değişim gözlenmemiştir.

İstatistiklere göre, İtalya mobilya sektöründe istihdam oranı azalırken, işgücü maliyetleri artmaya devam etmiştir.

İtalya'da mobilya sektörü yaklaşık 100 bin şirketten oluşmaktadır. Bunların %90'ı KOBİ'dir. İtalya'da mobilya sektörü çeşitli Birlik ve Federasyon çatıları altında toplanmıştır.

İtalya'da mobilya sektöründe çok sayıda uluslararası Fuar düzenlenmektedir.

İtalya Mobilya Sektörüne İlişkin Önemli Ekonomik Göstergeler

	2005	2006	2007	2008
Değişkenler				
Katma Değer (cari fiyatlar mln avro)	11965,7	12581,5	13063,9	13452,4
Toplam Çalışan Sayısı (1.000)	329,9	326,2	322,1	315,0
Faaliyet Gösteren Şirket Sayısı	66.903	65.589	63.922	64.007
Üretim (cari fiyatlar, mln avro)	43077,2	45128,3	46297,5	n.d.
Pazar Payı	7,0	6,7	6,6	6,1
AR&GE Harcamaları (mln avro)	53,7	59,0	84,1	82,0
Endeksler (2003=100 bazlı)				
Katma Değer	106,0	111,5	115,8	119,2
Toplam Çalışan Sayısı (1.000)	101,3	100,2	98,9	96,7
Faaliyet Gösteren Şirket Sayısı	100,2	98,3	95,8	95,9
Pazar Payı	85,4	81,7	80,5	74,4
AR&GE Harcamaları (mln avro)	89,0	97,7	139,4	135,8
Göstergeler				
Üretim (endeks)	100,0	96,7	101,3	104,4
Ciro (endeks)	100,0	102,6	109,9	106,4
Siparişler (endeks)	100,0	103,5	109,7	103,5
Üretim Fiyatları (endeks)	100,0	101,4	104,2	107,1
İhracat (endeks)	100,0	106,0	113,6	108,6
İthalat (mln avro)	8441,6	8944,5	9591,5	9163,4
İmport (mln avro)	1404,5	1626,9	1918,1	1808,1
Dış Ticaret Bakiyesi (mln avro)	7037,1	7317,6	7673,0	7355,3
İstihdam (endeks)	100,1	100,6	95,7	92,8
İşgücü Maliyeti (endeks)	99,6	102,1	106,6	109,9
Ücretler (endeks)	99,6	102,5	106,3	109,1
Oransal Değişimler (%)				
Üretim	-3,0	-3,4	4,8	3,1
Ciro	0,1	2,6	7,2	-3,2
Siparişler	0,6	3,5	6,0	-5,6
Üretim Fiyatları (endeks)	n.d	1,4	2,7	2,8
İhracat (endeks)	-2,9	6,0	7,2	-4,5
İthalat (mln avro)	14,1	15,8	17,9	-5,7
İstihdam (endeks)	-5,8	0,5	-4,9	-3,0
İşgücü Maliyeti (endeks)	5,5	2,4	4,5	3,1
Ücretler brüt (endeks)	5,0	2,9	3,7	2,6

Kaynak: İtalyan İstatistik Enstitüsü (ISTAT) verilerine dayanılarak IPI (Sanayi Teşvikleri Enstitüsü) tarafından hazırlanan sektörel rapor.

İtalyan Sanayiciler Konfederasyonu (Confindustria) çatısı altındaki İtalyan Mobilya Üreticileri Federasyonu (Federarredo) tarafından 5 Haziran 2010 tarihinde yayımlanan bir rapor kapsamında, İtalyan ahşap-mobilya sektörünün genel durumu hakkında aşağıdaki bilgilere yer verilmiştir:

- 2009 yılında ahşap-mobilya sektöründe cirolar %-18,2 oranında gerileyerek 32,4 milyar Avro seviyelerine düşmüştür. İç tüketimde %16,8; ihracatta ise %21,9 oranında gerileme kaydedilmiştir. İthalattaki gerileme ise %19,1 seviyesindedir. Dış ticaret dengesi, 6 milyar Avro fazla vermiştir.
- Mobilya sektöründe çalışan kişi sayısı %3,1 oranında azalmıştır.
- Mobilya işletmeleri adet bazında %2,4 düzeyindedir.
- İtalyan İstatistik Enstitüsü (ISTAT), mobilya sanayi üretim endeksinde önümüzdeki aylar için %2,2 oranında düşüş olacağını tahmin etmektedir. Bununla birlikte, ahşap ve ahşaptan üretilen ürünlerin üretim endeksinde % 8,3 oranında bir artış beklenmektedir.
- Önceki yıllarda İtalya ihracatının en yoğun olduğu pazarlar son dönemde kayıpların en fazla olduğu pazarlara dönüşmüştür: Özellikle de ihracat sıralamasında ilk sıralarda yer alan Fransa (%-11) ve Almanya (%-9)'ya ihracattaki düşüş dikkat çekicidir. İngiltere (%-33), ABD (%-32), İspanya (%-33) ve Yunanistan (%-20)'a yönelik ihracatta da büyük çaplı gerileme kaydedilmiştir.
- İtalya'da genel anlamda mobilya sektörü, ahşap mobilya sektörü ve inşaatlarda kullanılan ahşap mobilya sektörünün durumuna ilişkin genel ekonomik göstergeler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır:

AHŞAP-MOBİLYA SİSTEMİ					
(Cari Fiyatlar Bazında Avro cinsinden değerler/ milyon)					
	Δ. % 07/06	Δ % 08/07	2008	2009	Δ.% 09/08
Üretim Ciroları(a)	4,5%	-5,6%	39.661 €	32.430 €	-18,2%
İhracat (b)	8,4%	-2,0%	13.945 €	10.890 €	-21,9%
İthalat (c)	9,6%	-8,6%	6.049 €	4.891 €	-19,1%
Bakiye (b - c)	6,9%	5,9%	7.895 €	5.999 €	-24,0%
İç Tüketim (a-b+c)	4,0%	-7,8%	31.766 €	26.431 €	-16,8%
İhracat/Üretim (% b/a)			35,2%	33,6%	-4,5%
Çalışan Sayısı	0,3%	-0,6%	409.687	396.964	-3,1%
Şirket Sayısı	-2,4%	-2,8%	75.407	73.618	-2,4%

Kaynak: Mobilya Üreticileri Federasyonu Etüd Merkezi
(Centro Studi COSMIT/FEDERLEGNOARREDO)

MAKRO SEKTÖR AHŞAP İNŞAAT MOBİLYALARI			
(Cari Fiyatlar Bazında Avro cinsinden değerler/ milyon)			
	2008	2009	Δ.%09/08
Üretim ciroları (a)	14.761 €	11.902 €	-19,4%
İhracat (b)	1.424 €	1.076 €	-24,4%
İthalat (c)	3.638 €	2.835 €	-22,1%
Bakiye (b - c)	-2.214 €	-1.759 €	-20,6%
İç Tüketim (a-b+c)	16.975 €	13.660 €	-18,9%
İhracat/ üretim cirosu (% b/a)	9,6%	9,0%	-6,2%
Çalışan Sayısı	175.751	169.736	-3,4%
Şirket Sayısı	41.610	40.473	-2,7%

Kaynak: Mobilya Üreticileri Federasyonu Etüd Merkezi
(Centro Studi COSMIT/FEDERLEGNOARREDO)

İtalya'nın Mobilya İthalat ve İhracatı

İtalya'nın mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; İtalya'nın mobilya ihracat ve ithalatının, ekonomik krizin yaşandığı 2009 yılı hariç, sürekli bir artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. Mobilya sektöründe net ihracatçı bir ülke olan İtalya'nın mobilya ihracatı 2005 yılında 10,8 milyar \$ iken, 2009 yılında 10,4 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 1,9 milyar \$ iken, 2009 yılında 2,4 milyar \$ şeklinde kaydedilmiştir.

İtalya'nın Mobilya İhracat ve İthalatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	4.144.216	691.261	4.055.748	871.924	4.367.633	1.147.618	4.171.499	1.138.205	3.249.598	938.464
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	113.463	43.326	131.884	45.641	161.166	53.320	172.657	68.197	136.029	67.955
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	6.310.204	1.069.209	7.118.960	1.185.702	8.681.005	1.492.230	9.181.448	1.509.849	6.745.058	1.184.142
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	239.572	169.074	284.532	200.402	369.433	266.482	373.312	256.441	315.542	236.482
TOPLAM		10.807.455	1.972.870	11.591.124	2.303.669	13.579.237	2.959.650	13.898.916	2.972.692	10.446.227	2.427.043

Kaynak: TradeMap

İtalya'nın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Fransa	1.575.499	1.697.150	1.969.253	2.026.674	1.725.125
2	Almanya	1.323.890	1.380.141	1.501.071	1.471.418	1.274.702
3	İngiltere	1.388.351	1.441.053	1.576.975	1.389.016	900.186
4	Rusya Fed.	637.667	796.723	1.001.218	1.247.774	795.370
5	A.B.D.	1.121.131	979.683	1.062.819	886.862	594.173
6	İsviçre	441.350	486.366	547.296	578.740	506.141
7	İspanya	580.887	637.489	766.190	655.600	418.222
8	Belçijka	309.926	323.279	386.814	389.685	348.821
9	Yunanistan	241.996	277.242	369.825	380.809	293.413
10	Hollanda	223.960	239.800	282.100	275.902	212.479
11	Avusturya	215.875	226.774	315.949	307.755	210.335
12	B.A.E.	110.505	124.684	186.510	293.654	183.379
13	Ukrayna	127.185	160.420	229.472	284.815	182.246
14	S.Arabistan	83.683	95.855	119.700	131.174	149.823
15	Hırvatistan	111.315	132.457	141.738	158.971	105.222
16	Polonya	78.016	91.524	125.166	144.729	101.784
17	İsveç	102.896	115.114	139.657	132.143	97.993
18	Çin	34.503	37.305	71.869	86.455	96.697
19	Türkiye	61.789	73.321	101.569	116.477	91.202
20	Libya	39.411	47.458	71.365	86.934	89.752
	DİĞER	1.997.628	2.227.269	2.612.692	2.853.333	2.069.169
TOPLAM		10.807.455	11.591.124	13.579.237	13.898.916	10.446.227

Kaynak: TradeMap

2009 yılında İtalya'nın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Fransa, Almanya, İngiltere, Rusya ve ABD'dir. Türkiye ise İtalya'nın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 19. sırada yer almaktadır.

İtalya'nın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Çin	340.603	431.981	591.362	665.031	555.079
2	Almanya	266.898	310.143	430.899	427.596	362.890
3	Romanya	144.918	154.679	227.651	209.903	206.342
4	Polonya	52.881	92.262	201.211	247.153	205.961
5	Avusturya	225.946	243.941	287.696	262.895	151.061
6	Fransa	112.094	110.415	132.830	130.435	118.777
7	Endonezya	82.005	84.670	85.750	81.339	56.965
8	İspanya	71.300	86.909	101.710	77.143	55.321
9	Vietnam	30.902	39.073	49.882	61.608	51.801
10	İsveç	8.149	10.497	10.159	8.278	41.118
11	Türkiye	11.452	14.695	22.098	28.443	37.984
12	Slovenya	59.827	51.344	67.116	54.234	35.657
13	Litvanya	1.233	16.556	33.100	21.884	35.097
14	İsviçre	121.979	119.108	113.259	106.284	33.633
15	A.B.D.	27.641	29.621	27.050	27.623	31.766
16	Hollanda	19.870	22.138	36.988	48.528	29.383
17	Macaristan	24.158	57.593	30.412	33.627	28.438
18	Tayland	20.556	22.507	37.914	36.934	27.962
19	Hırvatistan	32.442	38.706	43.473	44.340	27.774
20	Bulgaristan	22.725	28.166	32.974	29.404	26.769
	DİĞER	295.279	338.662	396.119	370.012	307.275
	TOPLAM	1.972.870	2.303.669	2.959.650	2.972.692	2.427.043

Kaynak: TradeMap

İtalya'nın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Çin, Almanya, Romanya, Polonya ve Avusturya'dır. Türkiye ise İtalya'nın en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 11. sırada yer almaktadır.

Mobilya Sektöründe Dış Ticaret Verileri ve Türkiye'nin Pazardaki Payı

Türkiye ile İtalya arasındaki dış ticaret rakamları incelendiğinde, 2007-2008 döneminde hem ithalatın (%-5,7) hem de ihracatın (%-4,5) değer bazında azaldığı dikkat çekmektedir.

Mobilya sektörü içerisinde yer alan ve Türkiye'den İtalya'ya gerçekleştirilen ihracat açısından önem arz eden ürün gruplarına ilişkin dış ticaret rakamları incelendiğinde, İtalya'nın 9403 GTIP kodu altında gruplandırılan "mobilyalar, aksam ve parçaları"nın Türkiye'den ithalatı bir önceki yıla göre 2008 yılında iki katına çıkmıştır. 2009 yılında ise, 2008 yılına oranla, aynı düzeyde kalmıştır. İtalya'nın aynı ürün grubuna ilişkin olarak dünya genelinden gerçekleştirdiği ithalat ise 2007-2009 yılları arasında azalma eğilimine girmiştir.

İTALYA'NIN MOBİLYA İHRACATI [Ürün Gruplarına göre değer (avro) bazında kümülatif veriler]

YIL	2008			2009			2009/5			2010/5		
	GTIP NO	TÜRKİYE	DÜNYA	PAY %	TÜRKİYE	DÜNYA	PAY %	TÜRKİYE	DÜNYA	PAY %	TÜRKİYE	DÜNYA
9401	12.838.649	2.908.874.771	0,5	13.092.445	2.349.681.986	0,6	4.443.343	1.000.421.848	0,4	6.113.420	1.002.087.499	0,6
940140	42.348	23.422.566	0,2	9.659	21.474.292	0,0	5.340	3.461.045	0,2	31.806	7.036.383	0,5
940161	3.786.254	1.419.021.220	0,3	3.451.942	1.148.450.572	0,3	980.566	490.997.755	0,2	2.219.742	476.315.973	0,5
940180	1.307.185	216.596.294	1,0	1.014.135	169.154.451	0,6	353.924	68.476.263	0,5	308.759	85.072.562	0,4
9403	59.565.608	6.344.564.265	1,0	50.912.052	4.866.827.464	1,0	18.330.915	2.012.028.663	0,9	20.153.076	2.060.791.579	1,0
940340	15.666.675	720.046.576	2,2				2.823.941	226.118.665	1,2	2.303.569	225.661.392	1,0
94034010	11.843.826	610.225.709	2,0	6.541.354	474.692.368	1,4	2.340.557	188.452.155	1,2	1.819.034	189.745.494	1,0
940350	2.554.181	419.090.159	0,6	2.541.354	323.359.464	0,8	890.406	130.148.536	0,7	881.042	121.759.396	0,7
94036010	4.176.568	646.463.791	0,9	5.893.083	532.832.347	1,1	1.802.271	217.151.864	0,8	2.375.983	223.526.095	1,1
94036030	765.056	24.350.389	1,5	68.495	18.512.410	0,4	41.697	8.193.474	0,5	40.134	7.380.523	0,5
9404	859.220	255.409.834	0,4	980.915	227.350.781	0,4	305.786	93.659.244	0,3	294.639	92.906.712	0,3

Kaynak: İtalyan İstatistik Enstitüsü (ISTAT)

İTALYA'NIN MOBİLYA İTHALATI [Ürün Gruplarına göre değer (avro) bazında kümülatif veriler]

YIL	2008			2009			2009/5			2010/5		
	GTIP	TÜRKİYE	DÜNYA	PAY %	TÜRKİYE	DÜNYA	PAY %	TÜRKİYE	DÜNYA	PAY %	TÜRKİYE	DÜNYA
9401	13.280.601	781.433.312	1,7	17.849.052	675.159.485	2,6	7.867.739	323.747.789	2,4	8.389.601	340.943.110	2,5
940140	2.981.891	26.944.058	11,1	3.922.892	23.318.054	16,8	1.761.793	9.850.472	17,9	1.144.303	9.624.991	11,9
940161	3.780.284	176.737.047	2,1	3.189.202	161.818.298	2,0	1.319.362	70.535.282	1,9	1.901.983	68.812.598	2,8
940180	542.774	34.108.765	1,6	1.303.019	32.591.546	4,0	454.002	14.291.303	3,2	749.715	20.443.009	3,7
9403	4.763.162	1.044.577.306	0,5	4.209.039	854.286.143	0,5	2.067.558	401.678.847	0,5	1.851.028	407.091.698	0,5
940340		27.682.381	0,0	19.432	23.717.705	0,1	12.473	10.196.737	0,1	44.357	11.190.830	0,4
94034010		21.445.654	0,0		18.575.907	0,0		7.890.760	0,0	19.090	9.468.963	0,2
940350	126.839	71.515.016	0,2	126.965	56.271.849	0,2	104.115	24.026.988	0,4	32.672	26.751.306	0,1
94036010	196.938	111.348.918	0,2	320.943	90.463.890	0,4	96.532	40.264.171	0,2	25.952	46.224.467	0,1
94036030		12.004.008	0,0		10.192.695	0,0		4.363.727	0,0	5.549	4.296.705	0,1
9404	1.061.093	177.013.268	0,6	4.801.564	169.933.338	2,8	1.127.104	65.853.056	1,7	2.360.443	69.040.910	3,4

Kaynak: İtalyan İstatistik Enstitüsü (ISTAT) /* Pay : Türkiye/Dünya * 100

Türkiye'den yapılan ithalata bakıldığında; 9401 GTIP kodu altında gruplandırılan oturmaya mahsus mobilyalar, aksam ve parçaları ithalatı genel anlamda 2007 yılından 2008 yılına geçerken azalmasına rağmen, 2009 yılında 2008 yılına oranla yaklaşık 4 milyon Avrodan fazla artış kaydetmiştir. Aynı ürün grubuna ilişkin olarak Türkiye'ye yapılan ihracat 2009 yılında 2008 yılına oranla düşüş kaydetmiştir.

9401 GTIP kodu altında yer alan 940140, 940161, 940180 GTIP kodlarıyla tanımlı mobilya ürünlerine bakıldığında; İtalya'nın Türkiye'den ithal ettiği mobilya ticaretinde 2007 ila 2009 yılları arasındaki dönemde en önemli değişimler, 9404 GTIP kodu altında gruplandırılan ürünlerin Türkiye'den İtalya'ya ithalatında ortaya çıkmıştır.

940140, 940161, 940180 GTIP kodlarıyla tanımlı mobilya ürünlerine ilişkin olarak, Türkiye'nin rakipleri karşısındaki durumu incelendiğinde; 940140 GTIP kodu altında gruplandırılan yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyaların (kamp ve bahçede kullanılan hariç) ithalatında Türkiye'nin 3.922.892 Avro ile Romanya'nın ardından 2.sırada (%16,82 pazar payı) yer aldığı görülmektedir. 940161 GTIP kodu altında gruplandırılan içleri doldurulmuş oturmaya mahsus mobilya ithalatında Türkiye'nin 3.189.202 Avro değerindeki ithalatıyla 10.sırada (%1,97 pazar payı); 940181 GTIP kodu altında gruplandırılan oturmaya mahsus diğer mobilyalar ithalatında 1.303.019 Avro değerindeki ithalatıyla 5.sırada (%4 pazar payı) ve 9404 GTIP kodu altında toplanan somyalar (koltuk yayaları hariç); döşek, yorgan, yastık, kuş tüyü yorgan vs. ürünler ithalatında 4.801.564 Avro değerindeki ithalatıyla 8.sırada (%2,83 pazar payı) yer almaktadır.

İtalya'da Mobilya Sektörüne İlişkin AB Normları

İtalya mobilya sektöründe ürünlerin güvenilirliği ve uygunluğu, genel olarak AB piyasasına giren tüm malların güvenilirlik ve uygunluğunu garanti altına alan 2001/95/ CE Sayılı AB direktifini benimseyen 6 Eylül 2006 tarihli ve 206 Sayılı "Tüketici Yasası" ile düzenlenmektedir. Söz konusu AB direktifi, üreticilerin sadece güvenilir malları piyasaya sürmesi konusundaki gereklilikleri düzenlemektedir.

Güvenlik kriterlerine ilişkin bir ürün hakkında spesifik AB normları yada ulusal düzenlemelerin mevcut olmaması halinde, bir mal (ürün), GUCE listesi kapsamında yayımlanmak suretiyle atıfta bulunulan AB normlarına uygun varsayılır. Söz konusu normların mevcut olmaması halinde ise, bir ürünün güvenliği söz konusu ürünün piyasaya çıkartılmış olduğu AB üyesi ülkedeki normlar, AB Komisyonu tavsiyeleri, esas alınarak değerlendirilir. Güvenlik şartlarına uygun olmayan ürünler yetkili otoriteler tarafından derhal piyasadan çekilir.

AB üyesi ülkelerdeki yetkili merciler, tehlikeli olduğu saptanan ürünler ve alınacak önlemler hakkında karşılıklı olarak birbirlerini bilgilendirmek zorundadır. Hızlı bir şekilde bilgi alışverişi yapılan bu sistemin adı "Rapid Alert System for non-food consumer product (RAPEX)" tir.

İSVEÇ MOBİLYA PAZARI

İsveç'in Mobilya İthalat ve İhracatı

İsveç'in mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; İtalya'nın mobilya ihracat ve ithalatının, ekonomik krizin yaşandığı 2009 yılı hariç, sürekli bir artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. İsveç'in mobilya ihracatı 2005 yılında 1,8 milyar \$ iken, 2009 yılında 2,1 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 1,6 milyar \$ iken, 2009 yılında 1,7 milyar \$ şeklinde kaydedilmiştir.

İsveç'in Mobilya İhracat ve İthalatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	373.150	620.531	431.196	702.896	505.400	867.895	540.285	908.859	409.751	580.598
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	26.358	21.145	29.260	23.757	28.339	32.865	30.945	29.737	27.960	29.191
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	1.273.342	850.461	1.435.331	974.681	1.740.487	1.236.197	1.901.183	1.324.955	1.523.250	955.274
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	156.151	189.615	171.433	220.598	204.822	286.487	197.530	293.519	149.577	224.837
TOPLAM		1.829.001	1.681.752	2.067.220	1.921.932	2.479.048	2.423.444	2.669.943	2.557.070	2.110.538	1.789.900

Kaynak: TradeMap

2009 yılında İsveç'in mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Norveç, Danimarka, Almanya, Finlandiya ve İngiltere'dir. Türkiye ise İsveç'in en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 30. sırada yer almaktadır.

İsveç'in Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Norveç	537.432	615.214	762.455	835.701	674.200
2	Danimarka	207.038	238.501	302.079	341.786	266.446
3	Almanya	139.656	147.056	177.940	215.592	218.291
4	Finlandiya	161.371	182.782	221.711	254.850	186.800
5	İngiltere	138.283	160.990	184.969	174.887	137.656
6	Fransa	84.609	103.342	121.358	144.659	117.980
7	A.B.D.	111.112	105.293	133.978	114.766	89.897
8	Belçika	49.890	47.952	61.044	77.483	60.309
9	Hollanda	63.161	72.640	86.024	88.789	49.128
10	İtalya	13.687	14.985	15.163	12.682	42.282
11	Polonya	31.267	32.687	41.371	48.834	40.027
12	İsviçre	41.726	47.971	58.128	61.803	34.269
13	İspanya	41.691	52.692	43.515	39.940	31.211

İsveç'in Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
14	Çin	2.423	6.834	17.076	23.328	17.427
15	Rusya Fed.	4.141	6.914	20.958	28.445	15.822
16	Japonya	8.698	9.972	9.487	10.872	9.667
17	Çek Cum.	5.469	7.882	13.574	12.730	9.557
18	Avusturya	6.737	8.857	9.556	10.508	8.685
19	Litvanya	3.457	7.953	15.230	15.557	8.518
20	Avusturalya	4.544	4.516	8.725	8.813	8.415
30	Türkiye	11.807	18.149	22.403	7.381	2.569
	DİĞER	160.789	174.037	152.301	140.524	81.386
	TOPLAM	1.829.001	2.067.220	2.479.048	2.669.943	2.110.538

Kaynak: TradeMap

İsveç'in en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Çin, Polonya, Almanya, Danimarka ve Norveç'dir. Türkiye ise İsveç'in en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 29. sırada yer almaktadır.

İsveç'in Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Çin	215.135	275.042	407.104	424.767	325.322
2	Polonya	208.558	258.123	372.641	432.765	268.540
3	Almanya	183.983	210.157	245.611	272.182	237.894
4	Danimarka	243.864	242.110	280.934	272.700	185.420
5	Norveç	111.083	148.071	186.276	185.614	131.766
6	Litvanya	89.626	104.339	126.758	141.268	107.362
7	İtalya	94.671	97.454	117.820	118.669	79.203
8	Finlandiya	68.334	70.927	86.367	79.247	61.248
9	Estonya	48.489	53.018	65.135	66.387	49.610
10	Vietnam	19.386	28.762	34.756	36.007	35.566
11	Slovakya	27.596	36.375	44.042	43.207	30.613
12	Romanya	42.878	47.185	43.192	35.968	22.789
13	Çin Tapei	12.657	16.816	26.706	25.899	18.045
14	Hollanda	17.433	20.264	28.960	30.693	17.210
15	Malezya	13.640	15.756	15.961	18.912	17.187
16	Çek Cum.	28.944	32.320	30.808	31.500	15.251
17	İngiltere	24.207	26.985	22.238	20.781	14.905
18	Portekiz	20.856	15.998	27.313	61.312	14.618
19	Hindistan	10.159	11.447	16.567	19.097	12.939
20	Endonezya	19.081	19.954	21.187	18.388	12.135
29	Türkiye	10.343	16.097	20.578	19.913	6.290
	DİĞER	170.827	174.733	202.485	201.787	125.982
	TOPLAM	1.681.752	1.921.932	2.423.444	2.557.070	1.789.900

Kaynak: TradeMap

İsveç Mobilya Pazarının Özellikleri ve Trendler

İsveç mobilya pazarı önceleri, oldukça güçlü ve geçerli bir yerleşik mobilya endüstrisi karakterine sahip idi. Son yıllarda her nasılsa, birçok küçük mobilya firması, düşük karlılık gerekçesi ile imalatlarını azaltmak, hatta işletmelerini kapatmak zorunda bırakılmıştır.

Buna rağmen, İsveç'te etkileyici büyüklükte paya sahip olan ve mobilya üretimi yapan büyük şirketler mevcuttur. Bunlardan en kayda değeri muhtemelen İkea olup şu anda bir kaç adet büyük mobilya fabrikasına sahiptir. Diğerleri ise, 3 adet fabrika ve 1900 adet çalışanı ile Kinarps ve European Furniture Group EFG'dir. Firmaların büyük çoğunluğu mobilyaları, kendi markaları altında satmaktadırlar. Bunun dışında, biraz daha arka planda aksiyon gösteren küçük marjlı firmalar mevcuttur. Örneğin Totebo AB adlı firma, 175 adet çalışana sahiptir. Belirtilmiş olan daha az tanınan fabrikalar daha çok yukarıda sözü geçen büyük firmalar için mobilya üretimi yapmaktadır ancak, tüketicinin bunu algılaması mümkün değildir.

İkea bildiğimiz anlamdaki "knock-down" tipindeki mobilyayı, mobilya piyasasına tanıtmıştır. Başka bir deyişle son kullanıcı, masayı veya sandalyeyi evde kendi kurmak durumundadır. Bu şekilde taşıma masrafları önemli ölçüde azaltılmış olup, bu da mobilyayı dünyanın herhangi bir bölgesinden bir diğer bölgeye gönderme işlemi ucuzlatmıştır.

Günümüzde İsveç Müşterisi, açık renkli ahşap objeleri (örneğin kayın, kayıntürü, meşe ve çamdan imal edilmiş ürünleri) tercih etmektedir. İsveç'te modanın mobilya üzerinde çok büyük bir etkisi vardır. Tasarım tipi mobilyaya büyük bir ilgi mevcuttur. İsveç'e Danimarka'dan ithal edilen mobilyalara olan ilginin sebebi budur. Jakobsen, Wegner ve bunun gibi tasarımcıların, İsveç piyasalarındaki isteklerin belirlenmesinde, çok büyük etkileri olmuştur. İsveçli tasarımcılardan Carl Malmsten, Jonas Bohlin ve Ake Axelsson yeni bir trend oluşturmada başarılı isimler arasında yer almaktadır. Ün kazanmış böyle diğer bir tasarım ustası da Yngve Ekströmdür, kendisi Lamino sandalyesinin babasıdır ve bu tasarımı ile 1999 yılında yüzyılın sandalyesi ödülünü almıştır. Ekström'ün adı 'Swedese' isimli şirketin sahibi olarak geçmektedir, Lamino sandalyeleri halen aynı firma tarafından üretilse de sahipleri değişmiştir.

10-15 yıldır ortaya çıkan yeni eğilim ise, birçok mobilya üreticisinin ağaç işçisi ücretlerinin daha düşük olduğu İsveç'in dışındaki ülkelerde üretim yapmalarındadır. Bu firmalar genelde yalnızca parçaları bir araya getirmekte ve bunları paketlenmiş olarak son kullanıcıya geri satmaktadır. Bu eğilim, ehliyetli işgücü olan ve uygun ham maddeye sahip ülkelere daha fazla fırsatlar sağlamaktadır.

Bambu, hasır ve metalden imal edilen mobilyalar pazarın büyük bir bölümünü kapsamaktadır. İsveç'te dikkat edilecek hususlardan biri, birçok insanın yağmur ormanları ağaçlarından imal edilen orman ürünlerini almaktan kaçındığıdır. Bu görüş, günümüzde kısmen değişmiştir. Örneğin, konu bahçe mobilyası olduğunda sert-ahşap terimi bu günlerde oldukça kuvvetli bir argüman halini almıştır. Bu türden imal edilmiş sert-ahşap sandalye ve masaları, çoğu zaman bir sertifika ile satılmaktadır. Sertifika ahşabın ekilmiş araziden geldiğini, menşenin global kamu teşkilatı tarafından korumaya değer bulunmuş ormanlardan olmadığını doğrular nitelikte olmalıdır.

Dağıtım Kanalları ve Pazar Erişimi

İsveç'te az sayıda bağımsız mobilya mağazalarının yanında ana tedarik kanalı olan büyük firmalar ve perakendeciler mevcuttur. Bunların arasında İkea en önemlisidir. Mio da İsveç içerisinde 70'den fazla mağazası olan bir firmadır. Bir diğer büyük perakendeci firma Europamöbler AB veya EM (Avrupa Mobilyaları Ltd) ki bu firmanın da, İsveç ve Finlandiya'da 70 kadar mağazası bulunmaktadır. Svenska Hem AB(İsveç evleri LTD) 43 büyük mağazaya, Möbelmasterna AB(Mobilya ustaları LTD) 34 mağazaya sahiptir.

Son yıllarda, İsveç'e komşu ülkeler İsveç içinde perakendeci mağaza zincirleri açmıştır. Meslea Danimarka firması olan JYSK Baddlager'in İsveç'te aşağı yukarı 100 adet mağazası vardır. Eski Norveç firması Skeidar AB, şu anda Mio'nun bir parçası haline gelmiştir. Bunun yanı sıra inşaat malzemeleri için zincir mağazalar mevcuttur. Bauhaus, Coop Forum, ICA hipermarketleri ve K-Rauta ki bunların birçoğu bahçe mobilyası satmaktadırlar.

Çoğu mobilya ürünü, yukarıda belirtilmiş olan perakendeci zincir mağazalarca satılırken, 100 kadar mağaza bu tür zincirlere ait değildir. Bu mağazalar bağımsız bir şekilde yine 30 kadar bağımsız ithalatçı kanalıyla mobilyalarını ithal etmektedirler.

Söz konusu mağazaların çoğu 26 üyeden oluşan, Mobilya İthalatçıları Ticaret Organizasyonu MİBO'ya aittir. MİBO, dönüşümlü olarak Sveriges Möbelhandlare veya 276 üyesi bulunan İsveç Mobilya Perakendeciler Birliği (SCM)'nin bir bölümüdür. Buna ilaveten bilinmesi gereken bir Avrupa organizasyonu FENA veya Avrupa Mobilya Perakendecileri Federasyonudur.

Fiyatlar ve Fiyatlandırma Yapısı

İsveç'te açık kaynaklardan, ihracatçı ve ithalatçı arasında uygulanan fiyat politikalarını öğrenmek mümkün değildir. Bu tür fiyatlar her zaman pazarlığa açıktır ve her ithalatçı tek tek aranıp her ürün üzerinde ciddi fiyat seviyeleri belirlemek üzere, ciddi görüşmeler yapılır. İkea ucuz mobilya ve en azından kabul edilebilir seviyedeki kalite anlayışı ile faaliyet göstermektedir. İkea, dünyaca tanınan bir marka olup birçok ülkede birebir aynı ürünleri satmaktadır. İkea'da ürün fiyatları, ürün bazında önemli farklar gösterebilmektedir. Örneğin Karlanda isimli Koltuk, üç kişilik oturma yeri, 'Gobo red' isimli kumaş kaplaması ile Amerika Birleşik Devletleri'nde 699 USD'den satılırken, aynı Sofa İsveç'te 4.795 sek yani yaklaşık 600 USD 'ye satılmaktadır. Aynı ürün, satıldığı ülke esas alınarak (KDV vb şartlar etkendir) fiyat değişiklikleri gösterebilmektedir. İkea'nın WEB sayfasından alınan bir bilgiye göre, elli farklı Ülkede 2000 tedarikçi firmanın mevcudiyeti ile tüm Karlanda Koltuklarının aynı tedarikçiden gelmesi gerekmemektedir.

Birçok farklı mobilya perakendecisi, çok daha yüksek fiyat standartları ile çalışmaktadır. A 3 oturmalı koltuk grubu ürünleri, yüksek prestijli bir üreticiden gelir ise, 30000 sek'e kadar fiyatlandırılabilir. Buradaki fiyat farkının kaliteyi yansıttığı, yani bu durumda ucuz olan İkea'dan 6 kat daha kaliteli bir ürün alınmış olabileceği anlamına gelmemektedir. Öte yandan, müşterilerin daha prestijli bir ürüne sahip olabilmek adına, fazla fiyat ödediği anlaşılabilmektedir.

Ticari Uygulamalar

Yabancı bir ihracatçının, İsveç'e mobilya satabilmesinin, bir kaç farklı yolu vardır. İlki ve belki de en kolayı, direkt olarak Ikea gibi, ithalatını kendi yapan büyük bir mobilya firmasına satış yapmasıdır. Bir diğer yol, zincir perakende mobilya mağazalarına, örneğin Mio'ya satmasıdır. Bu zincirler aynı zamanda bağımsız ithalatçılardan veya acentalardan ürün satın almaktadır, tabii bu tür firmalara satmak yerine takas yapmak da mümkündür.

Acentalar, genelde %10 oranında bir komisyon ile çalışmaktadır. Toptancı bir kaç firma da mevcuttur ancak birçoğu belli bir iki ülkenin dışında, mobilya ticareti yapmamakta veya özel ürün çeşitleri bazında çalışmaktadırlar. Genellikle İsveçli ithalatçı eğer bir zincir kuruluş ise, ihracat yaptığı firmayı harici bir anlaşma istemiyle ürünlerini birçok farklı firmaya satmasını engellemektedir. Eğer ihracatçı firma bir komisyon Acentası ile çalışıyor ise, bu acenta ürün ilgi alanlarına girdiği taktirde, birçok İsveçli firmaya ürünü satabilmektedir. Yeni ve tanınmamış üreticiler için direkt satışlar daha iyi bir çözüm sunarken, köklü mobilya fabrikaları, acentaları tercih edebilmektedir.

Kontrat Pazarı

İsveç'te mobilya satmak kapsamlı bir kontrat ile mümkündür. Bu uygulama, örneğin büyük bir hastane veya otel, tek seferde birçok mobilya ile döşenecek ise yaygın olarak kullanılmaktadır. İhracatçı Firmalar bu durumda bu tür büyük siparişleri, belirtilmiş olan zaman çerçevesinde, teslim etmekle yükümlüdür. Bu şekildeki son kullanıcılar, genellikle mobilyasını fuar veya teşhir odalarında sergileyen üreticilerden direkt olarak almaktadırlar.

Bunun yanı sıra kütüphane, çocuk kreşleri v.s. gibi halk binaları konusunda uzmanlaşmış, birçok iç dekorasyon mağazası mevcuttur. Çoğu zaman kullanılacak mobilyanın seçilmesi konusunda, çok önemli bir rol üstlenmiş olan mimarlar da görev almaktadır. Tüm belediyeler, devlet daireleri ve bakanlıklar kapsamında ele alınan daha büyük konumdaki kontratlar için çalışan aktörlerin, AB uygulamalarını içeren, halk prosedürlerini takip etme yükümlülüğü vardır. Özel şirketler şeklindeki diğer aktörler, normal şartlarda daha az resmi anlaşmaları tercih etmektedir. Yabancı bir üreticinin başarılı sonuçlar alabilmesi için, büyük bir dekorasyon mağazasına, yani oldukça aktif bir acenta veya satış temsilcisine sahip olması gerekmektedir. Anahtar konumdaki çalışanlar ve mimarlar, güncellenmiş fiyat listeleri, katalog ve broşürler ile konularında donanımlı olmalıdır.

Mutfak Dolapları ve Gardroplar

Mutfak dolapları, gardrop ve banyo mobilyaları ile alakalı pazar oldukça farklıdır. İsveç'te bu tür mobilya sabittir ve konaklayan veya ev sahibi, bu tür ekipmanı taşınsa dahi evde geriye bırakır. Mutfak kabinleri, banklar veya benzeri mobilyalar demirbaş olarak kabul edilmektedir. Bu pazardan pay almak düşüncesinde olan ihracatçı firmalar, doğrudan yeni binalar kuran inşaat firmaları ile temas kurmalıdırlar. Prefabrik veya birbirine bağlantılı evler inşa eden ve doğrudan son kullanıcıya satışını yapan müteahhit firmalar da mevcuttur. Son yıllarda İsveç'te bu pazar durgunluk göstermekle birlikte, hala varlığını korumakta ve az da olsa iyileşme göstermektedir.

Bireysel ev veya apartman sahipleri bu sebeple mutfak üreticilerinin ilgi odağı halini almış olup, kendi binalarına sahip olan mobilya üreticileri bu binaları reklam ve teşhir amaçlı kullanıma açmışlardır. Ikea veya başka bir mobilya perakendecisinden neredeyse tam olan bir mutfak satın almak mümkündür.

Yabancı üreticiler, İsveç pazarına girmekte biraz zorluk yaşamaktadır. Bunun nedeni, İsveç'in mutfak tasarımlarının nasıl görünmesi gerektiği konusunda kuralcı standartlar getirmiş olmasıdır. Danimarka da bu alanda baskındır. Pazardaki büyük İsveç firmalarından birinin, üçü Danimarka'da biri İngiltere'de olmak üzere fabrikaları bulunmaktadır. İsveç'te lüks mutfaklar için mimarlar tarafından tasarlanmış küçük bir pazar da mevcuttur. Çünkü bunların birçoğu oluşturulmuş olan İsveç standardının evvelinde muhtemelen var olan firmalardır.

Pazar Erişimi

İsveç'te mobilya ithalatçılarının birçoğu, İsveçin güneyinde ikamet etmektedir. Örneğin Ikea'nın merkez ofisi Almhult'dadır. Euproamöbler'in Jönköping'de ve Mio'nun Tibro'dadır. Bu sebeple, yalnızca Stockholme değil, 350 km güneyinde yer alan Jönköping ve dolaylarına da seyahat etmek gereklidir. Bu mekânlara, tren veya toplu taşıma araçları ile ulaşım sağlansa dahi, Jönköping başlangıç alınarak, araba ile ulaşım tavsiye edilmektedir.

Teslimatlar, Avrupa içerisinde sipariş verildikten 10 hafta içerisinde yapılabilirken, Uzakdoğu ile yapılan ticarete bu süre, en azından 3 ay veya daha uzun olabilmektedir. Mobilya alışverişi için en uygun sezon sonbahardır, bu da ithalatçıların mobilya akışının sağlanması bakımından, siparişlerini ilkbahar sonu veya en geç yazın erken dönemlerinde vermeleri gerektiği anlamına gelmektedir. Temmuz ve Ağustos ayları, İsveç'de tatile çıkılan aylar olduğundan, malların nakliyesini ve diğer resmi işleri gerçekleştirmek daha zor olmaktadır. İsveç müşterisi, zamanında yapılan teslimatlara alıştıdır. Mobilya hem ağır, hem de stokta tutulması pahalı olan ne ithalatçının, nede toptancının uzun süre depolayamayacağı bir üründür. Eğer müşterinin aradığı ürün o anda mevcut değilse, satıcının bu satışı kaybetmesi çok olası bir ihtimaldir. İnsanlar, örneğin bir koltuğu değiştirmeye karar vermiş ise, teslimat için çok uzun beklemek istemez. Çoğu zaman, koltuğu o anda eve götürmek veya en geç bir hafta içinde teslim edilmesini beklerler. Eğer iki seçenek de mümkün değilse, müşteri başka bir mağazaya geçer. Ödemeler ise, ithalatçı ve ihracatçı arasında, genelde 30 gün içinde net anlaşmalar sonucunda oluşturulan faturalar ile yapılmaktadır, en azından Avrupa içerisinde bu şekildedir. Ortadoğu ve Uzakdoğu ile ise özel şartlarda anlaşmalar daha yaygın olup, Uzakdoğu'dan alım yapıldığında akreditif mektubu seçeneği kullanılmaktadır.

Ticaret marjları ve zamlar oldukça değişken olmakla birlikte bu husustaki altın kural, toptancının son kullanıcıya ulaşan fiyatlarını yakalamak açısından, ex-fabrika çıkışının ikiye katlanması gerektiğidir. Bunun haricinde katma değer vergisi(Vat) dediğimiz hem müşterilerin hem diğer katılımcıların ödemesi gereken bir vergi türüdür. Vat şu anda toptancı fiyatının %25'idir.

Gümrük İşlemleri

1995'den buyana İsveç, Avrupa Birliğinin bir üyesi olduğu için Birliğin tüm mevzuatına uymaktadır. Günümüzde İsveç'te birçok mobilya tipi, gümrük işlemlerine tabi değildir. Konuya ilişkin detaylı bilgilerin Taric'in WEB sayfasından temin edilmesi mümkündür. Buna rağmen hasırdan imal edilmiş mobilya ve diğer

malzemelerden imal edilmiş mobilyalar (CN9401.5000 ve 9403.8000) %5,6'lık bir gümrük işlemine tabiidir. Mutfak mobilyası için ise %2,7'lik bir vergi söz konusudur (CN 9403,410 ve 9403,4090). Ancak bu CN numaraları Taric'de bulunmamaktadır. GSP (tercih edilen genel sistem) ve ACP ülkelerinin (Afrika, Karibik adaları ve Pasifik Adaları) yanında Avrupa Birliği ile el sanatı konusunda anlaşma yapmış ülkeler vergiden muaftırlar. Bu konuda Taric'in WEB sayfasından detaylı bilgi alınması mümkündür.

İthalat Uygulamaları

Phyto-sanitary sertifikaları denilen ve bazı ithal edilen ürünleri kapsayan uygulama, EC'ye ithal edilen mobilyanın tehdit altındaki türden ormanların veya ağaçların kesilmesi halinde yok olma tehlikesi yaratmayacağını garanti etmek amacıyla yapılmıştır. Bu sertifikalar, ihracatçı ülkelerin otoriteleri tarafından yapılan detaylı bir kargo denetlemesi neticesinde onaylanmalıdır. CITES adındaki Kuruluş da yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan türleri ayrıca yaban fauna ve florasını korumak adına uluslararası ticaret alanında kısıtlamaları belirlemektedir. Örneğin, 2003'de İsveçli ithalatçılar CITES tarafından koruma altına alınan ürünlerin ithalatı için özel bir izin almak durumunda idi. Bazı türlerin FSC sertifikası dediğimiz (Orman Yönetimi Konseyi) sertifika haricinde satış yapması yasaktır.

Açık Ticaret Kapısı İsveç

Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelerin İsveç pazarına ihracatlarını kolaylaştırmak adına, İsveç hükümeti, "İsveç Açık Pazar Kapısı"nı yarattı. Lokasyonu Ulusal Ticaret Kurulu'nda olan bu kurum İsveç'in yabancı ticaret ve ticaret politikaları hususundaki devlet acentasıdır.

Açık Ticaret Kapısı'nın kuruluş sebebi, ihracatçıları kurallar ve uygulamalar hakkında bilgilendirip, araştırmaları desteklemenin yanı sıra ticarete engel olan bariyerleri ortadan kaldırmak ayrıca, İsveç ve Avrupa Birliği ticaret politikaları ve geliştirme stratejilerine olumlu yönde tesir etmektir.

Kalite Standartları

Uzun yıllardır mobilya ürünlerini test etmek amacıyla 'Möbelfakta' isimindeki İsveç sistemi bulunmaktadır. Bu sistem, İsveç Mobilya Endüstrisi Birlikleri ve işbirliği halinde olan firmalar tarafından geliştirilmiştir. Bu sembole sahip olabilmesi için mobilya niteliği taşıyan ürünün kalitesinin çok detaylı bir şekilde incelenmesi ve oldukça kapsamlı bir test programından geçmesi gerekmektedir. Günümüzde bu testler örneğin 'SP' yani İsveç Ulusal Test ve Araştırma Enstitüsü tarafınca yapılmaktadır. Güvenlik, güç ve dayanıklılık (performans), ateşe karşı dayanıklılık, yüzey dayanıklılığı ayrıca kaplama kılıfları test edilmektedir. Bu testleri geçen ürünler 'Möbelfakta' etiketi almaktadır. İthal edilmiş ürün, genellikle ithalatçı tarafından test ettirilmek üzere gönderilir. Bu arada, Avrupa dahilinde mevcut tüm diğer sertifikalı test enstitülerinin yapmış oldukları testlerin de belirtilmesi gerekmektedir. Şayet ürünün kalite standardı yeterince yüksek ise Möbelfakta etiketini veren aynı zamanda bu etiketi alabilmek için başvuru alan kurum "Furniture Industry Development AB"dir. Etiket verildiği tarihten itibaren 5 yıl süreyle geçerlidir.

Göz önünde bulundurulması gereken diğer uygulamalar da, örneğin tüketiciler için standartları belirleyen kurum olan İsveç Tüketici Acentası'nın yapmış olduğu uygulamalardır. Örneğin kaplanmış bir mobilya, yanan bir sigaranın düşmesi sonucunda imal edildiği kumaşın ateş almaması bakımından, ateşe dayanıklı

olmalıdır. Köpük plastik malzemeden imal edilmiş ve freon gazı içeren malzemeler bunun yanı sıra boya ve yapışkan maddelerin içerisinde bulunan yüksek formaldehide seviyeleri de kullanılması yasak maddelerdir. Bunun haricinde “Ürün Güvenlik Hareketi” vardır ki, bu hareket ithalatçıyı/üreticiyi kullanıcıya veya üçüncü taraflara karşı malın zarar görmesi halinde sorumlu kılar. Bu kural, mobilya konusunda da işler durumdadır. Bunun yanı sıra İsveç Tüketici Satış Hareketi iki yılla limitli bir süre içerisinde tüketici ve satıcı arasındaki anlaşmayı sağlamak amacıyla üründen şikâyetçi olma hakkını taahhüt etmektedir. Bu durum garanti hakkı ile aynı kapsamda alınmasa da, tüketicinin şikâyet hakkını kullanmasını ve doğruluğunu ispat edebildiği takdirde, ürünün zarar görmüş olması veya durumunun kötü olmasına bağlı olarak tazminat bedeline hak kazanmasına yol açar. Bu sebeple birçok satıcı kurum ihracatçı firma ile kontratlarına, müşteri tarafından talep edilebilecek tazminat ve ödeme konusunda taahhüt altına girmeleri gerektiği takdirde olası durumlar ile ilgili bir kural eklemektedir. Kanunları uygulama konusu ithalatçı firmanın sorumluluk kapsamına girse de ihracatçının da sonradan beklenmedik sürprizler ve ihtilaflar ile karşı karşıya kalmaması açısından bu kanunların bilinmesi tavsiye edilmektedir.

Pazar Fırsatları ve Ticaret Fuarları

İsveç'teki en önemli mobilya fuarı Stockholm'de her yılın Şubat ayı başında düzenlenmektedir. Son yıllarda, yılda 500'den fazla firma ürünlerini İsveç ithalatçılarına ve son kullanıcıya göstermek amacıyla bu mekânı tercih etmektedir. Bir diğer önemli pazar bölgesi Kopenhagen'deki İskandinavya Mobilya Fuarı'dır. İskandinavya'daki fuar ve teşhir alanları için Fairlink WEB sayfasından yararlanılabilmektedir.

İsveçli ithalatçılar her zaman yeni ürünleri takip etmektedir. Bağımsız ithalatçılar, pazar bilgileri, desen yenilikleri vb gibi konularda ihracatçının bilgi sahibi olmasını sağlamak amacıyla ihracatçılarla ortak olarak çalışmaktadırlar. Bunun yanı sıra satış konusunda ilgi alanlarına giren yeni tip mobilyalar bulma konusunda da katılımcı olabilmektedirler. İthalatçılar için önemli olan konu teslimatların güvenilir olmasıdır. Satışların sonbahar aylarında yoğunlaşması mazeret olarak kabul edilmemekte dolayısıyla, geç teslimat hoş karşılanmamaktadır. Geç gelen mobilyanın bir sonraki sonbahara dek satılamayacağı gerçeği, o zamana dek bu mobilyanın modasının geçmesine neden olacaktır. Ayrıca, yapılan anlaşma sonucunda başarılı bir ticaret olması, İsveç müşterileri için zevkli bir desen ve serbest rekabet fiyatları gibi iki eşit derecede önemli önkoşula bağlıdır.

JAPONYA MOBİLYA PAZARI

Japonya’da yaşam alanlarının darlığı ve büyük şehirlerde insanların çoğunluğunun 20-50 m²’lik küçük alanlarda yaşamaları nedeniyle insanlar katlanabilir, yer kaplamayan, pratik ve portatif mobilyalara ihtiyaç duymaktadır. İthalat büyük ölçüde Çin, Endonezya ve Vietnam gibi ülkelerden yapılmaktadır.

1970’li yıllarda 2.dünya savaşının yaşanması ve hemen ardından evlenip yeni ev kuranların sayısının ve çocuk nüfusunun artması Japonya iç pazarında mobilya talebinin artmasına yol açmıştır. Söz konusu dönemde Japon ekonomisinin gelişmesi de ortalama geliri artırarak, pahalı mobilya satışlarını yükseltmiştir. Japonya’da bu dönemde Avrupa tarzı odalara, masa ve sandalye gibi ayaklı mobilyalara karşı talep artmıştır.

1980’li yıllarda Japonya mobilya pazarında gelişmeler yavaşlamış ancak, 1988 yılından 1991 yılına kadar geçen sürede Japonya ekonomisi en çok geliştiği döneme girdiğinden bu dönemde Japonya’da pahalı ve ithal mobilyaların satışı hızla artmıştır.

1990’lı yıllarda durağan ekonomi nedeniyle tüketim azalmış ve bu mobilya sektörünü de olumsuz yönde etkilemiştir. Söz konusu dönemde Japon mobilya piyasası küçülmüş ancak, ithal mobilya satışında yavaşlama olmamıştır. Japon üretimi mobilyalara karşı talep azalmış ve Avrupa, Amerika ve Asya’nın çeşitli ülkelerinden ithal edilen mobilyalara karşı eğilim artmıştır.

2000’li yılların başlarında ekonomik koşullar düzelmesine rağmen, bunun mobilya piyasasına bir etkisi olmamış hatta 2008 yılında yaşanan ekonomik kriz nedeniyle Japonya’da mobilya pazarı daralmıştır. Ayrıca, ithal mobilyalardan Asya ülkesi menşeli olup, fiyatı düşük olanlar tercih edilmeye başlanmıştır.

Japonya’nın Mobilya İthalat ve İhracatı

Japonya’nın mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; İtalya’nın mobilya ihracat ve ithalatının, ekonomik krizin yaşandığı 2009 yılı hariç, sürekli bir artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. Japonya’nın mobilya ihracatı 2005 yılında 873 milyon \$ iken, 2009 yılında 1 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 4,9 milyar \$ iken, 2009 yılında aynı değerde kaldığı dikkat çekmektedir.

Japonya'nın Mobilya İhracat ve İthalatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	740.272	1.734.698	803.088	1.864.966	920.886	2.022.878	1.176.224	2.134.637	923.898	1.618.510
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	60.225	48.713	63.560	51.923	62.380	50.752	67.353	56.321	47.871	57.466
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	60.704	2.288.778	59.765	2.333.034	69.554	2.374.211	79.224	2.463.026	46.060	2.308.019
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	12.546	878.089	9.578	874.733	12.392	859.957	19.574	923.724	19.898	961.585
TOPLAM		873.747	4.950.278	935.991	5.124.656	1.065.212	5.307.798	1.342.375	5.577.708	1.037.727	4.945.580

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Japonya'nın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Çin, ABD, Tayland, Meksika ve K.Kore'dir. Türkiye ise Japonya'nın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 13. sırada yer almaktadır.

Japonya'nın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Çin	178.446	199.976	202.378	252.932	309.274
2	A.B.D.	269.365	283.306	291.208	333.103	230.607
3	Tayland	43.959	54.793	65.288	86.928	64.639
4	Meksika	11.443	27.991	48.123	71.803	59.447
5	Kuzey Kore	37.008	33.944	36.486	49.824	51.411
6	İngiltere	80.680	78.382	100.882	104.525	41.079
7	Kanada	18.110	18.618	30.293	39.446	35.430
8	Çin Tapei	37.349	24.227	37.008	30.759	32.137
9	Endonezya	23.834	12.217	17.416	25.062	22.631
10	Brezilya	8.452	11.784	18.184	26.417	22.078
11	Malezya	15.560	15.818	15.237	23.256	18.629
12	Hollanda	3.028	8.790	12.009	38.397	13.455
13	Türkiye	2.664	6.833	15.472	26.498	13.118
14	Singapur	8.643	11.977	17.509	43.074	12.515
15	Filipinler	9.479	9.947	12.007	16.464	10.617
16	Hong Kong	13.944	14.003	17.437	21.841	10.363
17	Avusturalya	6.818	7.473	12.424	17.114	8.937
18	Almanya	5.966	11.722	16.770	23.412	8.174
19	Vietnam	5.977	14.192	15.174	14.436	7.609
20	Belçika	5.971	13.394	10.681	9.046	6.822
	DİĞER	87.059	76.601	73.222	88.036	58.757
	TOPLAM	873.747	935.991	1.065.212	1.342.375	1.037.727

Kaynak: TradeMap

Japonya'nın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Çin, Vietnam, Tayland, Endonezya ve Malezya'dır. Türkiye ise Japonya'nın en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 25. sırada yer almaktadır.

Japonya'nın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Çin	2.483.372	2.684.986	2.869.162	3.169.605	2.879.379
2	Vietnam	222.189	250.729	282.320	308.060	339.539
3	Tayland	331.941	312.159	292.663	261.594	226.503
4	Endonezya	197.473	195.038	200.174	221.339	223.603
5	Malezya	178.739	186.347	180.291	209.850	216.778
6	Çin Tapei	288.042	269.037	252.116	261.921	215.048
7	Meksika	184.445	201.897	249.773	213.907	139.918
8	A.B.D.	187.332	188.602	151.497	126.468	91.876
9	İtalya	182.208	173.178	160.120	128.351	90.998
10	Almanya	162.973	173.983	173.975	152.700	87.052
11	Avusturya	75.717	78.746	84.261	92.691	73.941

Japonya'nın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
12	Filipinler	70.996	50.542	51.504	52.940	63.428
13	Kuzey Kore	63.025	59.161	45.452	43.098	39.992
14	Danimarka	80.515	62.916	57.883	53.717	39.174
15	İngiltere	78.975	64.611	63.330	73.382	36.851
16	Kanada	16.424	16.080	18.622	14.316	26.355
17	Polonya	6.244	14.056	16.732	31.176	24.498
18	Fransa	25.221	24.604	29.373	26.636	19.414
19	Norveç	16.830	17.380	16.451	13.328	12.629
20	İsveç	10.575	13.198	12.965	15.619	11.884
25	Türkiye	934	833	2.210	5.498	5.496
	DİĞER	86.108	86.573	96.925	101.511	81.227
	TOPLAM	4.950.278	5.124.656	5.307.798	5.577.708	4.945.580

Kaynak: TradeMap

Japonya'ya Mobilya İhracatında Uyulması Gereken Prosedürler

Japonya'ya mobilya ihraç edebilmek için ortak çalışılabilecek bir Japon firması bulmanın faydalı olacağı düşünülmektedir.

KANADA MOBİLYA PAZARI

Kanada'nın Mobilya İç Ticareti

- 2005 yılında 13,5 milyar Kanada Doları olan perakende mobilya satışları, 2008 yılında 16 milyar Dolara yaklaşmış, 2009 yılında ise küresel krizin etkisiyle 14,5 milyar Dolara gerilemiştir.
- Mobilya satışlarının yaklaşık olarak 2/3'ü doğrudan mobilya mağazaları, kalan 1/3'ü ise ev döşeme mağazaları tarafından gerçekleştirilmektedir.
- 2009 yılında mobilya perakende satışlarının (14,5 milyar \$), Kanada'nın toplam perakende satışları (415,4 milyar \$) içindeki payı %3,5 düzeyinde seyretmiştir.

Kanada'nın Mobilya İthalatı

Genel İthalat:

- Kanada'nın toplam mobilya ithalatı 2005 yılında 4,1 milyar ABD Dolarından, 2008 yılında 5,4 milyar Dolara yükselmiş, ancak 2009 yılında dünya genelindeki ekonomik daralmanın etkisiyle mobilya ithalatı 4,2 milyar Dolar ile tekrar 2005 yılı seviyelerinde gerçekleşmiştir.
- İthalatın GTİP bazında dağılımına bakıldığında, %23,4 ile 9401.90 pozisyonunda yer alan "*mobilya aksam ve parçalarının*" ilk sırayı aldığı, bu ürünü %15,1 ile 9401.61 pozisyonunda yer alan "*oturmaya mahsus mobilyalar*" ve %14 ile 9403.60 pozisyonunda yer alan "*diğer mobilyaların*" takip ettiği görülmektedir.
- Ülke bazında bazıldığında toplam ithalatın %37,8'i ABD'den; %33'ü Çin'den ve %9,8'inin ise Meksika'dan gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu ülkeleri, Vietnam ve İtalya takip etmektedir.

Türkiye'den İthalat:

- Türkiye, Kanada'ya mobilya tedarik eden ülkeler sıralamasında yaklaşık 4 milyon \$ değer ve toplam içerisinde binde 1'lik ülke payı ile 35'inci sırada yer almaktadır.
- Ülkemizin Kanada'ya olan mobilya ihracatının %74'ünü, 9401.90 pozisyonunda yer alan "*mobilya aksam ve parçalarının*" oluşturduğu anlaşılmaktadır.
- Kanada'nın 9401.90 pozisyonundan ülke bazında ithalatı incelendiğinde, Türkiye tedarikçi ülkeler arasında 14'üncü sırada yer almaktadır. İlk üç sırayı yine ABD, Meksika ve Çin almaktadır.
- Türkiye'nin göreceli olarak kuvvetli olduğu diğer iki ürün grubu ise 9403.60 ve 9403.90 pozisyonlarında yer alan mobilyalardır.

Kanada'nın Mobilya Sektörüne Uyguladığı Gümrük Vergileri

- Mobilya ürünleri ithalatında uygulanan gümrük vergileri ürüne göre %0 ile %15,5 arasında değişmekte, genel olarak ise %8 veya %9,5 oranı uygulanmaktadır.

- Kanada ülkemizde aralarında bulunduğu Gelişme Yolundaki ülkelerden (GYÜ) yapılan ithalatta Genel Tercihli Tarife (GPT) oranı uygulamaktadır.
- Türkiye’den ihraç edilen mobilyaya uygulanan gümrük vergisi tespitinde öncelikle “Applicable Preferential Tariff” bölümüne bakılması ve ilgili tarife pozisyonunda yer alan ürün karşısında GPT bulunması halinde, GPT oranının dikkate alınması, ilgili ürün karşısında GPT oranı belirtilmemişse MFN oranının dikkate alınması gerekmektedir.

Örnek 1: 9401.30.10 tarife pozisyonunda yer alan ürün ithalatında MFN %8 ve GPT %5 olarak görünmektedir. Türkiye’den bu ürünün Kanada’ya ithalatında, ithalatçı %5 gümrük vergisi ödeyecektir.

Örnek 2: 9401.51.10.00 tarife pozisyonunda yer alan ürün ithalatında MFN %9.5 olup, Applicable Preferential Tariff bölümünde bu ürün için GPT oranı öngörülmemiştir. Bu durumda, MFN vergisi olan %9,5’in ithalatçı tarafından ödenmesi gerekmektedir.

- Türkiye’den gönderilen ürünlerin GPT oranından faydalanabilmesi için sevkiyat eşliğinde Form A veya İhracatçı Menşe Beyanının mutlaka bulunması gerekmektedir. Aksi takdirde gönderilen ürüne MFN oranı uygulanmaktadır.

Kanada’ya Mobilya İhracatında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Tercihli gümrük vergisinden faydalanabilmek için ürünün Menşe Belgesi (Form A veya İhracatçı Menşe Beyanı) eşliğinde gönderilmesi gerekmektedir.
- Doğal olarak, demonte ihracat maliyet açısından avantajlar taşımaktadır.
- Ürünlerin etiketlenmesinde İngilizce ve Fransızca bilgilerin yer alması gerekmektedir. (<http://laws.justice.gc.ca/en/C-38/>)
- ISO sertifikasının bulunması Kanada’lı tüketiciler üzerinde olumlu etki bırakmaktadır.
- Mobilya’nın “ateş alma” (flammability) standartlarına uygun olması gerekmektedir. Detaylı bilgi için:
  - Zarar Oluşturabilen Ürünler Kanunu : <http://laws.justice.gc.ca/en/H-3/>
  - Upholstered Furniture Action Council : <http://www.ufac.org/industryresources.htm>
  - Tekstil etiketleme kuralları için : <http://www.competitionbureau.gc.ca/eic/site/cb-bc.nsf/eng/home>
- Genel standartlar için : <http://www.tpsgc-pwgsc.gc.ca/cgsb/com/index-e.html#4>

Kanada Mobilya Sektörü Hakkında Yararlı Adresler

- İthalatçı listesi : <http://www.ic.gc.ca/eic/site/cid-dic.nsf/eng/home>
- Gümrük vergileri: <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/trade-commerce/tariff-tarif/menu-eng.html>
- Ticareti Kolaylaştırma Ofisi: <http://www.tfoCanada.ca/>
- Quebec Mobilyacılar Derneği : <http://www.qfma.com/>
- Kanada Ev Döşemeciler Birliği: <http://www.chfaweb.ca/i-links.html>
- Kanada Mobilya Endüstrisi: <http://www.canadianfurniture.com/>
- Kanada Ev Döşeme pazarı : <http://www.tchfm.com/2010/en/index.html>

DİKKATE ALINAN MOBİLYA ÜRÜNLERİ HS KODLARI

- 9401.30 Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler
- 9401.40 Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahçede kullanılanlar hariç)
- 9401.61 Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar (İçleri doldurulmuş, kaplanmış olanlar)
- 9401.69 Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar (Diğerleri)
- 9401.71 Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar (İçleri doldurulmuş, kaplanmış olanlar)
- 9401.79 Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar (Diğerleri)
- 9401.80 Oturmaya mahsus diğer mobilyalar
- 9401.90 Aksam ve parçalar
- 9403.10 Bürolarda kullanılan türden metal mobilyalar
- 9403.20 Metalden diğer mobilyalar
- 9403.30 Bürolarda kullanılan türden ahşap mobilyalar
- 9403.40 Mutfaklarda kullanılan türden ahşap mobilyalar
- 9403.50 Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar
- 9403.60 Diğer ahşap mobilyalar
- 9403.70 Plastik maddelerden mobilyalar
- 9403.90 Aksam ve parçalar

KANADA'NIN SON BEŞ YILLIK HS KOD BAZINDA MOBİLYA İTHALATI (US Dolar)						
HS KOD	2005	2006	2007	2008	2009	2009 Pay (%)
940190	1.532.173.518	1.535.956.387	1.597.708.884	1.310.208.031	994.424.925	23.43
940161	460.000.493	655.386.288	751.232.722	786.880.637	640.217.139	15.08
940360	534.855.595	604.391.347	689.960.925	747.498.419	596.508.854	14.05
940320	389.395.012	423.116.573	479.089.579	540.556.839	450.016.029	10.60
940390	350.141.232	413.294.263	491.921.121	517.590.873	380.439.252	8.96
940350	227.734.455	283.595.384	300.390.608	327.401.539	284.231.915	6.70
940179	96.466.637	111.250.417	129.056.513	146.240.699	138.546.477	3.26
940171	89.770.291	116.617.529	132.600.746	159.984.483	136.578.279	3.22
940340	59.046.825	67.573.992	119.766.053	156.549.268	107.900.983	2.54
940310	114.262.676	125.862.782	139.584.924	145.131.291	105.943.330	2.50
940370	61.592.873	77.526.062	87.694.498	98.048.659	92.416.440	2.18
940330	74.724.206	99.044.369	114.775.863	125.305.084	87.373.980	2.06
940130	70.415.371	95.663.750	105.424.422	114.087.477	86.018.884	2.03
940180	28.641.539	36.517.095	41.029.074	69.665.534	67.848.397	1.60
940169	61.443.601	68.253.530	71.470.446	67.490.852	51.626.803	1.22
940140	26.022.229	34.651.036	31.142.618	42.113.441	24.942.048	0.59
TOPLAM	4.176.686.553	4.748.700.804	5.282.848.996	5.354.753.126	4.245.033.735	100

KANADA'NIN ÜLKE BAZINDA SON DÖRT YILLIK MOBİLYA İTHALATI (US Dolar)						
NO	ÜLKE	2006	2007	2008	2009	2009 Pay (%)
1	ABD	2.014.212.601	2.154.469.151	2.127.554.020	1.604.869.139	37.81
2	ÇİN	1.284.066.957	1.553.690.290	1.683.168.120	1.399.120.608	32.96
3	MEKSİKA	545.377.309	580.821.026	501.602.201	415.483.417	9.79
4	VİETNAM	59.123.486	94.044.892	134.383.401	113.441.875	2.67
5	İTALYA	104.962.765	110.818.831	128.707.675	107.783.238	2.54
6	MALEZYA	100.975.889	111.146.805	106.969.360	79.960.081	1.88
7	POLONYA	74.191.828	87.131.299	95.157.522	72.364.722	1.70

KANADA'NIN ÜLKE BAZINDA SON DÖRT YILLIK MOBİLYA İTHALATI (US Dolar)

NO	ÜLKE	2006	2007	2008	2009	2009 Pay (%)
8	TAYVAN	57.424.619	60.558.934	61.192.213	46.331.077	1.09
9	ALMANYA	56.146.609	72.173.193	66.391.174	45.226.184	1.07
10	ENDONEZYA	43.519.407	47.541.740	50.634.028	38.671.114	0.91
11	JAPONYA	22.747.202	30.149.374	40.625.521	32.559.856	0.77
12	TAYLAND	32.890.264	29.053.494	32.738.451	26.835.031	0.63
13	İSVEÇ	32.869.296	29.844.527	27.571.606	21.269.887	0.50
14	FRANSA	18.536.581	18.146.102	16.572.794	17.881.294	0.42
15	AVUSTURYA	13.597.088	15.383.511	18.177.894	15.167.679	0.36
16	GÜNEY KORE	14.949.115	16.206.842	14.091.550	14.967.624	0.35
17	SLOVAKYA	37.841.300	35.724.109	20.357.255	14.915.630	0.35
18	LİTVANYA	15.955.033	16.134.457	19.795.940	14.891.906	0.35
19	DANİMARKA	20.877.939	18.680.435	17.521.089	12.854.299	0.30
20	NORVEÇ	8.028.316	10.539.233	13.336.570	11.488.892	0.27
21	HİNDİSTAN	12.196.491	17.669.759	12.579.535	11.278.747	0.27
22	BREZİLYA	22.191.109	22.392.439	14.466.261	10.406.652	0.25
23	SLOVENYA	7.856.730	9.288.840	11.630.384	10.273.652	0.24
24	İNGİLTERE	14.586.432	9.719.123	11.733.987	8.841.910	0.21
25	Re-Imports Canada	4.550.554	6.263.783	7.314.234	8.253.142	0.19
26	ÇEK CUMHURİYETİ	10.527.295	11.611.985	12.009.607	8.144.890	0.19
27	FİLİPİNLER	8.814.390	9.656.425	9.704.355	6.797.957	0.16
28	İSRAİL	3.408.104	3.128.088	4.622.218	6.747.585	0.16
29	İSPANYA	6.673.306	7.868.867	7.718.724	6.028.265	0.14
30	RUSYA FEDERASYONU	4.804.317	3.577.193	4.849.617	5.904.259	0.14
31	ROMANYA	12.526.806	10.356.053	8.984.043	5.887.091	0.14
32	MACARİSTAN	4.503.654	6.252.995	5.973.295	5.701.021	0.13
33	GÜNEY AFRIKA	23.981.179	20.108.360	12.204.465	4.615.041	0.11
34	HONDURAS	883.106	1.637.941	3.575.045	4.376.413	0.10
35	TÜRKİYE	3.462.218	4.249.785	3.601.159	4.042.620	0.10
36	FİNLANDİYA	6.398.641	9.399.005	10.913.620	3.844.221	0.09
37	BULGARİSTAN	2.959.241	3.042.237	3.648.750	2.963.230	0.07
38	HONG KONG	4.704.862	4.752.017	5.299.303	2.424.298	0.06
39	PORTEKİZ	1.270.902	890.152	1.633.582	2.179.024	0.05
40	ARJANTİN	6.288.858	6.286.743	3.483.090	2.073.845	0.05
41	BELÇİKA	3.408.150	3.608.618	3.304.720	2.060.195	0.05
42	İSVİÇRE	2.404.240	1.299.657	2.362.084	1.750.840	0.04
43	BOSNA HERSEK	538.857	1.164.266	1.851.459	1.614.194	0.04
44	HOLLANDA	3.202.502	2.105.140	1.431.807	1.607.116	0.04
45	LETONYA	3.168.536	816.397	1.271.659	1.521.972	0.04
46	SİRBİSTAN	138.607	789.258	869.916	1.236.077	0.03
47	UKRAYNA	923.365	992.120	1.359.288	1.143.259	0.03
TOPLAM		4.748.700.801	5.282.848.996	5.354.753.121	4.245.033.731	100.00

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ MOBİLYA PAZARI

KKTC’de üretilen mobilyalar, üretim maliyetlerinin Türkiye’ye göre yüksekliği nedeniyle ihraç şansı bulamamakta genelde iç pazarda tüketilmektedir. KKTC, mobilya ürünlerinde özellikle Türkiye’den olmak üzere ithalatçı konumundadır.

Üretim maliyetlerinin yüksekliği (asgari ücret, elektrik, su... vb) iç pazarda da fiyatlara yansımakta, bu nedenle de orta sınıftaki KKTC tüketicisi özellikle evlilik öncesi ihtiyaçlarını Türkiye’ye gelerek Siteler esnafından karşılamaktadır. KKTC vatandaşlarının siparişleri doğrultusunda gerekli yükleme ve gümrükleme işlemleri Siteler’deki firmalar tarafından üstlenilmekte ve KKTC’de adrese teslim mobilya satışı gerçekleştirilmektedir.

Türkiye’nin önemli mobilya ve aksesuarları markalarından Tepe Mobilya, İstikbal, Bellona, Kilim, Yataş, İdaş, İşbir, Cardin, Lazzoni, Zebrano, Kelebek, Nill’s vb. firmalar KKTC’de bayilik sistemi ile faaliyet göstermektedir. Hayat standardı yüksek KKTC tüketicisi, tasarımda ve kalitede dünya standartlarını yakalamış olduğuna inandığı Türk markalarını tercih etmektedir.

Ticaret Müşavirliğince yapılan inceleme kapsamında; KKTC’ye mobilya ürünlerinin ithalatında gümrük vergisi muafiyeti olduğu, ancak %16 oranında KDV (yerli üreticiler için KDV oranı %8), CIF bedel üzerinden %4 oranında tüm ithal ürünlerden alınan stopaj ve CIF bedel üzerinden %10 oranında Fiyat İstikrar Fonu (FİF) kesintisi uygulandığı ayrıca, mobilya ürünlerinin şahsi kullanım için ithal edilmesi durumunda ek %10 oranında FİF kesintisi yapıldığı, fiyatın üzerine eklenen FİF kesintileri ile oluşan bedelin ise KDV matrahını oluşturduğu tespit edilmiştir.

Ticaret Müşavirliğinin tavsiyesine göre; KKTC’ye ihracat yapmak isteyen Türk firmaları KKTC tüketicisine tasarım, kalite ve satış sonrası hizmet kavramlarını ön planda tutarak, bayilik vermek suretiyle satış gerçekleştirmelidir.

POLONYA MOBİLYA PAZARI

Polonya, dünyada 10. büyük mobilya üreticisi ve 4. büyük mobilya ihracatçısı ülkedir. Polonya, Batı Avrupa pazarlarına entegrasyonu ile birlikte ihracatını son 10 yılda iki kat arttırmayı başarmıştır. Halen 22 bin civarında firma mobilya sektöründe üretim ile işteğal etmektedir. Sektörün ülke içerisinde yarattığı katma değer 2008 yılında 26,4 Milyar Zloti (yaklaşık 6,4 Milyar Euro) ve 2009 yılında 27.2 Milyar Zloti (yaklaşık 6,6 Milyar Euro)'dur. Bu rakamlar, Polonya'nın Gayri Safi Milli Hasılasının yaklaşık %2'sine karşılık gelmektedir. Polonya iç pazarının perakende satışlar itibariyle hacmi ise 1,5 Milyar Euro civarındadır. Polonya'da mobilya sektörü yaklaşık 100 bin kişiyi istihdam etmektedir. Swarzedz, Kalwaria Zebrzydowska, Dobrodzien ve Kolbuszowa Polonya'nın başlıca mobilya üretim merkezleridir.

Polonya'da üretilen mobilyaların yaklaşık %70'i ihraç edilmektedir. Mobilya ihracatının Polonya'nın toplam ihracatı içerisindeki payı %5'e yakındır. Batı Avrupa ve BDT pazarlarına yakınlık, iş gücü maliyetleri ve kaliteli üretim girdilerinin iç pazardan ucuz bir şekilde temini Polonyalı üreticiler için önemli avantajlar sağlamaktadır. Polonya, kendi markalarının yanı sıra çok sayıda Batı Avrupa markası için de fason üretim yapmaktadır. Özellikle 2004 yılında gerçekleşen AB üyeliği ile bağlantılı olarak sektördeki yabancı sermaye varlığı önemli ölçüde artmıştır.

Polonya mobilya pazarı, küresel mali krizin yaşandığı 2009 yılı öncesindeki beş yıl boyunca ortalama %3,3 oranında büyümüştür. Bu büyümede, Polonya'nın büyüyen konut pazarının ve gelir düzeyindeki artışların önemli bir payı bulunmaktadır. Polonya'nın düzenli olarak büyüyen ekonomisi, ofis ve ofis mobilyası ihtiyacını da arttırmaktadır. Polonya'nın geleneksel ve kaliteli bir üretim potansiyeli olduğu da dikkate alındığında, modern ve tasarımlı mobilya ürünlerinin Polonya'ya ihracat bakımından şansının olduğu düşünülmektedir. Giderek artan bir şekilde Batı yaşam tarzını benimseyen Polonyalılar geleneksel masif mobilya yerine küçük ve fonksiyonel mobilyalara yönelmekte ve genellikle sade ve ergonomik tasarımları tercih etmektedirler. Nitekim Polonya nüfusunun büyük bölümü 50 metrekarenin altında yaşam alanına sahiptir. Büyük kentlerde yaşayan nüfus sade ve modern tasarımlara yönelirken, kırsal kesim geleneksel mobilyaları tercih etmektedir. Polonya'da tüketicilerin mobilya için yıllık ortalama harcaması 400 Zloti (100 Euro) olup, bu miktar Batı Avrupa'nın dörtte birine karşılık gelmektedir.

Polonya önemli bir mobilya ihracatçısı olmakla birlikte, Polonya'nın mobilya ithalatında AB üyeliği sonrasında %45'e varan artışlar görülmüştür. Bununla beraber, ithalatın %50'sinden fazlası mobilya parçalarına yöneliktir. Son dönemde ithalatında artış görülen diğer mobilya ürünleri ise, özellikle Batı Avrupa ve Uzak Doğu'dan yapılan tasarımlı oturma grupları ve yatak odası takımlarıdır. Polonya'da hizmet sektöründeki gelişmeler de otel, restaurant veya mağaza mobilyalarına olan ihtiyacı artırmaktadır.

Almanya gerek ihracatta, gerek ise ithalatta Polonya'nın en önemli ticari ortağıdır. Başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere Uzak Doğu ülkelerinden yapılan ithalat, toplam mobilya ithalatının %20'sini oluşturmaktadır. Polonya'nın 2009 yılında gerçekleştirdiği 821 Milyon Euro tutarındaki mobilya ithalatının %52'si mobilya parçaları, %21'i ahşap ev mobilyaları ve %10'u metal mobilyalardan oluşmaktadır.

Polonya mobilya pazarında zincir marketler giderek artan bir şekilde pazarda hakim konuma geçmektedir. Hipermarketler ve DIY zincirleri geleneksel mobilya mağazalarının ve mobilya toptancılarının önemini azaltmaktadır. IKEA halen Polonya'daki en büyük mobilya perakende zinciridir. Swarzedz (www.swarzedz-sa.com.pl), Jysk (www.jysk.pl), Agata Meble, (www.meble-agata.pl), Bo Concept (www.boconcept.pl)

Swarzedz (www.swarzedz-sa.com.pl) ve Black Red White (www.brwsa.pl) diğ er önemli perakende zincirleridir. Üretim ve perakende satışı birarada yürüten bazı Polonyalı firmalar, ithal ürünler ile ürün çeşitliliğine giderek rekabet güçlerini arttırmaya çalışmaktadır. Diğ er üretici ve distribütör firmalar Polonyalı Mobilya Sanayicileri Derneği'nin www.oigpm.org.pl internet adresi ile Polonya mobilya portalı www.meble.pl/ internet adresinde detaylı olarak incelenebilmektedir.

Polonya'nın mobilya sektöründeki başlıca uluslararası fuarı (<http://meble.mtp.pl>) her yıl Mayıs ayında Poznan kentinde düzenlenmekte olup, söz konusu fuara katılım çoğ u zaman olumlu sonuçlar getirebilmektedir.

Polonya'nın Mobilya Dış Ticareti (Milyon Euro)

Yıl	İhracat	İthalat	Denge
2005	4.266	664	3.602
2006	4.720	743	3.977
2007	5.233	917	4.316
2008	5.427	1.086	4.341
2009	4.562	821	3.741

Polonya'nın 2009 Yılı Mobilya İhracatı ve İthalatında İlk 10 Ülke (Milyon Euro)

Sıra	İhracat	İthalat
1	Almanya 1.754	Almanya 217
2	Fransa 405	Çin H.C. 119
3	Çek Cum. 324	İtalya 63
4	İngiltere 240	Fransa 56
5	Hollanda 205	Avusturya 47
6	Belçika 163	Çek Cum. 43
7	İsveç 163	Litvanya 30
8	ABD 147	İsveç 27
9	İtalya 115	İspanya 17
10	Slovakya 111	Hollanda 15
Liste Toplamı	3.627	634
Toplam İthalat	4.562	821

Polonya mobilya pazarında fiyat çoğ u zaman belirleyici unsur olabilmektedir. Tüketici tercihi, kalite ve uygun fiyat birarada olduğ u sürece kolaylıkla değışebilmektedir. Polonya'da mobilya fiyatlarının çevre ülkeler fiyatlarının altında seyretmesi de pazara girişı güçleştirmektedir. Çevre sağlığı, tüketici sağlığı ve güvenliği Polonya pazarında özel önem verilen ve dikkat edilmesi gereken diğ er hususlardır. Mobilya ve aksamı için Polonya'da uygulanan katma değ er vergisi halen %22 olup, bu oranın 01.01.2011 tarihinden itibaren %23'e çıkartılması planlanmaktadır.

Türkiye'nin Polonya'ya son beş yıllık mobilya ihracatının ortalaması 4.8 Milyon Euro olup, 2009 yılında 4.6 Milyon Euro tutarında ihracat gerçekleştirilmiştir. İhracatın yaklaşık %80'i mobilya parçalarından, %7'si metal mobilyalardan, %6'sı ahşap mobilyalardan ve %2'si plastik mobilyalardan oluşmaktadır.

Polonya'nın Türkiye'den Mobilya İthalatı (Euro)

2005	3.644.631
2006	6.175.130
2007	6.484.857
2008	5.755.473
2009	4.382.446

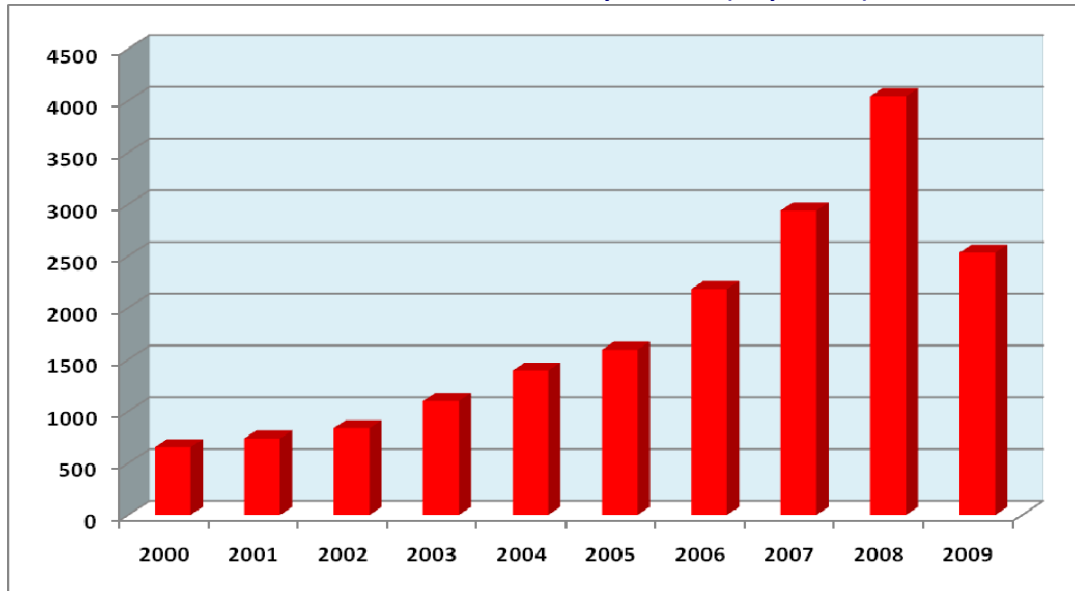
RUSYA FEDERASYONU MOBİLYA PAZARI

Üretim: Dünya orman zenginliklerinin üçte birine sahip olan SSCB'de mobilya üretimi çok gelişmiş olmasına rağmen, ürün yelpazesi çok sınırlı kalmıştır. SSCB döneminde ülkede üretilen mobilyalar, genellikle ikinci sınıf ve düşük fiyatlı ürünlerden oluşmaktaydı. Bunun yanı sıra, Romanya, Çekoslovakya ve Bulgaristan gibi ülkelere mobilya ithalatı yüksekti. Piyasa ekonomisine geçişle birlikte Rusya Federasyonu (RF) mobilya pazarı hızla gelişmeye başlamış, 2001–2007 yılları arasında mobilya üretimi yıllık ortalama %20 oranında artmıştır.

Son yıllarda Rusya'da tüketicinin alım gücünün artması, inşaat işlerinin çoğalması ve buna bağlı olarak kalitesi daha yüksek ithal ürünlere yönelmesi ile birlikte, piyasada rekabet ortamı gelişmektedir. Son 10 yılda, Rus mobilya üreticileri makine parkına ciddi yatırımlar yapmış, Kronostar gibi büyük MDF ve sunta üreticileri Rus pazarına yatırım yaparak malzeme sorununu çözmüşlerdir.

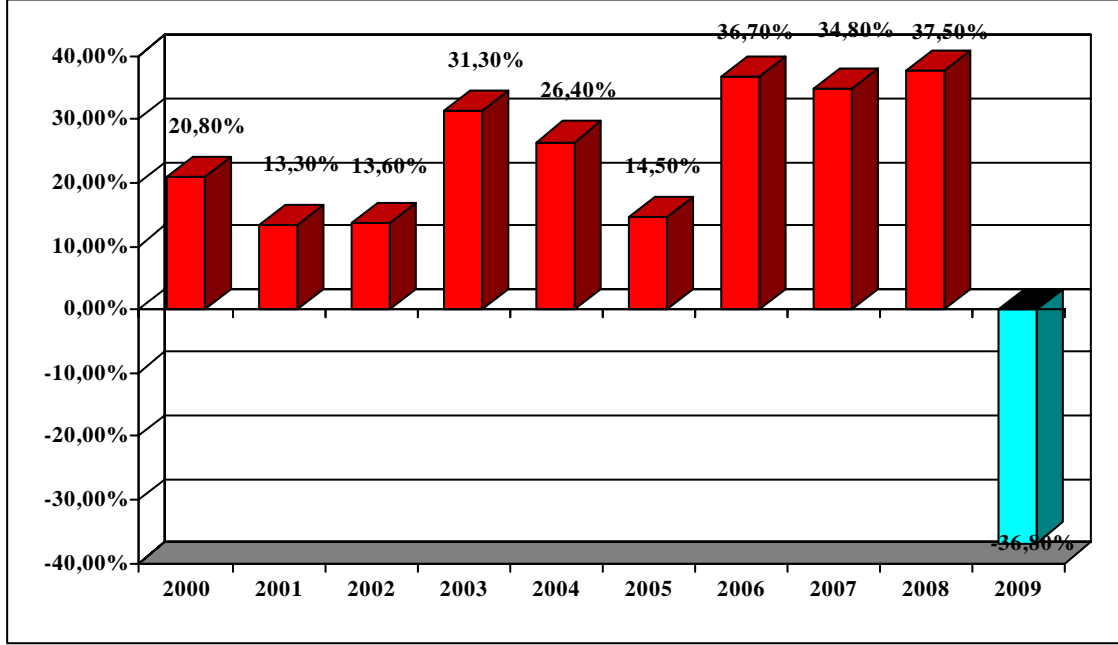
Resmi bilgilere göre; 2009 yılında Rusya'da 2,53 milyar USD değerinde mobilya üretilmiştir. 2008 yılına kıyasla 2009 yılında mobilya üretimindeki ciddi düşüş, küresel ekonomik krizden kaynaklanmıştır. Resmi devlet istatistiklerine göre; sektörde faaliyet gösteren 6 bin mobilya üretim tesisinde, 140 bin kişi çalışmaktadır. Söz edilen tesislerden yaklaşık 200 firma yüksek kapasiteli üretici olarak sayılabilmekte, geri kalan firmalar ise küçük atölyeler olarak çalışmaktadır.

2000-2009 Yıllarında RF'nda Mobilya Üretimi (milyon USD)

Kaynak: Rusya Federasyonu Mobilya ve Ağaç İşleme Kuruluşları Birliği (AMDPR Birliği)

Rusya Federasyonu Mobilya Üretiminin Yüzde Gelişimi

Kaynak: AMDPR Birliği

Öte yandan bütün uzmanlar Rusya mobilya pazarının şeffaf olmadığını düşünmekte olup, fiilen kara üretim ve kara ithalat rakamlarının, resmi verilerin %30-35'ünü kapsadığını tahmin etmektedir. Buna paralel olarak, Rusya Federasyonu Mobilya ve Ağaç İşleme Kuruluşları Birliği'nden (AMDPR Birliği) alınan bilgilere göre, resmi istatistiklere alınmayan özel girişimciler tarafından yılda yaklaşık 1 milyar USD tutarında mobilya üretilmektedir.

Rus Mobilya Üreticilerinin Coğrafi Dağılımı

Merkezi Rusya	% 43
Kuzey Batı Bölgesi	% 9
Privoljskiy Bölgesi	% 23
Ural	% 8
Sibirya	% 5
Uzak Doğu Bölgesi	% 2
Güney Rusya	% 10

Rusya'da üretilen mobilyaların yaklaşık %80'i, büyük mobilya fabrikaları tarafından üretilmektedir. En büyük Rus mobilya üreticileri arasında olan Şatura Mebel (Moskova bölgesi), Elektrogorskmebel (Moskova bölgesi), Miass-Mebel (Çelyabinsk bölgesi- Ural), Katyuşa (Bryansk bölgesi- Merkezi Rusya) geçmektedir. Bunun yanısıra Elektrogorskmebel ve Katyuşa şirketleri, Rus mobilya pazarının %10'unu kapsamaktadır.

Tüketim: Rusya mobilya sektörü çok hızlı gelişmekle beraber, farklı tahminlere göre Rusya Federasyonu'nda kişi başına yıllık mobilya harcamasının 35-50 USD arasında olduğu görülmektedir. Bu rakam Fransa'da 200 USD, Almanya'da ise 300 USD'dir. Ortalama gelirlili Batılı bir aile 5 yılda bir, ortalama bir Türk ailesi 10 yılda bir ev mobilyalarını değiştirirken, ortalama gelirlili bir Rus ailesi mobilyalarını bozulup

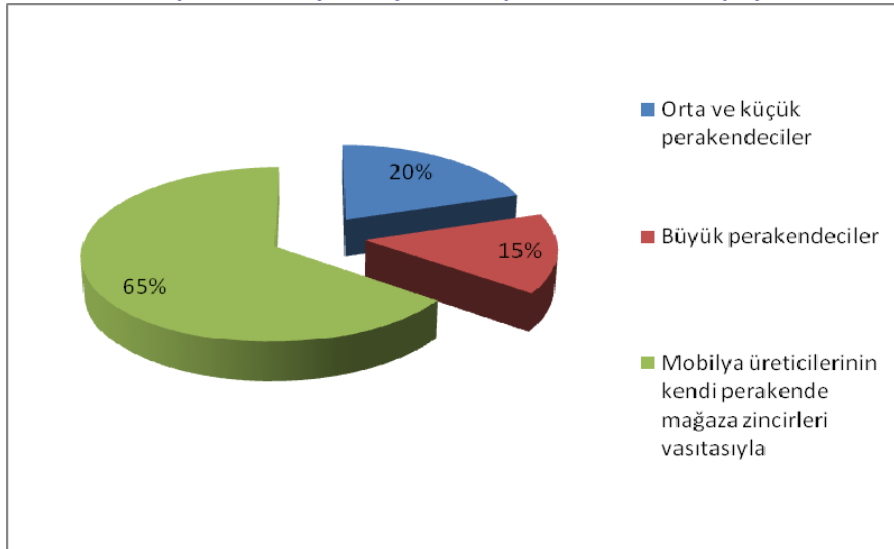
kırılıncaya kadar kullanmaktadır. Öte yandan, büyük kentlerde mobilya tüketimi oldukça yüksek düzeyde olup, tüketim hayat seviyesine, ipotek kredilerine ve inşaat hacimlerine doğrudan bağlıdır.

Satış Şemaları: Son yıllarda Rusya’da farklı mobilya satış şekilleri uygulanmaktadır. MIASS ve ŞATURA gibi markalaşmış büyük mobilya fabrikaları, perakende mağaza zincirlerini açıp kendi ürünlerini satmaktadır. Rusya’da satılan bütün mobilyaların üçte ikisi bu tür mağaza zincirleri yoluyla satılmaktadır.

Yaklaşık 10 sene önce ‘Grand’ ve ‘Tri kita’ gibi modern mobilya satış merkezleri açılmaya başlamıştır. Bu tür alışveriş merkezleri, mobilya üretici ve ithalatçılara alanlarını kiralamaktadır. Örneğin Moskova Çevre yolunda bulunan Grand Mobilya alışveriş merkezi, Avrupa’da en büyük ev mobilya merkezi (yaklaşık 150 bin m²) olup, sayısı 450’yi aşan müşterilerinin kalite politikasını kontrol etmektedir.

Üçüncü gruba ait perakendeciler ise, pahalı yabancı ürünleri pazarlayan veya klasik Sovyet mobilyası tipinden çok, ucuz mobilyaları satan küçük mağazalardan ibarettir. Son yıllarda internet satışları da gelişmeye başlamıştır.

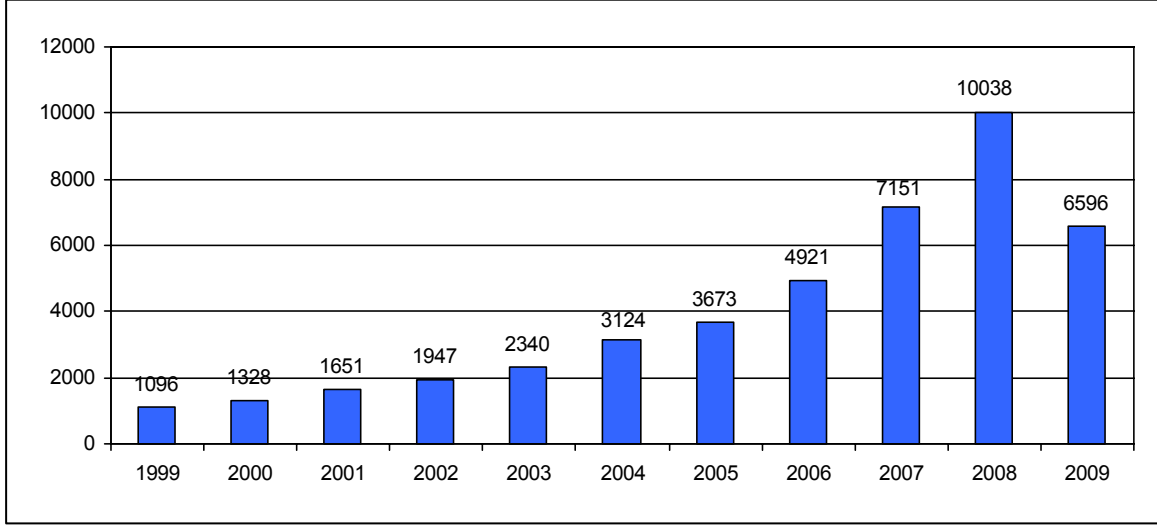
Toplam mobilya satışlarında perakendecilerin payı

Kaynak: AMDPR Birliği

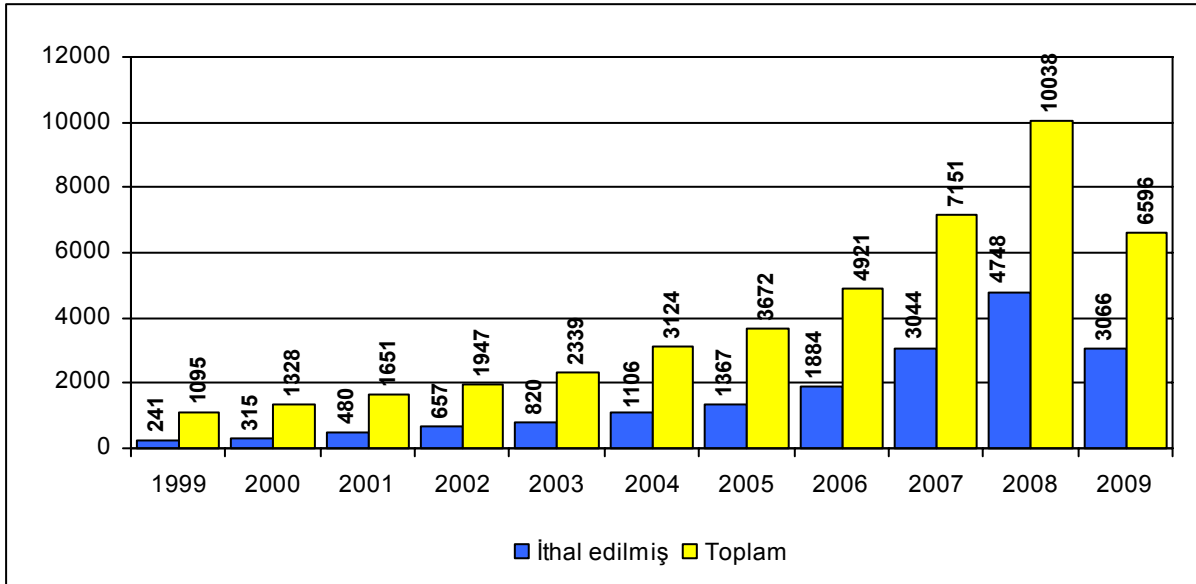
2009 yılında Rusya’da mobilya satışları perakende fiyatları ile 6,6 milyar USD’ye ulaşmış olup, 2008 yılına kıyasla küresel kriz nedeniyle ciddi bir düşüş göstermiştir.

1999-2009 Yıllarında Rusya'da Perakende Fiyatlarla Mobilya Satışları (Milyon USD)

İthalat: Rusya Federasyonu'nun mobilya sanayi, gümrük politikası ile desteklenmektedir. 2004 yılında Rus mobilya üreticilerini korumak amacıyla ithal gümrük vergileri yükseltilmiştir. Bununla beraber, 2006 yılında ülkede az üretilen menteşeler için yerli mobilya üreticilerini teşvik etmek amacıyla ithal gümrük vergisi %5'e kadar indirilmiştir. Son yıllarda ise RF, mobilya ürünleri için yüksek ithal vergi oranları (ortalama %20) uygulamasına rağmen, önemli miktarda mobilya ithal edilmektedir.

Rus Pazarında Mobilya Satışları (Milyon USD)

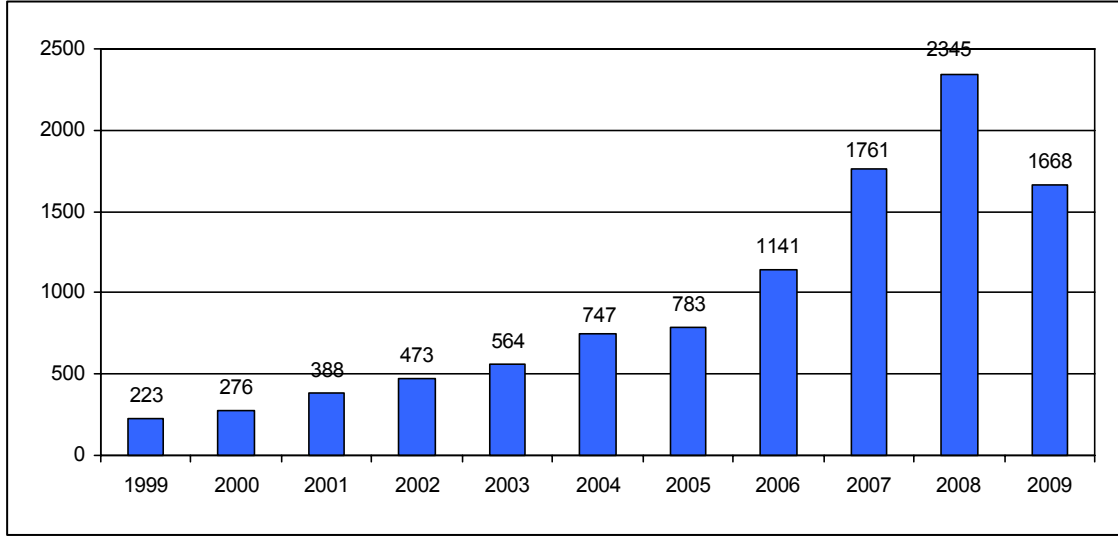

Kaynak: AMDPR Birliği

RF İstatistik Kurumu'na göre, 2009 yılında BDT dışındaki ülkelerden Rusya'ya 1 milyar USD tutarında mobilya ithal edilmiştir. 2008 yılına kıyasla RF mobilya ithalatı %30 düşmüştür. 2008 yılında RF'na 198 bin

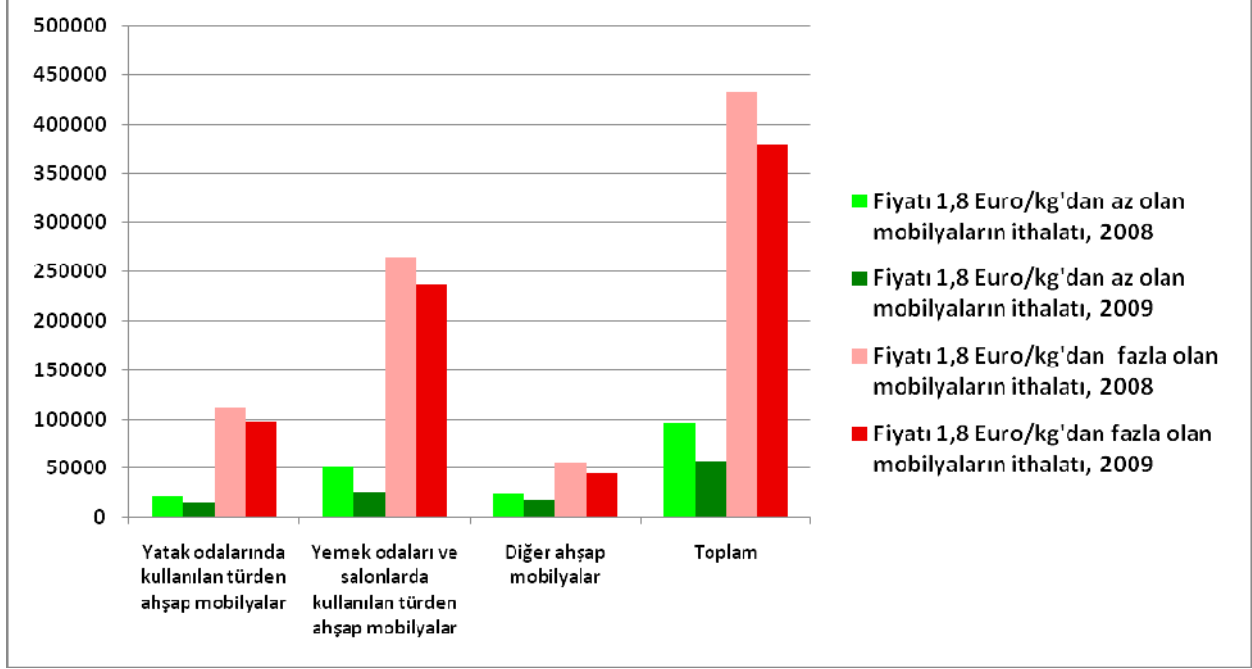
ton mobilya ithal edilmişken, 2009 yılında bu rakam ancak 108 bin tona ulaşmıştır. Söz konusu azalışın başlıca nedenleri; küresel kriz nedeniyle tüketici talebinin düşüşü, döviz kurlarının değişimleri, yüksek gümrük vergileri ve referans fiyatlarının uygulanmasıdır.

1999-2009 yıllarında Rusya'nın Mobilya İthalatı (Milyon USD)

Son 15 yıldır Rus mobilya pazarında bulunan mobilyaların %50'si, ülkeye ithal edilen mobilya ürünlerinden oluşmaktadır. RF Mobilya ve Ağaç İşleme Kuruluşları Derneği'nin bilgilerine göre; ithal edilen mobilyaların %14'ü pazarın orta sınıf grubuna, %86'sı ise pahalı ve çok pahalı (elit) ürünler grubuna girmektedir. Genellikle Rusya'daki ithal mobilyaların fiyatı, yabancı üreticiden Rusya'da yerleşik mağazaya ulaşınca kadar 3-4 kat artmaktadır. Bu nedenle, pazardaki ithal ürünlerin fiyatı yüksektir. Diğer taraftan, İKEA ve KİKA gibi fiyatı çok yüksek olmayan ürün satıcıları da pazarda faaliyet göstermektedir. Ayrıca, pazarda yoğun olarak yüksek fiyatlı ithal ahşap mobilyalar bulunmaktadır.

Rusya'da Fiyatına Göre Mobilya İthalatı (bin USD)

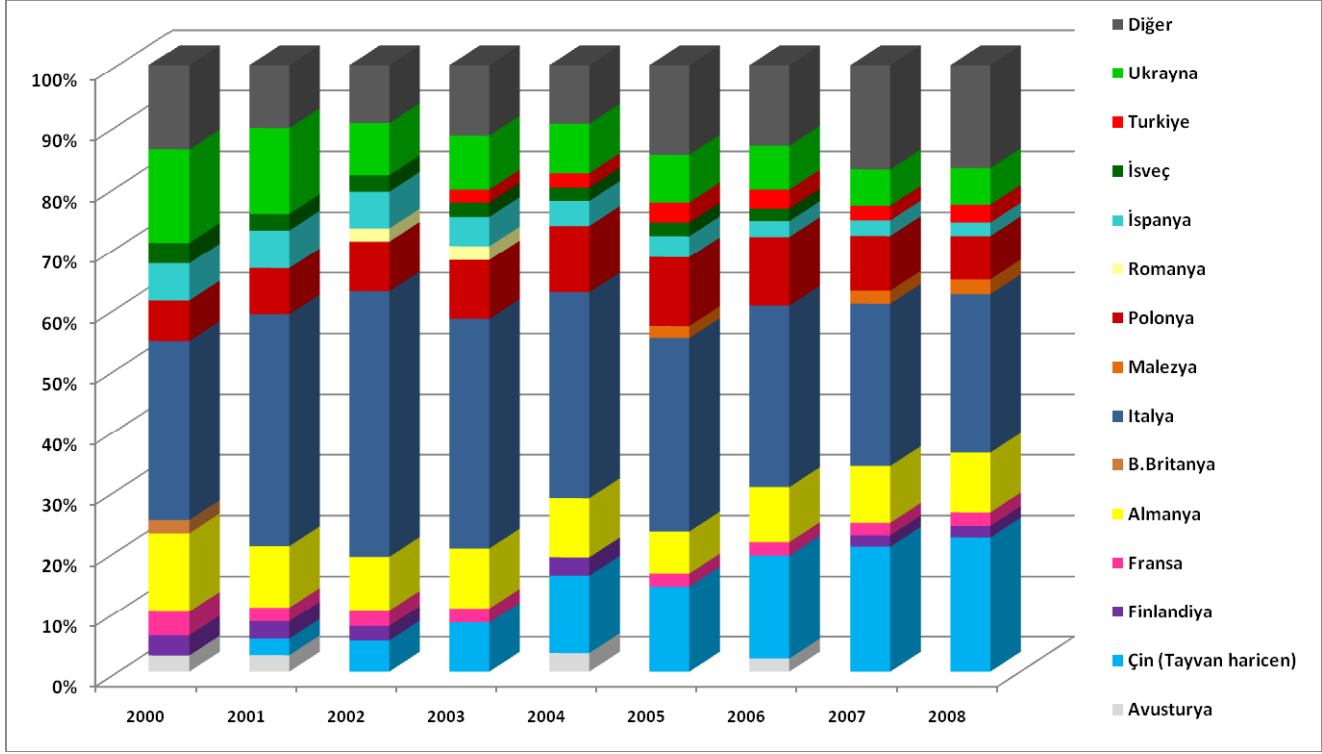

Rus mobilya ithalatçıları, Batılı ülkelerden (İtalya, Almanya, Fransa ve Doğu Avrupa ülkeleri), Asya ülkelerinden (Çin, Malezya, vb.), ABD ve Japonya'dan mobilya ithal etmektedir. Rus mobilya pazarına ilk olarak İtalyan mobilyacıları ithal ürünlerle girmiş ve pazara kendi estetik tercihleri ve işbirliği şemalarını oturtmuştur. Rusya Federasyonu'na ithal edilen mobilyaların menşe ülkeleri son 5 yılda genel hatlarıyla değişmemiştir.

İtalya	% 25
Çin	% 23
Almanya, Polonya ve Ukrayna	% 8
Diğer ülkeler	% 49

1 Ocak 2010 tarihinden itibaren Rusya Federasyonu, Kazakistan ve Beyaz Rusya arasında Gümrük Birliği yürürlüğe girmiştir. Ortak gümrük tarifelerinin belirlenmesinde, genellikle Rusya Federasyonu'nun gümrük tarifeleri esas alınmakta olup, Belarus'un mevcut tarifelerinin %75'i aynı kalmış, %7'sinde indirim yaşanmış, %18'inde artış kaydedilmiştir. Kazakistan'ın mevcut tarifelerinin %45'i sabit kalmış, %45'i artmış, %10'unda düşüş yaşanmıştır. Rusya Federasyonu'nun ise mevcut tarifelerinin %82'si sabit kalmış, %14'ü düşmüş ve sadece %4'lük bir bölümünde artış yaşanmıştır. Bu üç ülke, 1 Temmuz 2010 tarihinden itibaren ortak Gümrük Kodu'na geçmeyi planlamaktadırlar.

2000-2008 Yıllarında RF'na Mobilya İhracatı Yapan Başlıca 10 Ülkenin Yüzde Değişimi (%)

Rusya Federasyonu'nda Mobilya İthalatının Yapısı :

GTİP No'su	Eşyanın tanımı	(%)
94.01.30	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler	5,27
94.01.40	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp ve bahçede kullanılanlar hariç)	2,02
94.01.50	Roten kamışı, sepetçi söğüdü, bambu veya benzeri maddelerden oturmaya mahsus mobilyalar	0,54
94.01.61	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar (içleri doldurulmuş olanlar)	5,4
94.01.69	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar (diğerleri)	1,3
94.01.71	Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar (içleri doldurulmuş olanlar)	4,85
94.01.79	Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar (diğerleri)	1,63
94.01.80	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar	0,72
94.01.90	Aksam ve parçalar	4,44
94.02	Tıpta, cerrahide, dış hekimliğinde ve veterenerlikte kullanılan mobilyalar	4,43
94.03.10	Bürolarda kullanılan türden metal mobilyalar	2,36
94.03.20	Metalden diğer mobilyalar	7,96
94.03.30	Bürolarda kullanılan türden ahşap mobilyalar	7,39
94.03.40	Mutfaklarda kullanılan türden ahşap mobilyalar	4,52
94.03.50	Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar	9,48
94.03.60	Diğer ahşap mobilyalar	24,77
94.03.70	Plastik maddelerden mobilyalar	1,27
94.03.80	Diğer maddelerden mobilyalar (roten kamışı, sepetçi söğüdü..)	1,1
94.03.90	Aksam ve parçalar	9,67
94.04.	Somya, yaylı veya içleri herhangi bir madde ile doldurulmuş veya teçhiz edilmiş yatak eşyası ve benzeri eşya	0,88

Ocak 2010 tarihinden itibaren mobilya ürünleri ile ilgili ithal gümrük vergileri ortalama yüzde %5 azaltılmış olup aşağıdaki gibidir:

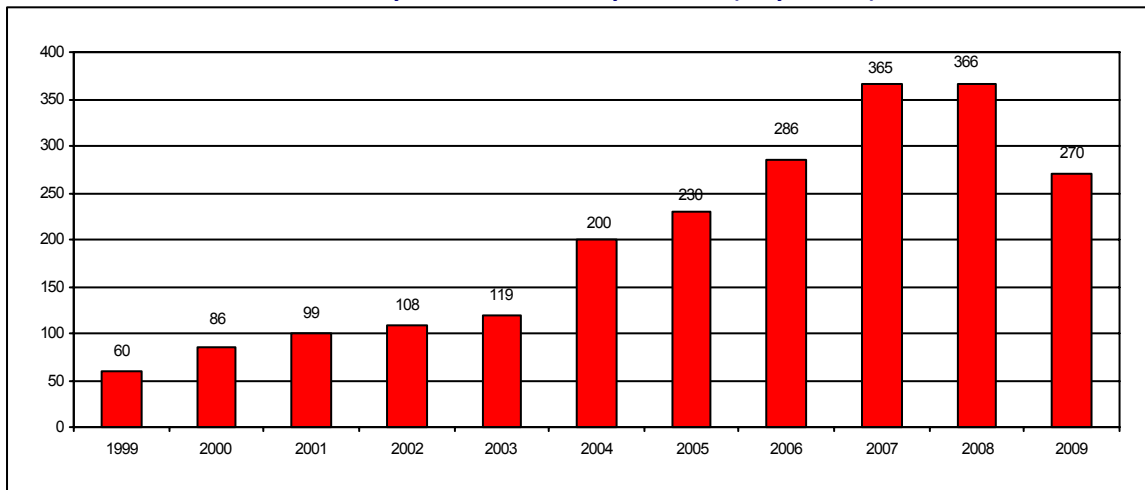

GTİP KODU	EŞYA TANIMI	İTHAL VERGİ ORANI (%)
9401	Furniture for seating (except those of heading 9402), convertible or not convertible into beds, and parts thereof:	
9401 10 000 0	- Seats of a kind used in the air transportation	0
9401 20 000	- Seats of a kind used in motor vehicles:	
9401 20 000 1	-- For industrial assembly of motor vehicles of headings 8701 - 8705, their units and agregatov)	5
9401 20 000 9	-- Other	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9401 30	- Seating furniture rotating with regulatory height devices:	
9401 30 100 0	-- Upholstered with back, fitted with rollers or runners	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9401 30 900 0	-- Other	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9401 40 000 0	- Seating furniture, except for a villa or a camp, convertible into beds	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
	- Seating furniture of cane, wicker, bamboo or similar materials:	
9401 51 000 0	-- Of bamboo or rattan	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9401 59 000 0	-- Other	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
	- Seating furniture with a wooden frame other:	
9401 61 000 0	-- Upholstered furniture	15, but not less than 1,4 euro per 1 kg
9401 69 000 0	-- Other	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
	- Seating furniture with metal frame Other:	
9401 71 000	-- Upholstered:	
9401 71 000 1	--- Child seats (chairs), security, installed or attached to the seats of vehicles	0
9401 71 000 9	--- Other	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9401 79 000	-- Other:	
9401 79 000 1	--- Child seats (chairs), security, installed or attached to the seats of vehicles	0
9401 79 000 9	--- Other	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9401 80 000	- Seating furniture Other:	
9401 80 000 1	-- Child safety seats (chairs) security with a plastic frame mounted or attached to the seats of vehicles	0
9401 80 000 9	-- Other	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9401 90	- Parts:	
9401 90 100 0	-- Seats of a kind used in aircraft	0
	-- Other:	
9401 90 300 0	--- Wood	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9401 90 800	--- Other:	
9401 90 800 1	---- Seats intended for the industrial assembly of motor vehicles of headings 8701 - 8705, their units and agregatov5)	0
9401 90 800 9	---- Other	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9402	Furniture medical, surgical, dental or veterinary (for example, operating tables, examination tables, hospital beds with mechanical devices, dental chairs); barber chairs and similar chairs with a device to rotate and simultaneously for the slope and rise, part of the above products:	
9402 10 000	- Dental, barber or similar chairs and parts thereof:	
9402 10 000 1	-- Dental chairs and parts thereof	5
9402 10 000 9	-- Other	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg
9402 90 000 0	- Other	5
9403	Other furniture and parts thereof:	
9403 10	- Metal furniture type used in offices:	
9403 10 100 0	-- Easels (except those of heading 9017)	15, but not less than 0,5 euro per 1 kg
	-- Other:	
	--- Not exceeding a height of 80 cm:	
9403 10 510 0	---- Tables written	15, but not less than 0,5 euro per 1 kg
9403 10 590 0	---- Other	15, but not less than 0,5 euro per 1 kg
	--- Exceeding the height of 80 cm:	
9403 10 910 0	---- Cabinets, equipped with doors, valves or flap	15, but not less than 0,5 euro per 1 kg
9403 10 930 0	---- Filing cabinets, filing cabinets and other	15, but not less than 0,5 euro per 1 kg
9403 10 990 0	---- Other	15, but not less than 0,5 euro per 1 kg
9403 20	- Other metal furniture:	
9403 20 200 0	-- Beds	15, but not less than 0,5 euro per 1 kg
9403 20 800 0	-- Other	15, but not less than 0,5 euro per 1 kg
9403 30	- Furniture, wooden type used in offices:	
	-- Not exceeding a height of 80 cm:	
9403 30 110 0	--- Tables written	15, but not less than 0,6 euro per 1 kg
9403 30 190 0	--- Other	15, but not less than 0,6 euro per 1 kg

GTİP KODU	EŞYA TANIMI	İTHAL VERGİ ORANI (%)
	-- Exceeding the height of 80 cm:	
9403 30 910 0	--- Cabinets, equipped with doors, valves or flap, filing cabinets, filing cabinets and other	15, but not less than 0,6 euro per 1 kg
9403 30 990 0	--- Other	15, but not less than 0,6 euro per 1 kg
9403 40	- Wooden furniture such as kitchen:	
9403 40 100 0	-- Kitchen furniture sectional	15, but not less than 0,8 euro per 1 kg
9403 40 900 0	-- Other	15, but not less than 0,8 euro per 1 kg
9403 50 000	- Furniture, wooden bedroom type:	
9403 50 000 1	-- Value under the terms of the Franco-border country of importation, not exceeding 1,8 euro per 1 kg gross weight	0,75 euro per 1 kg
9403 50 000 9	-- Other	15
9403 60	- Other wooden furniture:	
9403 60 100	-- Wooden furniture for dining rooms and living rooms:	
9403 60 100 1	--- Cost under the terms of the Franco-border country of importation, not exceeding 1,8 euro per 1 kg gross weight	0,75 euro per 1 kg
9403 60 100 9	--- Other	15
9403 60 300 0	-- Furniture, wooden shop -	15, but not less than 0,8 euro per 1 kg
9403 60 900	-- Other wooden furniture:	
9403 60 900 1	--- Cost under the terms of the Franco-border country of importation, not exceeding 1,8 euro per 1 kg gross weight	0,75 euro per 1 kg
9403 60 900 9	--- Other	15
9403 70 000 0	- Furniture of plastics	15, but not less than 0,6 euro per 1 kg
	- Furniture of other materials, including cane, willow, bamboo or similar materials:	
9403 81 000 0	-- Of bamboo or rattan	15, but not less than 1,3 euro per 1 kg
9403 89 000 0	-- Other	15, but not less than 1,3 euro per 1 kg
9403 90	- Parts:	
9403 90 100 0	-- Metal	15, but not less than 0,5 euro per 1 kg
9403 90 300 0	-- Wood	15, but not less than 0,75 euro per 1 kg
9403 90 900 0	-- Of other materials	15, but not less than 0,7 euro per 1 kg

İhracat: 2009 yılında Rus mobilya ihracatı 0,27 milyar USD'ye ulaşmıştır.

1999-2009 yıllarında Rus mobilya ihracatı (milyon USD)

Kaynak: AMDPR Birliği

Rusya'nın başlıca ihraç pazarları ise 2000-2008 yılları arasında fazla değişmemiş olup Kazakistan, Almanya ve Ukrayna başta olmak üzere aşağıdaki gibidir:

	Büyük Britanya	Almanya	İtalya	Kazakistan	Hollanda	Polonya	ABD	Ukrayna	Fransa	İsveç	Diğer
2000	1,88	34,3	1,98	17,28	1,15	0,31	3,24	2,36	6,61	6,25	24,65
2008	3,05	17,58	4,24	28,96	2,41	4,38	3,31	12,84	6,36	2,22	14,65

Rusya Federasyonu'nun ihraç ettiği başlıca mobilya ürünleri aşağıdaki gibidir:

% 43	GTİP No 94.03.90 - Aksam ve parça
% 23	GTİP No 94.03.60 – Diğer ahşap mobilyalar
% 6,9	GTİP No 94.03.50 – Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar

Rusya Federasyonu'nda Düzenlenen Başlıca Mobilya fuarları:

No	Fuar adı, tarihleri	Organizatör, fuarın web sayfası	Şehir, fuar alanı	Ek bilgi
1.	XVIII.Evroexpomebel /IX.İnterkomplekt/İnterzum, 12-15 Mayıs 2010	MVK, www.eem.ru	Moskova, Crocus-Expo	Toplam yaklaşık 1000 şirket katılmaktadır.
2.	XIV. Mebel.Dereobrabotka (Mobilya ve Ağaç işlemi) Fuarı, 25-28 Mayıs 2010	Udmurtiya Fuarçılık ve Udm.Cum.İnşaat Bakanlığı http://www.vcdmurtia.ru/events/derevo/	Udmurtiya Cumhuriyeti, İjevsk	2009 yılında fuara 160 Rus ve yabancı şirket katılmıştır.
3.	XII. İntermebel 2010 Fuarı, 8-11 Haziran 2010	Kazanskaya Yarmarka Şti www.intermebelexpo.ru	Tataristan, Kazan	2009 yılında Rusya ve Beyaz Rusya'dan 130 şirket katılmıştır.
4.	XI. Mebel 2010 Fuarı, 7-9 Eylül 2010	SOUND Şti, www.soud.ru	Soçi, Jemçujina merkezi	2009 yılında fuara 36 şirket katılmıştır.
5.	V. Evroexpomebel – Ural, 21-24 Eylül 2010	MVK, www.eem-ural.ru	Ekaterinburg, TSMTE	2009 yılında 130 şirket katılmıştır.
6.	XVIII.Sibmebel,İnteryer-Dizayn 2010 Fuarı,5-8 Ekim 2010	Sibirskaya Yarmarka, http://sibfurniture.sibfair.ru/	Novosibirsk,	2009 yılında fuara 165 şirket katılmıştır.
7.	XXII. Mebel Fuarı 22-26 Kasım 2010	Expocentr, www.meb-expo.ru	Moskova, Expocentr	2007 yılında 45,4 bin m ² lik alanda 606, yabancı ülkeler dahil toplam 1225 şirket katılmıştır.

SUUDİ ARABİSTAN MOBİLYA PAZARI

Son yıllarda Suudi Arabistan'ın inşaat ve taahhüt sektöründeki gösterdiği önemli gelişmelere bağlı olarak "Mobilya Sektörü"nde de kayda değer ilerlemeler olmuştur. 2010-2013 arasında da Suudi Arabistan'ın mobilya sektöründe yıllık %11,8 oranında büyüme olacağı tahmin edilmektedir. Söz konusu tahminde, S.Arabistan'ın 80 milyar ABD Dolar'lık mevcut ve planlanan altyapı projelerinin tetikleme etkisi yaratacağı beklentisi ve 2010 yılında yaklaşık %7 büyümesi beklenen inşaat sektörünün önemli rol oynayacağı düşünülmektedir.

2009 yılında Suudi Arabistan inşaat sektöründeki büyüme %4,71 olarak kaydedilmiştir. Sektörün gelişmesinde başlıca etkenler, hızla artan nüfus, genç nüfus oranının yüksekliği (30 yaşın altındaki nüfus %70), konuta olan büyük ihtiyaç (2010-2013 arasında yıllık %10,6 artış öngörülmektedir), batı tarzı mobilyaya artan talep ve kişi başı gelirdeki artıştır.

Suudi Arabistan'da ahşap ürünlere olan arz-talep arasında büyük bir açık bulunmaktadır. Ahşap ürünlere olan yüksek talep sektörün önemli sıkıntılarının birini teşkil etmektedir. Yerli üreticilerin hammadde ve yan ürünleri temindeki güçlükler ithalatı kaçınılmaz kılmaktadır. Bazı uluslararası büyük firmaların Suudi Arabistan'a yatırım yapması ve hükümetin konuya olan yakın ilgisi sonucunda önümüzdeki yıllarda ahşap ürünlerde ithalata bağımlılığın azalacağı düşünülmektedir.

Suudi Arabistan'ın Mobilya İthalat ve İhracatı

Suudi Arabistan'ın mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; Suudi Arabistan'ın net bir mobilya ithalatçısı olduğu göze çarpmaktadır. Suudi Arabistan'ın mobilya ihracatının 2005 yılında 40 milyon \$ iken, 2009 yılında 10 milyon \$'a düştüğü görülmektedir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 529 milyon \$ iken, 2009 yılında 1 milyar \$'a kadar yükseldiği dikkati çekmektedir.

Suudi Arabistan'ın Mobilya İhracat ve İthalatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	6.432	76.109	16.947	92.810	35.256	141.676	4.745	238.514	2.569	278.784
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	728	42.977	827	38.977	555	41.251	704	75.176	99	79.640
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	25.098	371.460	30.913	412.640	58.729	477.062	10.873	733.173	3.357	653.662
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	7.823	39.258	10.917	49.446	13.207	52.368	5.116	60.717	4.546	62.950
TOPLAM		40.081	529.804	59.604	593.873	107.747	712.357	21.438	1.107.580	10.571	1.075.036

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Suudi Arabistan'ın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Ürdün, Kuveyt, Sudan, Sri Lanka ve Mısır'dır. Türkiye ise Suudi Arabistan'ın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 51. sırada yer almaktadır.

Suudi Arabistan'ın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2003	2004	2005	2006	2007
1	Ürdün	1.941	0	1.500	2.097	24.737
2	Kuveyt	6.148	0	6.756	8.810	10.443
3	Sudan	3.084	0	3.578	7.549	9.530
4	Sri Lanka	505	0	1.536	3.735	8.237
5	Mısır	935	0	455	487	6.733
6	Katar	4.589	0	4.611	6.441	6.533
7	Bahreyn	3.401	0	3.283	3.887	5.964
8	B.A.E.	2.984	0	3.410	3.349	4.187
9	Filipinler	467	0	954	1.537	2.931
10	Pakistan	131	0	462	1.196	2.510
11	Yemen	1.148	0	2.153	2.463	2.393
12	A.B.D.	2.313	0	1.449	1.055	1.719
13	Singapur	376	0	172	646	1.644
14	Hindistan	427	0	1.044	2.241	1.602
15	Benin	0	0	374	583	1.580
16	Kamerun	2	0	114	593	1.136
17	İngiltere	662	0	875	960	1.128
18	Lübnan	241	0	850	1.005	1.106
19	Fildişi Sahilleri	19	0	9	185	960
20	Suriye	46	0	997	808	778
51	Türkiye	26	0	517	247	103
	DiĞER	6.008	45.789	5.497	9.976	11.892
	TOPLAM	35.421	45.790	40.081	59.604	107.747

Kaynak: TradeMap

Suudi Arabistan'ın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler ise sırasıyla Çin, İtalya, Mısır, ABD ve Malezya'dır. Türkiye ise Suudi Arabistan'ın en çok mobilya ithal ettiği ülkeler arasında 10. sırada yer almaktadır.

Suudi Arabistan'ın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2003	2004	2005	2006	2007
1	Çin	96.980	141.748	194.512	238.967	271.348
2	İtalya	45.963	49.627	52.054	58.678	72.746
3	Mısır	8.348	11.713	16.462	17.474	49.185
4	A.B.D.	45.236	36.265	37.635	46.775	39.402
5	Malezya	30.791	24.255	28.322	27.310	27.997
6	Almanya	11.221	12.632	15.557	15.034	23.095
7	B.A.E.	17.314	19.455	21.284	20.142	22.255
8	İspanya	11.111	7.672	12.015	13.784	16.437
9	Fransa	8.808	11.393	13.767	14.024	15.511
10	Türkiye	8.754	9.540	10.964	14.265	14.995

Suudi Arabistan'ın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2003	2004	2005	2006	2007
11	Umman	7.673	8.247	8.074	6.699	14.316
12	İngiltere	6.792	9.283	13.492	10.809	12.854
13	Polonya	4.550	5.473	6.581	7.098	10.868
14	Çin Tapei	6.713	6.909	6.440	7.522	10.544
15	Ürdün	9.759	7.911	9.078	7.825	10.504
16	Bahreyn	1.339	2.865	7.588	5.947	9.838
17	Kanada	3.088	2.823	4.569	6.340	8.529
18	Lübnan	3.755	5.044	5.862	7.505	7.030
19	İsveç	6.212	4.089	2.863	3.782	5.575
20	Kuzey Kore	3.144	3.276	5.018	3.887	5.562
	DİĞER	46.957	48.840	57.664	60.002	63.766
	TOPLAM	384.509	429.061	529.804	593.873	712.357

Kaynak: TradeMap

Suudi Arabistan'a yatırım yapmak isteyen firmalar için mobilya üretimine ilişkin aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi tavsiye edilmektedir:

- Mobilya sektöründeki talep başta Çin olmak üzere İtalya, ABD, Almanya, Danimarka, Avusturya ve Türkiye gibi ülkelerden ithal edilerek karşılanmaktadır. Özellikle yerleşim alanlarında (örneğin oteller, hastaneler, okullar, resmi daireler ve evlerde) mobilya ihtiyacı yüksek oranlardadır. İnşaat halinde ve proje aşamasında olan binlerce okul ve hastane bulunmaktadır. Resmi dairelerin büyük bölümü yenilenmektedir. Binlerce yeni otelin yapılması planlanmakta olup, bir kısmının halihazırda inşaatı başlamıştır. Otel yapımındaki patlama daha ziyade Medine ve Mekke şehirlerindedir.
- Suudi Arabistan'da kalitesi yüksek mobilyaya talep çok fazladır. Bu ihtiyaç Avrupa'dan ithal edilerek karşılanmaktadır. Ancak, Avrupa'dan mobilya ithalatında yaşanan en büyük sıkıntı nakliye maliyetlerinin yüksekliği ve gümrük işlemlerinin zorluğudur.
- Mobilya ithalat işlemi karşılaşılan problemlerin başlıcaları şunlardır:
  1. Mobilyadaki ithalat vergisi %15'dir (bazı mobilyalar için %5 ve %8'dir).
  2. Nakliye masrafları yaklaşık olarak %7'dir.
  3. %5 oranında nakliye kaybı yaşanmaktadır.
  4. Nakliyede genellikle gecikme yaşanmaktadır.
- Suudi Arabistan'a mobilya ihraç etmek yerine Suudi Arabistan'da mobilya üretmenin faydaları:
  1. Vergi olmaması.
  2. Enerji masrafının hatırı sayılır derecede az olması.
  3. Hammadde ithalatının vergiden muaf olması ve miktar kısıtlaması olmaması.
  4. Bazı ürünlerin yarı bitmiş mamul statüsünde ithal edilebilmesi ve böylelikle hem işçilikten hem de vergiden kazanılabilmesi.
  5. Resmi ihalelerin genellikle Suudi üretim şirketlerine verilmesi.
  6. Suudi Arabistan Hükümeti'nin, Suudi ve Suudi ortaklı yatırımcılara 20 yıllık faizsiz kredi vermesi. Bununla beraber fabrika yapımı için uzun süreliğine arsa temin etmesi. Kira bedelinin çok düşük olması (ancak zor bulunmaktadır).
  7. Yatırımcı firmaların yurt dışından işçi getirme imkanına sahip olması (ancak taleplerin tamamının karşılanmasında zorluklar yaşanmaktadır).

TÜRKİYE MOBİLYA PAZARI

Mobilya ticaretinde söz sahibi olan ve büyük potansiyel arz eden ülkelere yakınlığı nedeniyle Türkiye’de mobilya sektörü stratejik önem arz etmektedir.

Türkiye’de mobilya sektörünün geçmişi 19. yüzyıla kadar uzanmaktadır. Küçük atölyelerde ustaların ellerinden çıkan mobilyalar, günümüzde atölye üretimiyle birlikte sanayi boyutunda üretime yönelmiştir. Türk Mobilya Sanayii’nin yapısal görünümüne bakıldığında; küçük ölçekli işletmelerin yoğun olduğu bir yapıya sahip olduğu görülmektedir.

Türkiye 6,2 milyar \$’lık üretim kapasitesi ile dünya mobilya pazarında üretimin yaklaşık %2’sini oluşturmakla birlikte, DPT’nin 9. Kalkınma Programı çerçevesinde; sektör uzmanları tarafından hazırlanan Mobilya Sektörü Özel İhtisas Komisyonu Raporu’na göre 2007-2013 yıllarını kapsayan 6 yıllık dönemde sektör üretimi yılda ortalama %13 artarak 2013 yılında 19 milyar \$ seviyesine ulaşacaktır.

Mobilya grubu ürünlerde işyeri ve istihdam düzeyi bakımından İstanbul önde gelmektedir. İstanbul’u sırasıyla Ankara, Bursa (İnegöl), Kayseri, İzmir ve Adana izlemektedir.

Buna karşın özellikle son 15-20 yıllık süreçte küçük ölçekli işletmelerin yanısıra orta ve büyük ölçekli işletmelerin sayısı artmaya başlamıştır. TÜİK Genel Sanayi ve İşyerleri Sayımı verilerine göre sektör 92.567 kişiyi istihdam etmektedir. Bu alanda faaliyet gösteren işletme sayısı ise 29.346’dır.

Türkiye’de mobilya tüketimi modadaki değişikliklere karşı duyarlıdır. Türk tasarımcıları yeni model ve desenleri dış pazarlara tanıtmak için ürün tasarımlarında değişiklikler yaratmaktadırlar.

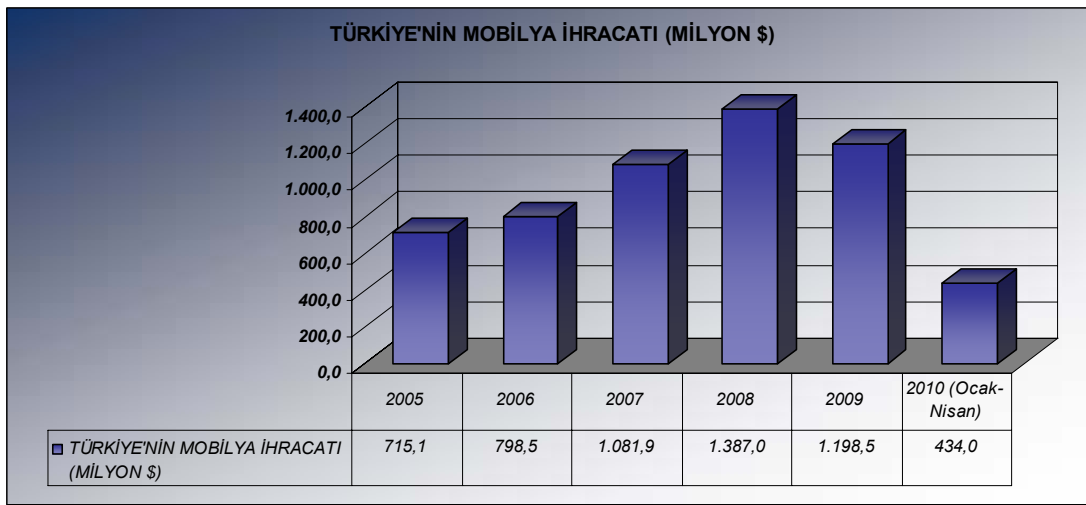
Mobilya talebi büyük ölçüde yeni konut inşaatlarına ve gelir artışına paralel bir seyir izlemektedir. Ofis mobilyaları için ise talep büyük ölçüde işyeri açılması ve inşaatlarına, ofis otomasyon sistemlerinin kullanımına ve doğal olarak istihdamın artmasına bağlıdır. Bu nedenle, talep esnekliği yüksek bir tüketim malı olan mobilyaya olan talep ve kapasite kullanım oranları ekonomik dalgalanmalara paralel olarak inişli çıkışlı bir seyir izlemektedir.

Türkiye Mobilya Sanayinin Dış Ticaret Rakamları

Türkiye genel olarak bakıldığında ihracatı ithalatından fazla olan nadir sektörler arasında yer alan Türk mobilya sektörü, dış ticaret değerlerine bakıldığında da büyük potansiyel arz eden bir sektör konumundadır.

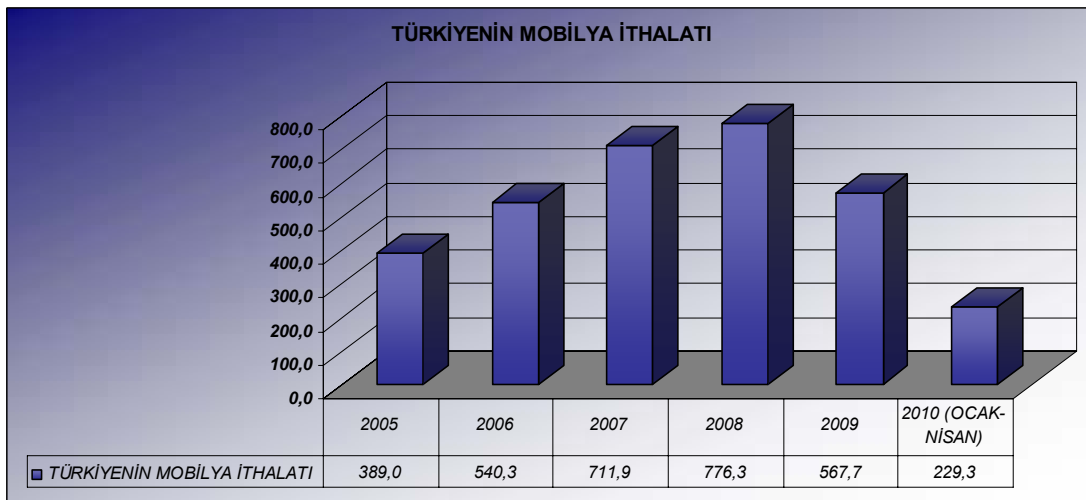
2009 yılında yaşanan ekonomik kriz dışında son yıllarda sürekli artış eğilimi gösteren Türkiye’nin mobilya ihracatı sektördeki gelişmelere paralel eğilimler göstermektedir. 2005 yılında 715,1 milyon \$ değerinde mobilya ihracatı yapan Türkiye, bu sektörde yaptığı ihracatı 2009 yılı sonunda 1,1 milyar \$’a kadar

yükseltmiştir. Son beş yılda ihracatını %67,6 oranında artıran Türk mobilya sanayii, 2009 yılında dünya genelinde yaşanan ekonomik krizden %13,4'lük düşüşle en az etkilenen sektörler arasında yer almıştır. Mobilya sektörü ihtiyacı olan ahşap, metal, cam, demir ve tekstil gibi yan sanayi ürünlerinin tamamının Türkiye'de üretilip temin edilmesi dolayısıyla ithal girdi kullanımı çok az olan katma değeri yüksek bir sektördür. Bir yandan da özelliği sayesinde Türk mobilya sanayii dünyada yaşanan finansal krizden olabilecek en az düzeyde etkilenmiştir. 2010 yılının Ocak-Nisan döneminde ise toplam 434 milyon \$ değerinde mobilya ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Kaynak : TÜİK verileri

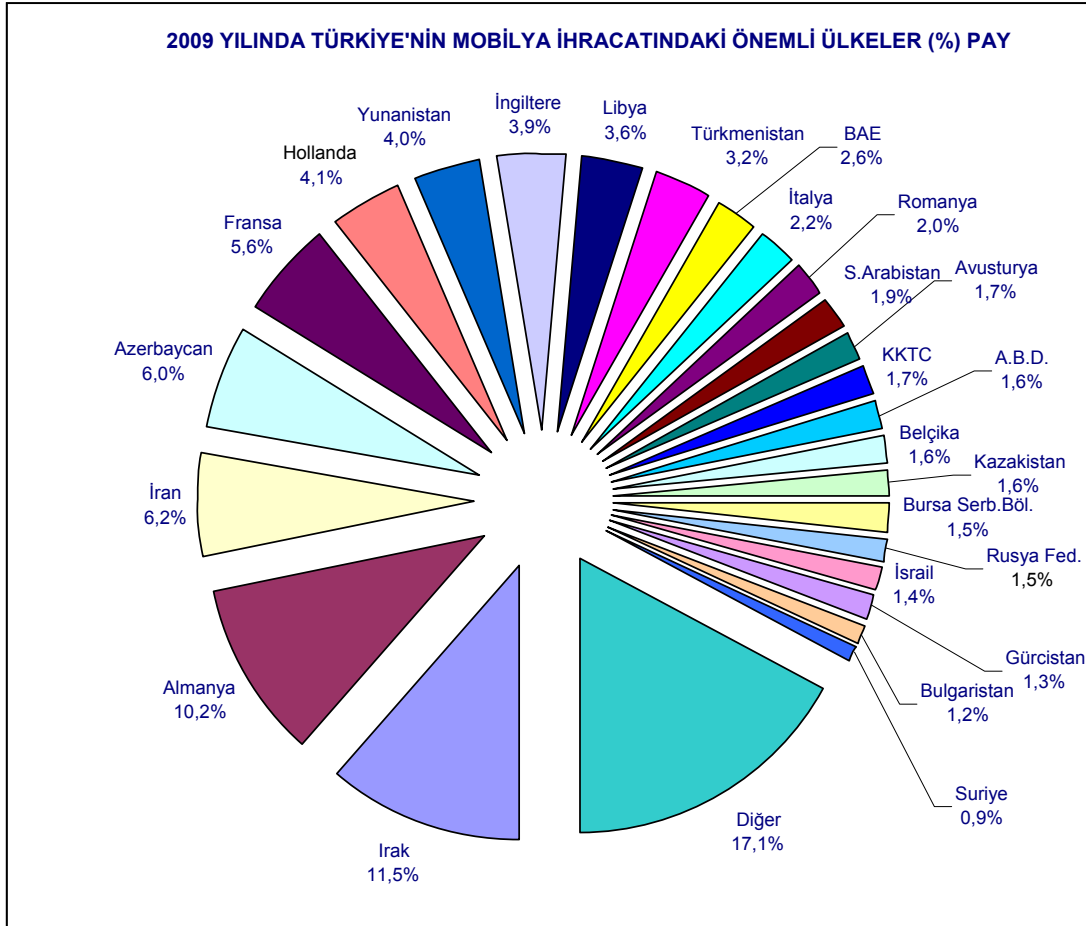
2009 yılı sonunda yaklaşık 1,8 milyar \$ dış ticaret hacmine sahip olan Türkiye mobilya sanayi, krizin en yoğun olarak yaşandığı söz konusu dönemde bile 567 milyon \$'lık ithalatı ve 1,1 milyar \$'lık ihracatı ile ithalatının iki katından fazla ihracat yapan güçlü bir sektördür.

Kaynak : TÜİK verileri

2009 yılında 208 farklı ülkeye ihracat yapan Türkiye'nin en fazla mobilya ihracatı gerçekleştirdiği ülke Irak'tır. Toplam ihracattan %11,5 oranında pay alan Irak'ı, %10,2 ile Almanya, %6,2 ile İran, %6'yla Azerbaycan ve %5,6 ile Fransa takip etmiştir.

Tüm bu göstergelere rağmen sektörün ihracat değeri, mevcut potansiyelinin çok altındadır. Türkiye her geçen gün yeni ürünlerle dünya pazarına açılmakta ve sanayileşme sürecini ihracatla güçlendirmektedir. Ortaya koyduğu bu gelişim sürecinde Türk ekonomisinin en büyük silahı, rekabet gücünü katlayarak ileri götürecek, dünya kurallarına göre destekleyebilecek ve bunu proje olarak ortaya koyabilecek nitelikteki tasarımlardır.

Tüm bunlar göz önüne alındığında, Türk mobilya sektörünün sahip olduğu büyük potansiyeli ortaya çıkarması için dünya standartlarına uygun, üstün kalitede, farklı, özgün tasarımları ile gelecek yıllara girmesi ve dünya mobilya pazarından bu yolla daha büyük pay alması en doğru hedef olmalıdır. Bu hedefe ulaşmak için atılan en büyük adımlardan birisi de Türk mobilya sektörünün gelişimine katkıda bulunmak ve tasarımın sektör için önemini vurgulamak amacıyla düzenlenen mobilya tasarım yarışmalarıdır. Mobilya sektörüne gereken ve beklenen hassasiyetin gösterilmesi halinde, sektörün Türkiye'nin üç büyük

sektöründen biri olmaya aday olduğunu düşünen sektör yetkilileri, her türlü zorluğun ve sıkıntının üstesinden gelebilecek potansiyele sahip olan mobilya sektörünün teknolojik alt yapısına yaptığı yatırımlarla bugün dünya standartlarını yakaladığını, sektöre kazandırılan iyi tasarımların da desteği ile önümüzdeki yıllarda beklenen tüm atılımları gerçekleştireceğini ifade etmektedirler.

Türkiye Mobilya Sektörü ve İhracatı Hakkında Bilgi Edinilebilecek Kaynaklar:

- <http://www.tuik.gov.tr>
- <http://www.dtm.gov.tr>
- <http://www.turkishfurniture.org>
- <http://www.designforexport.org>
- <http://www.oaib.gov.tr>
- <http://www.igeme.gov.tr>
- <http://unstats.un.org>
- <http://comtrade.un.org>
- <http://www.intracen.org/>
- <http://www.csilmilano.com/furniture/Wwtrade.html>
- <http://www.trademap.net/itc1/login.htm>
- <http://www.iib.org.tr>
- <http://www.akib.org.tr>
- <http://www.egebirlilik.org.tr>

TÜRKMENİSTAN MOBİLYA PAZARI

Türkmenistan'da mobilya üretimi henüz ihtiyacı karşılayacak düzeyde değildir. Sadece Aşkabat'ta Aybölek Mobilya adlı firma mobilya üretimine başlamıştır. Söz konusu firmada çok sayıda Türk çalışan bulunmaktadır. Türkiye'den mobilya ithalatı yapan firmaların yanında, İstikbal, Mobiland, Bellona ve Fleksit gibi firmaların Türkmenistan'da bayilikleri bulunmaktadır. Türkmenistan'a Türkiye dışında Çin ve Dubai'den de yoğun olarak mobilya ithal edilmektedir.

Türkmenistan'a yapılan ithalatlarda, ithal işlemlerinin Türkmenistan borsası tarafından onaylanması gerekmektedir. Mal bedelleri bu onay işleminden sonra yapılmaktadır. Bu işlem firmalara olan güvenle doğrudan alakalıdır. Türkmenistan'a yapılan ihracatlarda alıcının kim olduğu ve potansiyeli iyi araştırılmalıdır.

Türkmenistan'ın Mobilya İthalat ve İhracatı

Türkmenistan'ın mobilya dış ticaretinin 2005-2008 yılları arasındaki yıllık gelişimine bakıldığında; inişli çıkışlı bir eğilim göze çarpmaktadır. Türkmenistan'ın mobilya ihracatı 2005 yılında 86 bin \$ iken, 2009 yılında 38 bin \$'a düştüğü görülmektedir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 24 milyon \$'dan, 2009 yılında 45 milyon \$'a yükselmiştir.

Türkmenistan'ın Mobilya İhracat ve İthalatı (1000 \$)									
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	78	3.759	21	4.566	4	4.471	0	7.654
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	1	2.416	0	118	1	186	0	2.017
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	7	17.384	8	13.727	23	19.105	38	34.895
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	0	502	3	350	20	679	0	1.400
TOPLAM		86	24.061	32	18.761	48	24.441	38	45.966

Kaynak: TradeMap

2008 yılında Türkmenistan'ın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Sudan, Gürcistan, Ukrayna, Almanya ve Avusturya'dır. Türkiye ise Türkmenistan'ın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 20. sırada yer almaktadır.

Türkmenistan'ın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)					
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008
1	Sudan	0	0	0	36
2	Gürcistan	1	0	0	1
3	Ukrayna	0	0	0	1
4	Almanya	9	4	0	0
5	Avusturya	1	2	0	0
6	Bulgaristan	0	0	0	0
7	Kanada	16	13	4	0
8	Çin	0	0	0	0
9	Çek Cumhuriyeti	2	1	0	0
10	Finlandiya	1	0	0	0
11	Fransa	4	1	0	0
12	İtalya	2	0	0	0
13	Kazakistan	0	0	18	0
14	Kuzey Kore	0	0	0	0
15	Malezya	2	8	0	0
16	Norveç	1	0	0	0
17	Portekiz	0	0	0	0
18	Rusya Fed.	0	0	6	0
19	İsviçre	0	0	0	0
20	Türkiye	7	0	5	0
	DiĞER	40	3	15	0
	TOPLAM	86	32	48	38

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Türkmenistan'ın en fazla mobilya ithal ettiği ülke Türkiye olmuştur, onu sırasıyla Almanya, Çin, Fransa ve Umman takip etmiştir.

Türkmenistan'ın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Türkiye	6.713	9.758	12.739	23.798	38.670
2	Almanya	2.104	398	383	933	6.741
3	Çin	287	536	1.204	1.574	3.644
4	Fransa	718	570	100	186	2.607
5	Umman	0	0	0	0	2.038
6	İtalya	1.258	728	1.325	881	1.810
7	Rusya Fed.	1.733	208	136	1.824	1.027
8	Portekiz	0	0	0	0	718
9	Belarus	471	201	379	2.354	567
10	Azerbaycan	7	54	201	807	456
11	Çek Cumhuriyeti	0	0	0	23	186
12	Finlandiya	0	66	1	0	154
13	Malezya	0	0	0	31	66
14	Avusturya	0	215	0	33	48
15	Kazakistan	65	0	5	734	26
16	İngiltere	56	26	6	5	24

Türkmenistan'ın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
17	Hindistan	0	0	0	0	20
18	Kuzey Kore	5	0	17	1	15
19	Hong Kong	0	0	0	0	14
20	Bulgaristan	0	0	8	7	13
	DiĞER	10.644	6.001	7.937	12.775	23
	TOPLAM	24.061	18.761	24.441	45.966	58.867

Kaynak: TradeMap

UKRAYNA MOBİLYA PAZARI

- Ukrayna'nın 400 milyon Euro olan mobilya üretimi yıllık dünya üretiminin %0,2'sini oluşturmaktadır. Ukrayana'da mobilya sektöründe yaklaşık 3.000 üretici firma faaliyet göstermektedir. Mobilya üreticilerinin çoğunluğu küçük ve orta ölçekli işletmelerdir. Yerel üreticiler ev ve ofis mobilyasında yoğunlaşmıştır. Bununla beraber Progress, KMK, Ekmi, Merx, Dnipro-mebli, Livs, Enran, Liga-Nova, Narbutas&Ko, Amati, Snite, S-Mebli, Office Solutions ve Novy Styl gibi büyük firmalar da pazarda faaliyet göstermektedir.
- 2003 ile 2007 yılları arasında yerel mobilya üretimi gelişmiş ancak, 2009 yılında yaşanan ekonomik kriz nedeniyle sektörde duraklama hatta göreceli olarak düşüş dönemine girilmiştir.
- Ukrayna'da mobilya sektörü büyük bir potansiyele sahip olup, her yıl %20-30 oranında büyümektedir.
- Ukrayna Devlet İstatistik Komitesi'nin verilerine göre; Ukrayna'nın mobilya ihracatı 2009 yılının aynı dönemine oranla %26 artarak 2010 yılının ilk yarısında 91,9 Milyon Dolara ulaşmıştır.
- Ukrayna mobilya üretiminin büyümesi için, mobilya grubunda yurt içinde kapasite artırılması, donatım ile teknolojinin yenilenmesi ve yan sanayinin geliştirilmesi gerekmektedir.
- Ukrayna Rusya Federasyonu, Polonya, Almanya ve Fransa başta olmak üzere dünyanın yaklaşık 60 ülkesine mobilya ihraç etmektedir.
- Ukrayna'da mobilya üretimi GSYH'nin %0,5'ini oluşturmaktadır.
- Ukrayna ağaç ve orman ürünlerini büyük oranda ihraç ettiği için kendi hammadde ihtiyacının ancak %30'unu karşılayabilmektedir.
- Ukrayna, her ne kadar kendi üretimi olsa da, önemli miktarda mobilya ithalatı da gerçekleştirmektedir.
- Ukrayna'da oturmaya mahsus mobilyalar (G.T.İ.P. 9401) ve diğer mobilyalar (G.T.İ.P. 9403) için %0 oranında gümrük vergisi tahsil edilmektedir. Ayrıca, ithalatta %20 KDV alınmaktadır.
- Mobilya ithalatında diğer ticari belgelerin dışında, mobilyaların Ukrayna'ya ithalatında Sağlık Uygunluk Sertifikası/Hijyen Belgesi (ithalatçı tarafından alınır) ve Standardizasyon Sertifikası da istenmektedir.
- Ukrayna halkının gelir düzeyi gelişmiş ülkelere göre düşük olduğundan, satış fiyatı düşük olan yerel üretim ile Polonya, Çin ve Rusya Federasyonu menşeli ürünler geniş halk kitleleri tarafından tercih edilmektedir. İtalyan mobilyalarını ise üst gelir grubu satın almaktadır.
- Yabancı üreticilerin hem fonksiyonel hem de yer açısından kullanışlı mobilyalarla Ukrayna pazarından pay alabilmeleri mümkün görülmektedir.
- 2007-2009 rakamlarına göre; mobilya ithalatındaki başlıca ülkeler İtalya, Polonya, Almanya ve Rusya Federasyonu'dur.
- Pazarı tanımak için fuarlar önemli fırsatlar sunmaktadır. Ukrayna'da düzenlenen uluslararası mobilya fuarları şunlardır:

Kiev International Furniture Forum KIFF (www.kiff.kiev.ua)

Furniture Technologies, Components, Textiles (www.mtk.kiev.ua)

Design. Living Tendency (www.dlt.kiev.ua)

KievInteriors (www.kievinteriors.com.ua)

PRIMUS: Furniture Industry (www.theprimus.com)

Ukrayna'nın Mobilya İthalat ve İhracatı

Ukrayna'nın mobilya dış ticaretinin son 5 yıllık gelişimine bakıldığında; ihracat ve ithalatın, ekonomik krizin yaşandığı 2009 yılı hariç, sürekli bir artış eğilimi gösterdiği dikkati çekmektedir. Ukrayna'nın mobilya ihracatı 2005 yılında 144 milyon \$ iken, 2009 yılında 212 milyon \$'a çıktığı görülmektedir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 116 milyon \$'dan, 2009 yılında 363 milyon \$'a yükselmiştir.

Ukrayna'nın Mobilya İhracat ve İthalatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2005		2006		2007		2008		2009	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	80.793	39.626	98.929	59.489	142.530	84.025	170.263	136.576	92.856	86.252
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	670	3.520	745	9.245	956	12.838	925	13.049	953	4.152
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	55.572	67.090	78.662	97.133	105.747	144.704	141.145	273.059	112.127	255.862
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	7.005	6.606	6.663	10.170	7.455	13.928	8.476	18.108	6.152	17.574
TOPLAM		144.040	116.842	184.999	176.037	256.688	255.495	320.809	440.792	212.088	363.840

Kaynak: TradeMap

2008 yılında Ukrayna'nın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Rusya Federasyonu, Polonya, Kazakistan, Almanya ve Moldova'dır. Türkiye ise Ukrayna'nın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 47. sırada yer almaktadır.

Ukrayna'nın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2004	2005	2006	2007	2008
1	Rusya Fed.	38.563	47.068	60.339	81.404	108.920
2	Polonya	9.404	17.983	24.272	33.263	36.905
3	Kazakistan	3.842	6.114	10.967	24.499	25.598
4	Almanya	10.302	10.560	11.194	16.779	21.238
5	Moldova	1.654	5.543	9.057	13.535	16.794
6	Belarus	1.032	2.450	4.601	8.106	14.016
7	Fransa	6.499	10.526	11.759	11.316	11.950
8	İsveç	1.580	3.465	6.324	8.736	10.616
9	Danimarka	2.112	4.234	5.349	6.834	10.128
10	Avusturya	1.635	1.884	4.248	5.376	5.964
11	Litvanya	2.551	3.529	4.414	5.242	5.677
12	A.B.D.	1.153	3.274	3.132	4.201	5.197
13	Gürcistan	620	1.107	2.396	3.235	4.784
14	İngiltere	5.426	5.083	4.928	5.371	4.780
15	İtalya	3.235	3.513	4.316	5.102	4.607

Ukrayna'nın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2004	2005	2006	2007	2008
16	Türkmenistan	1.205	461	1.336	1.362	3.825
17	Bulgaristan	721	1.172	1.173	2.252	3.154
18	Letonya	1.426	2.135	2.737	3.655	2.904
19	Hollanda	1.742	1.852	1.998	2.167	2.809
20	Çek Cumhuriyeti	2.989	1.250	827	1.409	2.375
47	Türkiye	47	258	251	167	89
	DiĞER	7.666	10.572	9.374	12.678	18.480
	TOPLAM	105.398	144.040	184.999	256.688	320.809

Kaynak: TradeMap

2008 yılında Ukrayna'nın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler Çin, Polonya, İtalya, Rusya ve Almanya olmuştur. Türkiye ise Ukrayna'nın en fazla mobilya ithalatı yaptığı 6.ülke olarak sıralamada yerini almıştır.

Ukrayna'nın Mobilya İthalatındaki Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2004	2005	2006	2007	2008
1	Çin	4.561	16.654	27.710	48.645	127.545
2	Polonya	9.568	15.639	27.326	40.779	61.378
3	İtalya	17.995	18.184	24.551	32.429	49.585
4	Rusya Fed.	11.570	16.158	22.943	28.757	34.440
5	Almanya	7.259	6.867	14.649	19.376	25.115
6	Türkiye	3.864	9.762	6.689	13.977	20.663
7	Romanya	1.202	2.396	2.196	1.631	12.432
8	Çek Cumhuriyeti	1.170	1.482	4.825	10.503	12.389
9	Belarus	4.653	5.574	6.856	10.602	12.031
10	Malezya	229	843	1.041	1.825	8.925
11	Litvanya	4.031	4.365	7.233	8.029	7.293
12	Avusturya	341	514	1.330	2.968	6.894
13	Endonezya	470	701	1.309	2.275	4.950
14	Vietnam	282	559	986	1.174	4.767
15	Danimarka	267	654	1.423	1.515	4.303
16	Fransa	1.689	1.527	2.763	2.874	4.193
17	Kuzey Kore	301	2.323	2.870	1.984	3.896
18	Avustralya	0	2	0	175	3.696
19	İngiltere	997	1.425	3.064	3.644	3.125
20	Hollanda	765	988	1.535	1.177	2.957
	DiĞER	12.920	10.219	14.738	21.151	30.214
	TOPLAM	84.139	116.842	176.037	255.495	440.792

Kaynak: TradeMap

YUNANİSTAN MOBİLYA PAZARI

Yunanistan Mobilya Pazarının Genel Görünümü

Yunanistan mobilya sektöründeki ticari işletmelerin büyük bir kısmı küçük ve orta ölçeklidir. İşletmelerin %31'i 50.000 ile 150.000 Euro arasında, %20'si ise 150.000 ile 300.000 Euro arasında yıllık ciroya sahiptir. Ticari işletmeler reklam konusunda aktif olup, üreticilere oranla 5 kat fazla reklam harcaması yapmaktadır.

Sektörün küçük şirketlerden oluşması, İtalya'dan ithal edilen mobilya oranının çok yüksek olması ve dağıtım kanallarıyla satış ağlarına katılım konusunda hakim olan genel güvensizlik ortamı nedenleriyle büyük ve organize zincir mağazaların Yunanistan mobilya pazarına girmesini kolaylaştırmaktadır. Bunun sonucu olarak ise, küçük işletmeler kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Sektörde yaşanan ve yukarıda belirtilen sorunlara çözüm olarak;

- Yunanistan çapında organize olmuş bir satış zincirinin yaratılması,
- Belirli ürünlere yoğunlaşma,
- Fiyatlara ve tasarıma dayanarak doğru malzemelerin seçimi,
- Üretimde kalite kontrolünün yerleşmesi ve
- Şirket profili oluşturulması

önerilmektedir.

Yunanistan Mobilya Pazarındaki En Son Gelişmeler

Mobilya sektöründe 2005 yılında gerçekleşen ciro önceki yıla göre artış kaydederek 529 milyon Euro olmuştur. 2005 yılına ilişkin mali verileri yayınlanan 225 işletmenin 115'i satışlarında artış yaşarken, 165'i kâr etmiştir. Diğer taraftan, 2004 yılında kâr elde eden 32 şirket ise, 2005 yılında zarar etmiştir. Sonuç olarak, satışlarda ortalama değişiklik 2004 yılında +%8,2 iken, 2005 yılında +%0,7 olmuştur. Yunanistan mobilya sektörünün en büyük 20 şirketi toplam satışların %55'ine denk gelen ciro elde etmektedir.

Yunan mobilya şirketleri, 2006 yılında benzeri görülmemiş bir indirim ve ödeme kolaylığı kampanyası ile 2005 yılı kayıplarını gidermeye çalışmışlardır. Mobilya şirketlerinin %50'ye varan indirimler ve çok uzun vadeli taksitlerle satış yaptığı görülmüştür. Mobilya sektörünün toplam pazar değeri, ev mobilyaları da dahil olmak üzere, yıllık 1 milyar Euro civarındadır. 2006 yılında pazarın büyük ölçekli şirketlerinin başlattığı indirim, kolaylık ve özel fiyat kampanyalarının nedeni, son 10 yılın ekonomik olarak en zor yıllarından biri olan 2005 yılındaki kayıpları bir miktar da olsa giderebilmektedir. Örneğin, mobilya sektörünün en büyük mobilya üretici gruplarından biri olan NEOSET %30 ile %40 oranlarında indirim yapmıştır. Mobilya piyasasının bir diğer önemli mağazalar zinciri olan Habitat da %50 oranlarına varan indirimlere gitmiştir. İndirimler kampanyasına SATO grubu da katılmıştır. Yan kuruluşu olan Bo Concept firması %40'a varan indirimler yapmıştır. Normal şartlarda özel indirim politikası uygulamayan İsveçli firma IKEA da piyasanın genel eğilimine uyarak, büyük indirimlere gitmiştir. Zaten çok düşük fiyata ürün satan IKEA firması, özellikle indirim dönemine mahsus olarak, Yunan piyasasında satılmayan özel kalemler ithal ederek rekabeti kendi

lehine kullanmayı hedeflemiştir. Aynı şekilde, rekabet şartlarına uyum göstermek zorunda kalan büyük şirketler de aynı çizgide hareket etmiştir. Bunlardan en önemlileri 120 Enomena Ergostasia (120 Birleşik Fabrika) ile Dromeas mağaza zincirleridir. Anılan şirketler, bahsedilen büyük indirimlere paralel olarak, tüketicilerin nakit darlığı engelini aşmak amacıyla bankalarla işbirliği yaparak 12 taksitten başlayan (faizsiz) vadeli satışlara yönelmişlerdir.

Mobilya sektörünün içinde bulunduğu durum en az üç yıl öncesine dayanmaktadır. 2000'li yılların başlarından itibaren mobilya şirketlerinin gelirleri sürekli azalmakta bunun yanında, tüketiciler harcamalarını önemli derecede kısmaktadır. Olimpiyat Oyunları'na ilişkin çalışmalar ve yürütülen projeler bu krizi önemli derecede 'gizlemiştir'. Sektörün üç büyük şirketi, SATO, NEOSET ve Dromeas Olimpiyat Basın Köyü, Olimpiyat Köyü'nün tüm mobilya ihtiyaçlarını karşılama projelerini üstlenerek, gelirlerini hızla artırmışlardır. Ancak, söz konusu projeler tamamlandıktan sonra, şirketlerin en önemli gelir kaynağı olarak sadece perakende satışlar kalmış ve bu satışlar da düşüş trendi izlemeye başlamıştır. Böylece, tüketicileri cezbetmek ve pazar paylarını korumak için, Yunanistan piyasası için eşi görülmemiş bir indirim kampanyasına girmişlerdir.

Buna paralel olarak, maliyetleri düşürmek için, sektörün büyük şirketleri, üretimi ithalatla ikame etme yoluna başvurmuşlardır. Son 4-5 yıldır firmaların çok büyük bir kısmı Yunanistan'da üretilen ürünleri üçüncü ülkelerden ithal etme yoluna giderek, rekabete karşı ayakta kalmayı başarmışlardır. NEOSET şirketinin, sadece ticari amaçlı faaliyet gösteren Biente'yi satın alması, yine ticari faaliyet gösteren BoConcept şirketinin SATO şirketi tarafından desteklenmesi ve çok spesifik ürünlerin belirli ülkelerden ithal edilmesi (örneğin Çin'den sandalye ithalatı) sektördeki büyük şirketlerin izlediği yeni politikayı göstermektedir.

Yunanistan Mobilya Perakende Piyasası

Mobilya perakende satış piyasası, 2006 yılında yoğun baskılara maruz kalmıştır. Sektörün birçok şirketi stratejik planlamasını değiştirmek zorunda kalmış, sektörde 2006 yılı itibarıyla dengeleri sarsan ve Yunanistan çapında ses getiren, Yunanistan'ın sektördeki en güçlü firması olan Habitat'ın iflasını ilan etmesi gibi ciddi bir gelişme yaşanmıştır. Habitat Yunan piyasasında altı yıllık faaliyetten sonra mağazalarını kapatmak zorunda kalmıştır. Bu gelişmenin temel nedeni, piyasada yaşanan düşük talep ve tüketici darlığı değil, Habitat firması eski sahibinin ürünlerini, diğer ülkelerdeki Habitat mağazalarındaki mobilya fiyatlarına kıyasla %30 oranında daha pahalıya satmasıdır. Ancak, İsveç markası olan Habitat'ın yeni bir şirket yapısı ile Yunan piyasasında tekrar faaliyete geçeceği düşünülmektedir.

Habitat'ın iflasının yaşandığı dönemde, Planet Home şirketi Yunan mobilya pazarına girerek, yıllık toplam 1 Milyar Euro olan cirodan pay alma teşebbüsünde bulunmuştur. Son birkaç yıldır Yunanistan'da, gelişen franchise sistemi ve 5.000 m²'lik alanlarda tüketiciye sunulan her çeşit mobilya ürününün yer aldığı mağazalar, çok yaygın bir satış yöntemi haline gelmiştir. Yunanistan mobilya pazarına en son giren şirket olan Planet Home şirketi de söz konusu pazarlama yöntemini uygulamaktadır. Tüketiciler, anılan mekânlarda birçok yerli ve yabancı markayı bir arada bulabilmekte ve çok uygun fiyatlara ürün satın alabilmektedir.

Mobilya sektöründe faaliyet gösteren işletme yetkililerinin görüşlerine göre, birçok sektörde olduğu gibi, mobilya sektöründe de yakın gelecekte çok büyük değişikliklerin olması beklenmektedir. Bu değişikliklere yol

açan en önemli etkenlerin başında Yunan piyasasına giren ve giderek hakim olan çok uluslu şirketler gelmektedir. Son dönemde ev mobilyası konusunda lider konumda olan meşhur Alman Tengemann grubunun bir yan kuruluşu olan OBİ mağazalar zincirinin Yunan piyasasını araştırdığı bilinen bir durumdur. Söz konusu şirketin felsefesi 'do it your self' (kendin yap) olup, şimdiye kadar Yunanistan'da en çok Metro Grubu şirketi olan Praktiker tarafından yaygın olarak uygulanmaktadır. Ancak, sözkonusu alanda piyasayı tekelinde bulduran Praktiker'in egemenliğinin yakın gelecekte biteceği düşünülmektedir. Halen Yunanistan'a yerleşmiş olan ve aynı anda hem Atina Havaalanı hem de Selanik'te birer mağaza açarak, piyasaya dinamik bir giriş yapacağı tahmin edilen Fransız Leroy Merlin şirketi de bu yöndeki hazırlıklarını hızla sürdürmektedir. Bu gelişmeler Praktiker Grubu'nun Yunanistan'daki yan kuruluşunu da harekete geçirmiş olup, uzun yıllar hareketsiz kaldıktan sonra, 2009 yılında Volos'ta şirketin 8. mağazasını açmalarına yol açmıştır.

İş dünyasındaki değişiklikler bir yandan, maksimum kalite-fiyat ilişkisini oluşturma diğer yandan, sektörün geleceğini şekillendiren faktörlerdir. Son beş yılda IKEA'nın Yunan pazarına girmesiyle sektörün şekli hızla değişmiştir. IKEA tarafından başlatılan yoğun rekabet koşulları, Yunan piyasasında yıllardır birinci sırada yer alan ve Yunanistan haricinde Bulgaristan, Kanada, Kıbrıs, Birleşik Arap Emirlikleri, Etiyopya ve Ekvador'da satış noktaları olan Neoset firmasını ciddi anlamda rahatsız etmiştir. IKEA'nın ulaştığı satış rakamları, Neoset'i çok büyük stratejik planlama değişikliklerine itmiştir. Bu değişim karşısında Neoset kârlı olmayan birçok satış noktasını kapatmak zorunda kalmış, aynı zamanda otel mobilyası pazarına girmiştir. IKEA, sektörün pazardaki lideri olmuş ve Selanik (2001) ve Atina Havaalanındaki (2004) 2 mağazasından sonra 2007 sonlarında yine Atina'da 3'üncü mağazasını açmıştır. IKEA, her ne kadar indirim mağazası kategorisine girmiyor olsa da, rakiplerine kıyasla %20 oranında daha ucuz ürün satmaktadır. Yunan mobilya piyasasının %10'unu ele geçirmiş olan şirketin yıllık cirosu 1 milyar Euro'yu aşmaktadır. Her yıl IKEA mağazalarını ziyaret eden tüketici sayısının 3,5 milyunun üzerinde olduğu bildirilmektedir.

IKEA ve Yunanistan mobilya piyasasının içinde bulunduğu olumsuz durum, diğer mobilya şirketlerini zor duruma sokmuştur. Son dönemde diğer mobilya şirketleri ciroları %15 oranında düşmüştür. Yaşanan krizin ilk işaretleri bu şekilde ortaya çıkmıştır. Birçok küçük işletme ve atölye iflas etmiş, sektörün daha büyük şirketleri ise ciddi anlamda ciro sıkıntısı içine girmiştir. Bu nedenle, özellikle 2006 yılında çok büyük indirim kampanyaları başlatmışlardır. İsveç markasının Yunanistan'daki başarısının bir kanıtı da, Bulgaristan'da mağaza açma hakkının IKEA'yı Yunanistan'a getiren Fourlis şirketine verilmiş olmasıdır. Bulgaristan'daki ilk mağaza 2008 yılında açılmıştır. Ayrıca, Fourlis şirketinin Hırvatistan, Slovenya, Sırbistan, Makedonya ve Arnavutluk'ta franchise hakkı elde etmek için İsveç şirketiyle görüşmeleri de devam etmektedir.

Yunan mobilya piyasasının bir diğer güçlü şirketi olan Sato da sürekli mağaza sayısını artırmaktadır. Birden çok marka ile geniş bir fiyat yelpazesine sahip olan mobilya mağazalar zinciri, en son 2006 yılı sonunda sahip olduğu 22 mağazayı 2007 başlarında 31'e yükseltmiştir.

Diğer yandan, Notos Galleries Home mağazalar zinciri de Yunanistan mobilya piyasasında kayda değer bir yer edinmiştir. Şirketin en önemli özelliği evlilik hediyeleri ve evlilik hediyesi listeleridir. Listelere göre alışverişten elde ettiği ciroda, şirket 2006 yılında %40 oranında artış kaydetmiştir. Ancak şirket tüketici yelpazesini genişletme çabası dahilinde, kaliteli ancak ucuz ürün satışına da başlamıştır.

Yunanistan'ın Mobilya İthalatı

Yunanistan'da hacim ve değer açısından en yoğun mobilya ithalatı İtalya'dan yapılmaktadır. Üreticilerin %65'i, tüccarların ise %50'si İtalya'dan mobilya ithal etmektedir. Ayrıca, Çin'den yapılan mobilya ithalatında tüccarlar üreticilerden daha fazla ürün getirmektedir (%9'a karşın %5). İthalat nedenlerine bakıldığında ise, başlıca neden fiyatlar olup, tüccarlar için tasarım da önemli bir rol oynamaktadır. Yunan mobilya üreticileri, nihai talebi etkileyen bu iki değişkenle ilgili yüksek rekabet sorunu yaşamaktadır. Yunan mobilya pazarına ilişkin olarak dikkate alınması gereken unsurlar şunlardır:

- Sektördeki şirketlerin çok büyük bir oranı şahıs şirketleridir, diğer yandan tüccarların sadece %10'u, üreticilerin ise %5'i AŞ veya Limited Şirkettir.
- İşletmelerin büyük bir kısmı Atina ve Selanik çevresinde yoğunlaşmış olup, cironun büyük bir kısmı da bu şehirlerden elde edilmektedir. Üretici firmaların %33,9'u Atina'da, %19,3'ü ise Selanik'te faaliyet göstermektedir. Tüccarların ise %37'si Atina'da bulunmakta olup, Makedonya ile Mora Yarımadası %8,96'şar oranla takip etmekte, daha sonra ise Thessalia %7,53 ve Girit %7,3 gelmektedir.
- Üretici ve ticari işletmelerin büyük çoğunluğu piyasada 20 yılın üzerinde faaliyet göstermektedir.
- Üretici şirketlerin %78'i sipariş üzerine üretim yapmaktadır.
- Üçüncü ülkelerden ithalat, özellikle tüccarlar açısından çok yüksektir.
- İthalata yönelmedeki en önemli faktörler, fiyat ve tasarımdır. Bu durum, Yunan mobilya üreticilerinin çok yüksek rekabetle karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

Yunanistan'ın Mobilya İthalat ve İhracatı

Yunanistan'ın mobilya dış ticaretinin 2005-2008 yılları arasındaki gelişimine bakıldığında; ihracat ve ithalatın sürekli bir artış eğilimi gösterdiği dikkati çekmektedir. Yunanistan'ın mobilya ihracatı 2005 yılında 38,8 milyon \$ iken, 2008 yılında 86,1 milyon \$'a çıktığı görülmektedir. İthalat verileri ise; 2005 yılında 632,6 milyon \$'dan, 2009 yılında 1 milyar \$'a kadar yükselmiştir.

Yunanistan'ın Mobilya İhracat ve İthalatı (1000 \$)											
GTİP	EŞYA TANIMI	2004		2005		2006		2007		2008	
		İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	3.582	131.929	4.912	127.759	7.631	142.744	9.792	197.193	12.310	238.443
9402	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde kullanılan mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	702	14.259	448	11.742	947	16.405	678	19.132	966	20.624
9403	Diğer mobilyalar, parçaları ve aksesuarları	32.677	457.178	30.245	448.523	38.513	472.107	49.011	658.960	67.644	724.160
9404	Şilte mesnetleri, şilteler, doldurulmuş yatak takımı eşyası ve benzeri eşya	1.857	29.280	2.693	37.330	3.686	43.987	6.838	60.247	5.190	76.279
TOPLAM		38.818	632.646	38.298	625.354	50.777	675.243	66.319	935.532	86.110	1.059.506

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Yunanistan'ın mobilya ihracatındaki en önemli ülkeler sırasıyla Güney Kıbrıs Rum Kesimi, Bulgaristan, Almanya, İtalya ve Romanya'dır. Türkiye ise Yunanistan'ın en çok mobilya ihraç ettiği ülkeler arasında 10. sırada yer almaktadır.

Yunanistan'ın Mobilya İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	Güney Kıbrıs Rum Kesimi	7.299	8.380	14.103	21.097	24.626
2	Bulgaristan	3.973	4.790	5.266	9.211	10.819
3	Almanya	3.864	3.464	4.823	7.958	8.683
4	İtalya	1.765	859	2.231	2.469	8.191
5	Romanya	2.615	3.785	5.213	4.287	6.907
6	Arnavutluk	2.569	2.836	1.697	2.753	4.252
7	Portekiz	0	1	50	272	3.304
8	İngiltere	605	734	1.035	1.968	1.989
9	Hollanda	655	1.013	1.151	2.267	1.978
10	Türkiye	1.101	995	1.369	1.676	1.701
11	Sırbistan	0	0	1.566	1.938	1.652
12	A.B.D.	1.722	1.733	1.696	883	1.407
13	Rusya Fed.	949	1.018	1.059	1.319	1.406
14	Fransa	288	456	306	394	1.249
15	Makedonya	870	1.099	1.045	1.153	959
16	Belçika	231	128	741	202	912
17	B.A.E.	9	18	167	301	794
18	Mısır	705	402	122	130	609
19	İrlanda	108	173	454	360	422
20	Karadağ	0	0	165	405	313
	DİĞER	9.489	6.414	6.513	5.277	3.938
	TOPLAM	38.818	38.298	50.777	66.319	86.110

Kaynak: TradeMap

2009 yılında Yunanistan'ın en fazla mobilya ithal ettiği ülkeler İtalya, Çin, Almanya, Türkiye ve Polonya olmuştur.

Yunanistan'ın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
1	İtalya	213.318	215.725	244.929	314.993	351.255
2	Çin	58.515	87.746	106.913	203.128	217.216
3	Almanya	95.948	47.506	45.424	56.248	76.407
4	Türkiye	35.270	39.578	42.800	59.799	68.406
5	Polonya	15.805	20.916	22.951	31.991	49.861
6	Fransa	19.307	20.265	19.662	24.317	25.116
7	Endonezya	22.678	20.537	16.629	21.123	22.360
8	Vietnam	11.997	13.414	13.865	16.063	20.176
9	Bulgaristan	12.837	14.120	15.745	14.313	18.745
10	İspanya	21.559	19.647	19.681	25.752	18.612
11	Malezya	4.356	5.276	7.715	17.258	15.168

Yunanistan'ın Mobilya İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 \$)						
SIRA	ÜLKE	2005	2006	2007	2008	2009
12	A.B.D.	6.904	8.017	9.567	11.658	13.487
13	Romanya	4.840	6.241	6.221	4.758	13.421
14	İngiltere	8.002	8.261	10.005	12.768	12.692
15	Hollanda	9.254	9.456	12.692	9.834	12.276
16	Danimarka	5.543	5.270	7.474	11.284	11.445
17	Güney Kıbrıs	2.961	2.531	2.387	5.053	11.112
18	Avusturya	4.847	3.380	7.903	8.966	10.257
19	İsviçre	1.229	681	6.213	10.518	8.471
20	İsveç	35.319	30.562	14.667	7.513	8.255
	DIĞER	42.159	46.215	41.804	68.189	74.768
	TOPLAM	632.646	625.354	675.243	935.532	1.059.506

Kaynak: TradeMap

Yunanistan Mobilya Pazarına İlişkin Tespit Edilen Bulgular

Yunanistan'da 10 yıl öncesine kadar mobilya sektörü, hazır giyim ve tekstil sektörü ile birlikte rekabet gücü ve üretim imkânları açısından oldukça iddialı olarak tanımlanabilecek sektörlerin başında geliyordu. Ancak, özellikle 2000'li yılların başlarından itibaren, Uzak Doğu'dan gelen ciddi miktarlardaki ucuz ürün ve 2002 yılında Yunanistan'ın Euro-zone'na girmesiyle birlikte üretim maliyetlerinde gerçekleşen artış, Yunanistan'ı rekabet konusunda son derece sıkıntılı bir sürece sokmuştur.

Yunanistan'ın genel mobilya üretim verilerine bakıldığında; üretimde son yıllarda göreceli bir artış olduğu dikkati çekmektedir. Bu durum mevcut tespitlerle çelişmektedir. Sektör uzmanları, aslında üretimde gerçekleşen artışın çok önemli oranda son yıllarda GKRY'den gelen talepteki artışın yansımaları olduğu, özellikle GKRY'nin AB'ye tam üyeliği sonrası ihracatta önemli ölçüde artış olduğu ve gümrükten muaf ticaretin ihracatın artışında önemli etken olduğu yönünde görüşler bildirmişlerdir.

Yapılan tespitlere göre, Yunanistan'da piyasanın çok büyük bir kısmı, sayıları 4'ü geçmeyen büyük zincir mağazaların kontrolünde (İKEA, Neoset, Praktiker, Sato gibi) olup, piyasa bu firmalarca yönlendirilmektedir. Ancak, söz konusu firmalar, ortak özellikleri olan ürünlerinin çok büyük bir kısmının demonte (evde monte edilen) ürünlerden oluşması dolayısıyla, Türkiye'den ithal edilen klasik oturma grupları ve salon takımları gibi ürünlere rakip olarak düşünülmemektedir.

Türkiye Açısından Yunanistan Mobilya Sektörünün Önemi

Yunanistan'ın mevcut ithalat kapasitesi, ülkemizin en az 4 kat üzerinde olan ortalama alım gücü ve coğrafi yakınlığı dikkate alındığında; ihracatçımız için büyük bir potansiyel Pazar olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır. Türkiye mobilya sektörünün son 10 yılda gösterdiği gelişme buna eklendiğinde, karşılıklı mobilya ticaretinin önemi daha net kavranmaktadır. Yunan pazarında son yıllarda çok önemli bir yer edinen ve ithalatında dördüncü sırayı alan Türkiye'nin pazardan büyük pay almasının nedenleri arasında mevcut ağaç çeşitliliği ve ürün kalitesi de bulunmaktadır.

Görüş ve Öneriler

- Türkiye'nin, tarım ürünleri dışında bütün ürünlerde AB ile tam entegrasyon sağlamış olan ve çok ciddi bir potansiyel arz eden Yunanistan pazarına, her türlü sanayi ürününü, gümrüksüz ve kotasız serbestçe satabilme şansı bulunmaktadır.
- Yunanistan, ithalat kapasitesi ve her geçen gün artan dışa bağımlılık oranı ile kesinlikle ihmal edilmemesi gereken bir pazar konumundadır. Söz konusu ülkeye Türkiye'nin ihracatı artan bir seyir izliyor olsa da, Yunanistan'ın toplam ithalat kapasitesiyle kıyaslandığında, oldukça yetersiz düzeydedir.
- Atina Ticaret Müşavirliğimizce yapılan tespitlere göre; Yunan tüketicisinin en dikkati çeken özelliği, Türk ürünlerinin kalite ve standardı konusunda bir önyargıya sahip olmamasıdır. Piyasadaki benzer ürünler ile fiyat avantajı olması halinde Türk ürünleri tereddütsüz bir şekilde tercih etmektedir. Bu nedenle, Türk ürünlerinin kaliteli ve fiyat avantajına sahip olması halinde, pazara girişte herhangi bir sıkıntı yaşamayacağı düşünülmektedir. Ancak, ürünlerin pazara girişi sırasında tanıtım ve tüketici tercihlerinin sağlıklı olarak belirlenmesi önem arz etmektedir.
- Yunanistan'da son zamanlarda İsveç firması İKEA'nın ürettiği demonte ürünler piyasada belli bir yer edinmiştir. Ancak, Yunan tüketicisinin tercihleri klasik mobilyadan yanadır. Bu nedenle, Türk firmalar için söz konusu durum da avantaj olarak değerlendirilerek bu yönde girişimlerde bulunulması tavsiye edilmektedir.

Yunan Meslek Kuruluşları ve İlgili Mobilya Kuruluşları

Federation of Greek Industries

5 Xenofontos Str.105 57 Athens

Tel: 0030 210.32.37.325/Fax: 0030 210.32.29.929

WEB Site: www.fgi.org.gr/e-mail: main@fgi.org.gr

Federation of Industries of Northern Greece

1 Morichovou Square 546 25 Thessalonica

Tel: 0030 2310.53.98.17/Fax: 0030 2310.54.14.91

WEB Site: www.sbbe.gr/e-mail: info@sbbe.gr

Greek Association of Branded

Products Manufacturers

6 Ephesus Str.,171 21 N. Smyrni

Tel: 0030 210.93.29.650/Fax: 0030 210.93.29.649

WEB Site: www.esvep.gr/e-mail: info@esvep.gr

Timber Importers Association of Greece

14klm. Athinon-Lamias National Road,145 64 Kifisia

Tel: 0030 210.80.74.002/Fax: 0030 210.80.74.174

e-mail: info@xylemporia.gr

Federation of Industries of Northern Greece

1 Morichovou Square 546 25 Thessalonica

Tel: 0030 2310.53.98.17/Fax: 0030 2310.54.14.91

WEB Site: www.sbbe.gr/e-mail: info@sbbe.gr

Hellenic Organization of Small & Medium

Size Enterprises & Handicrafts

16 Xenias Str.,115 28 Athens

Tel: 0030 210.77.01.101, 0030 210.77.15.002

Fax: 0030 210.77.12.237

Hellenic Retail Business Association

7 Adrianou Str.,154 51 N. Psychiko

Tel: 0030 210.67.27.385/Fax: 0030 210.67.27.386

WEB Site: www.selpe.gr/e-mail: selpe@selpe.gr

Association of Timber Traders of Athens

30 Emm. Benaki Str.,106 78 Athens

Tel: 0030 210.38.18.873/Fax: 0030 210.38.35.683